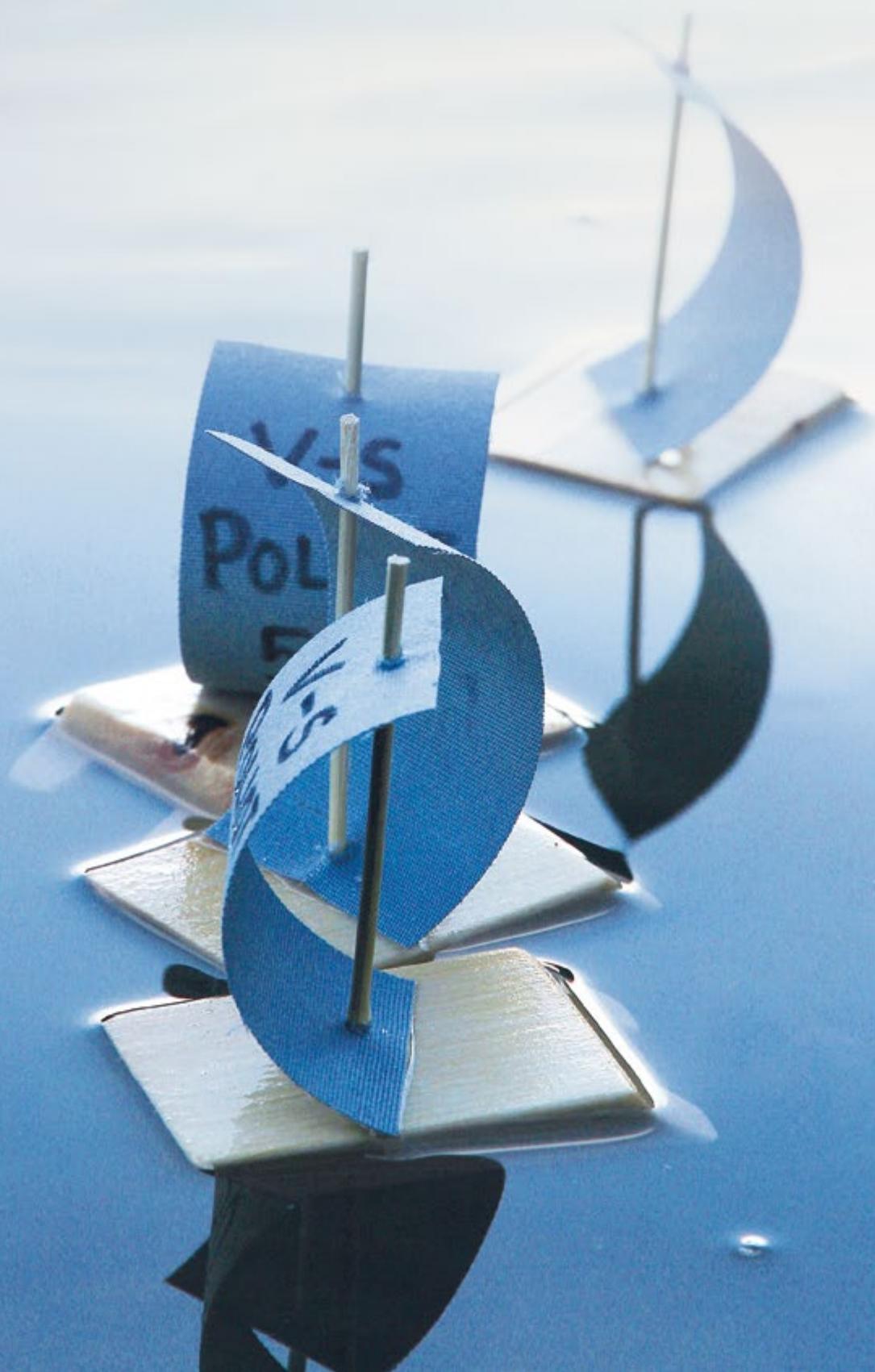

Poliolehti

Suomen Polioliitto ry:n jäsenlehti

2/2013

Poliosta ilman rajoja

Kööpenhaminan Euroopan poliokonferenssi saa jatkoa. Kesäkuussa 2014 Poliokonferenssi kokoontuu Amsterdamiin. Ensimmäisen konferenssin otsikko muistutti polion myöhäisoireista. Amsterdamin keskustellaan polion myöhäisoireista ilman rajoja?

Konferenssin tavoitteena on parantaa 700 000:n Euroopassa asuvan poliovammaisen hoitoa. Konferenssi kokoaa terveydenhuollon ammattilaisia, tutkijoita, poliovammaisia henkilöitä ja järjestöjä vaihtamaan tietoja ja kokemuksia.

Euroopan poliovammaisista suurin osa on vammautunut viime vuosituhaten laajoissa polioepidemioiden ja kuuluvat ns. ikääntyneeseen väestöön. Keskustelua on tähän asti käyty lähinnä ikääntyvän polion myöhäisoireista kärsivän poliovammaisen lähtökohdista. Nyt Amsterdam haastaa miettimään asiaa laajemmasta näkökulmasta.

Euroopassakin elää merkittävä määrä nuoria poliovammaisia maahanmuuttajia. Heillä elämän ruuhkavuodet ovat vasta edessä. Monet poliovammaiset kärsivät polion myöhäisoireista: lisääntyneestä lihasheikkoudesta, väsymisestä jne., tuloksena toimintakyvyn nopea heikkeminen. Haasteena onkin pystyä ylläpitämään lihasvoima, mutta samanaikaisesti välttää liikarastitusta.

Nyt konferenssissa mietitään löytyisikö viisasten kiveä niin, etteivät nuoremmat poliovammaiset Euroopassa ja koko maailmassa törmää tähän polioseinänsikin kutsuttuun toimintakyvyn alenemiseen. Konferenssin teema ”ilman rajoja” viittaakin entistä laajempaan tiedonvaihtoon ja entistä laajempaan päämäärään: kerätään yhteen kaikki käytettävissä oleva tieto, kaikista hoitotavoista, ikäryhmistä ja pyritään löytämään

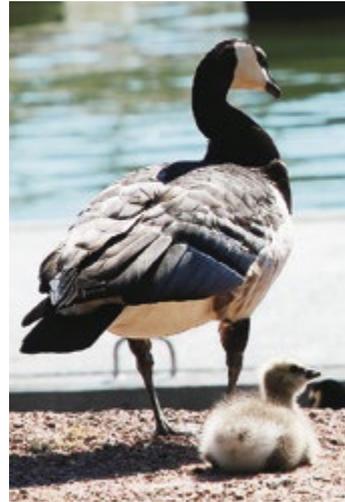
keinot polion myöhäisoireiden nitistämiseen.

Melkoinen haaste. Mutta huomattava on myös näkökulman ja kohderyhmän laajentuminen. Euroopan Poliounioni on lyhyessä ajassa tarmokkaasti alkanut koota yhteen polion asiantuntijoita niin poliovammaisia kuin ammattilaisia miettimään, kuinka voisimme polion myöhäisoireita estää tai hoitaa. Voimmeko polion myöhäisoireista kärsivien kokemuksia hyödyntäen auttaa nuorempia poliovammaisia siten, että heidän toimintakyvystään ei romahdusta tapahdu?

Me viemme konferenssiin tutkimustietoa poliokyselystä. Me viemme myös tietoa poliovammaisten arkielämän ongelmista. Neuvontapalvelutiimimme astuu uusi jäsen Marja Räsänen. Hänestä löytyy enemmän juttua tässä lehdessä. Hän neuvonnan ohessa kerää tietoa siitä kuinka te palveluviidakossa olette pärjänneet ja oletteko tarvitsemanne tiedon ja palvelut löytäneet ja saaneet tukitoimet käyttöönnne. Marja kerää tietoa ja tekee sitten aikoinaan suositukset siitä, kuinka palvelut tulisi järjestää siten, että ne oikeasti tukisivat poliovammaisen arkea ja toimintakykyä. Tästä tiedosta on hyötyä tulevaisuudessa kaikille maailman poliovammaisille myös muille pienille vammaryhmille.

Taas kerran pyydän apuanne. Soittakaa Marjalle, kysykää ja kertokaa. Marja Räsänen vastaa neuvontapuhelimeen keskiviikkoisin klo 10-14, 2.10.2013 alkaen. Hänelle voi lähettää myös sähköpostia osoitteeseen marja.rasanen@polioliitto.com.

Itse ajattelen niin, että nämä hankkeet ja niihin osallistuminen auttavat jo tänään. Jos ne auttavat myös pitkälle tulevaisuuteen, niin aina parempi. Tekemällä töitä tämän hetken ongelmien ratkaisemiseksi luomme pohjan tulevaisuudelle, jos niin haluamme.

Me kaikki tarvitsemme aika ajoin ravistelua muuttaa ajatuksiamme ja uudistaa ajatteluaamme. Sitä kutsutaan hienosti kehittymiseksi. Perheessäni elää kaksi ötökkäkammoista,

kaupunkilaista urosta. Toinen kulkee kahdella jalalla, toinen tukevasti neljällä. Olen yrittänyt uudistaa heidän ajatteluaan ja suhtautumistaan lentäviin ötököihin. ”Hyttyset aiheuttavat monelle kutisevia paukumia, allergisille joskus voimakkaampiakin oireita. Allergia- ja ympäristöinstituutti muistuttaa, että luonnon toiminnan kannalta ötökät ovat tärkeitä. Ennakoarvioiden mukaan lintujen poikaisille riittää ravintoa, sillä hyttysyisiä tulee tänä kesänä runsaasti.”

Tämän kesän vietämme kaupungissa!

Birgitta Oksa

Kiitokset kesäpäivävieraille!

Olitte vieraanamme ja juhlistitte Suomen Polioliitto ry:n kesäpäiviä Ruissalon kylpylässä. Lämmin kiitos teille kaikille osallistujille. Kiitos muistamisistanne viettäessämme osastomme 50-vuotista taivalta. Kiitos myös teille, jotka ette päässeet mukaan, olitte ajatuksissanne mukana ja muistitte meitä lähettämillänne onnittelutoivotuksilla.

OIKE PALJO TATTIS
Poliinvalidit ry
Varsinais-Suomen osasto
Johtokunta

Kannen kuva
Louise Stansfield

Poliolehti

Julkaisija:

Suomen Polioliitto ry

Päätoimittaja:

Birgitta Oksa

Toimitus:

Kumpulantie 1 A 6 krs.
00520 Helsinki

puh. 09 - 686 0990

fax 09 - 6860 9960

sähköposti:

birgitta.oksa@polioliitto.com

Lehti ilmestyy

4 kertaa vuodessa

Ilmoitusmyynti

NetConnection Oy

Gsm: 050 540 2557

samira.taina@netconn.net

Mainosilmoitusaineistot

studio@akarjalainen.net

Taitto

Antero Karjalainen

Paino

MIKTOR Oy

ISSN 1237-2781

Suomen Polioliitto ry

Sisältö

Pääkirjoitus	2
Meirän sakille	4
Rauman vinkkelist	17

Uutisia

Kesäpäivät Turun Ruissalossa	6
Poliorokottajat hyökkäysten kohteina Pakistanissa	9
Puhelinneuvontaan saa ajan parissa päivässä	9
Pohjoismainen NosCoS seminaari Helsingissä	10
Esteetön Limingan luontokeskus	10
Esteettömyyttä kaikille	11
Naisten Kuntovitosella myös esteetön reitti	12
Pohjoismaiset vammaistutkimuksen päivät Naantalissa	13
Terve SOS 2013	14
Käyttäjäkokemus voimavaraksi asiakaslähtöiseen palvelukulttuuriin	14
Marja Räsänen aloittaa työharjoittelunsa	16

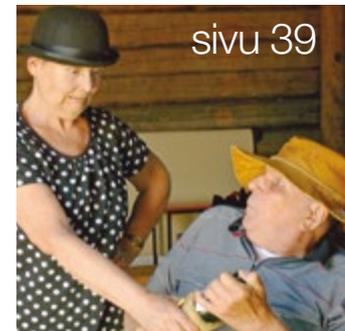

Muuta

Tarina polion vastaisesta taistelusta osa 2. "Voimakas liittolainen"	18
---	----

Kuntoutus

Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseja vuonna 2013	4
Hakulomake Polioliiton kursseille	20
Polioliiton Kruunupuiston kuntoutuskurssi ja kuntoutujan tavanomainen päivä	36
Ensimmäinen Polioliiton poliokurssi Kruunupuistossa	37
Voimaannuttavaa valokuvausta	39

Vuosikokousuutiset

Haasteena ikääntyminen ja jaksaminen	40
Vilkasta keskustelua toiminnasta ja vaikuttamismahdollisuuksista	41
Toiminnassa ei suuria muutoksia näkyvissä	43

Yhdistykset tiedottavat

Järjestöjen toimintakertomukset ja suunnitelmat	22
Poliohuollon puolelta	35
Polioinvalidit ry:n osastot	44

Poliojärjestöjen toimisto on
kesälomalla 8.7.-19.7.2013.

Aurinkoista kesää!

Suomen Polioliitto ry

Toimisto/Poliolehden toimitus:

Kumpulantie 1 A 6 krs., 00520 Helsinki

Puhelin: 09-6860 990

Fax: 09-6860 99 60

Sähköposti: birgitta.oksa@polioliitto.com

www-sivut: www.polioliitto.com

Pankki: Danske Bank FI40 8000 1570 4328 57

Polioinvalidit ry

Toimisto: Kumpulantie 1 A 6 krs. 00520 Helsinki

Puhelin: 09-6860 990

Fax: 09-6860 99 60

Sähköposti: kirsti.paavola@polioliitto.com

www-sivut: www.polioliitto.com

Pankki: Danske Bank FI18 8000 1300 2228 75

SUOMEN POLIOHUOLTO ry

Toimisto: Kumpulantie 1 A 6 krs. 00520 Helsinki

Puhelin: 09-6860 990

Fax: 09-6860 99 60

Sähköposti: leo.hanninen@pp1.inet.fi

www-sivut: www.polioliitto.com

Pankki: Danske Bank FI25 8000 1700 2872 21

Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutu- misvalmennuskursseja vuonna 2013

Kuntoutus- ja sopeutumis- valmennuskurssi ”Apua arkeen polion myöhäisoireiden kanssa II”

Aika: 30.09.-9.10.2013 (10 vrk)

Paikka: Kruunupuisto

Vaahersalontie 44, 58450 Punkaharju

Haku: 15.8.2013 mennessä, Polioliiton hakulomakkeella

Kurssi on erityisesti tarkoitettu poliovammaisille henkilöille, joilla polion myöhäisoireita tai merkittäviä toimintakyvyn muutoksia. Kurssiin tavoitteena on polion myöhäisoire-myyttien purkaminen tiedon, vertaistuen ja verkostoitumisen avulla sekä selviytymisstrategioiden löytäminen kurssilaisten arkeen. Tietopuolisen ohjelman lisäksi kurssipäiviin kuuluvat liikunta, rentoutus ja vapaa-ajan ohjelma.

Kuntoutus- ja sopeutumis- valmennuskurssi ”Apua ajoissa”

Aika: 13.11. – 22.11.2013 (10 vrk)

Paikka: Kuntoutuskeskus Peurunka,

Peurungantie 85, 41340 Laukaa

Haku: 31.08.2013 mennessä, Polioliiton hakulomakkeella

Kurssi on erityisesti tarkoitettu poliovammaisille henkilöille, joilla ei ole aiempaa kokemusta poliovammaan huomioivasta kuntoutuksesta tai sopeutumisvalmennuksesta. Kurssilla jaetaan tietoa polion myöhäisoireista, toimintakyvyn säilyttämistä tukevista asioista kuten levon ja rasituksen määrästä, apuvälineistä, vertaistuesta ja vammaispalveluista Tietopuolisen ohjelman lisäksi kurssipäiviin kuuluvat liikunta, rentoutus ja vapaa-ajan ohjelma.

Kurssit rahoittaa Raha-automaattiyhdistys, joten kurssit voidaan vahvistaa vasta RAY:n avustuspäätösten jälkeen. Kurssillisäyksistä ja mahdollisista muutoksista ilmoitetaan sekä Poliolehdessä että Polioliiton nettisivuilla www.polioliitto.com.

Lisätietoja:

Suomen Polioliitto ry

puh. 09 6860990

s-posti: birgitta.oksa@polioliitto.com

Kilpailutuksen kirous

Kunnallis- ja muihin hallintoon on kaikkeen tullut kilpailutus pakolliseksi tarjouspyynnön, tuotteen tai palvelun ylittyessä määrätyn eurorajan.

Tällä hetkellä meitä koskee erityisesti kuntatasolla kuljetuspalvelujen kilpailutus ja muulla tasolla kuntoutuksen kilpailutus.

Olen seurannut läheltä useam- paakin kuljetuspalvelujen kilpailutusta. Kaikissa on ollut samat perusteet. Lähtötaso 100 pistettä, joka on jaettu siten, että hin- nan osuus 80 pistettä, kaluston osuus 0 - 10 pistettä ja palvelujen osuus samoin 0 - 10. Eniten pisteitä saanut saa potin. On ilman muuta selvää, että halvin tarjous voittaa. Tämä menettely on aiheuttanut sen, että kalusto ja palvelu voivat olla vaikka kuinka heikkoja. Siinä sitten takutaan kuljetusten kanssa. Aikataulut ja kalustot reistaavat.

Sama tilanne on kuntoutus- laitosten kanssa. Hinnolla siel- läkin valtaosin voitetaan. Hin- taahan ei saada alaspäin muuta kuin laskemalla palvelujen mää- rää ja tasoa. Näin onkin palvelu- jen tilaajan oltava tarkkana siitä, mitä saa tilaamallaan hinnalla.

Myös Polioliitto joutuu kil- pailuttamaan hankkimansa kuntoutuspalvelut. Harkinnan jälkeen päädyttiin kolmeen kun- toutukskohteeseen. Lehtimäen Opistoon, Peurunkaan ja Pun- kaharjuun. Kurssien jälkeen kootaan kunkin kurssin palaute- lomakkeet ja niistä tehdään tar- kat selvitykset. Selvitysten pe- rusteella sitten ratkaistaan mi- hin suuntaan kuntoutustamme tullaan ohjaamaan seuraavina vuosina.

Kolme muskettisoturia

Tässä kerran miettiessäni Po- liojärjestöjemme kolmen jär- jestön toiminnan mielekkyyttä ja moninaisuutta tuli mieleeni Muskettisoturien tunnuslause ”Yksi kaikkien kaikki yhden puolesta”. Totesin, että joudum- me tekemään kolmen hallinnon asiat. Kolme hallitusta istuu kokouksissaan ja laatii kolme toimintasuunnitelmaa, kolme toimintakertomusta, kolme kir- janpitoa, kolme vuosikokousta, kolme jäsenrekisteriä, kolme laskutus pohjaa.

Kaiken tekevät suurelta osin Birgitta ja Kikka yhdessä kol- men hallinnon kanssa. Hal- lintoon käyttämämme aika on poissa neuvontapalvelustamme. Jäsenistömme neuvontapalve- luun meidän tulisi panostaa.

Laskin tässä kerran, että yh- distämällä toimintomme sääs- tämme niin paljon rahaa, että sillä saisimme palkattua yhden lisähenkilön neuvontapalve- lumme. Samoin saisimme Bir- gitan ja Kikan työpanokset täys- määräisesti koko jäsenistömme hyväksi.

Toinen mahdollisuus olisi tie- tenkin jäsenjärjestöjen maksu- osuuden nostaminen henkilön palkkaamiseksi. Nyt kun sään- töjä ja säästöjä ja tulevaisuutta tarkastellaan, olisi paikallaan varmaan miettiä samalla tämä- kin asia.

Mitä on lasten pakkotyö?

Herra 10 v oli jälleen jatke- tun viikonvaihteen luonamme. Tapansa mukaan olemme aina yhdessä toimistossani jotain te- kemässä. Tällä kertaa taloom- me oli iskenyt siivousvimma. Tyhjäsimme useita mapillisia ja laatikollisia tavaraa hävitys- laa- tikkoihin. Yhtä äkkiä, kesken tyhjämiestöimme herra 10 v kysyi:

- Pappa, mitä tarkoittaa lapsi- työvoiman hyväksikäyttö? Oli varmaan kuullut sen sanonnan televisiossa mainittavan.

Selvitin, että silloin lapsia käy- tetään yrityksissä töiden teke- miseen. Kun tehdään yhdessä omia töitä, ei se ole pakotta- mista. Pappakin on pienenä aina tehnyt kaikkea kivaa isänsä kanssa kotitilallamme: istuttanut perunoita keväällä, noukkinut perunoita syksyllä, haravoinut heinäpellolla, antanut kanoille kauroja, paimentanut lehmiiä, koonnut ruiskuhilaita ja hoita- nut pikkupossuja.

Annettu selvitys lapsuuden töistäni riitti, ja taasen jatkoim- me innolla siivoustoimiamme sisätiloissa.

Aurinkoista kesää Teille ja kai- kille lähimmäisillenne.

Jussi

OMATOIMISUUTTA LIKKUMISEEN!
SHOPRIDER®

KORVAAMATON APUVÄLINE LIIKUNTARAJOITTEISILLE!

Malli myynnissä vain meillä!
888SL

2300,-
hinta sis.alv

SOITA 040 1244282 JA KYSY TARJOUS!

Tutustu myös osoitteessa www.apuajoneuvo.fi

MAAHANTUONTI, MYynti JA VUOKRAUS:
Kuusiluoto Oy
Kivipuronpolku 1
04380 Tuusula
info@apuajoneuvo.fi

Kaikkea kohtuudella

Kesäpäivät Turun Ruissalossa

Suomen Polioliiton valtakunnallisia kesäpäiviä vietettiin merellisissä tunnelmissa Turun Ruissalossa. Kesäpäivien isäntänä toimi 50-vuotisjuhlavuottaan viettävä Polioinvalidit ry:n Varsinais-Suomen osasto. Osasto oli kerännyt vierailleen ohjelman, jossa mukana niin liikuntaa, asiaa ja viihdettä.

Juhlassa paikalla olivat myös osaston perustajajäsenet: Hilikka Suominen, Marita Fagerlund ja Anja Hämäläinen. Takana juhlan käytännön järjestelyistä vastanneet Varsinais-Suomen osaston puheenjohtaja Lauri Jokinen ja sihteeri Riitta Nissilä.

50 vuodessa moni asia muuttuu

Varsinais-Suomen osaston puheenjohtaja Lauri Jokinen toivotti kaikki osallistujat lämpimästi tervetulleiksi.

Hän totesi, että virallisesti nyt jo juhliva Polioinvalidit ry:n Varsinais-Suomen osasto täyttää 50 vuotta 20. lokakuuta 2013.

- Otimme pienen varaslähdön, mutta voihan viisikymppisiä viettää koko juhlavuoden ajan.

Osastomme syntymästä lähes 50 vuotta sitten uutisoivat Turun Sanomat mm. näin: ”Alustuksen pohjalta syntyneen vilkkaan keskustelun aikana lausuttiin yksimielinen käsitys, että polioinvalidille jo henkisen tasa-painon säilyttämisen takia olisi ensiarvoisen tärkeää toistensa kokemuksiin tutustuminen. Tämä käy parhaiten yhdistystoiminnan avulla.” Uskon, että toistemme tapaaminen ja ko-

Imitaattori Martti Koivisto

Lohjan tyttöjen Rosat esittivät kauniin kisaohjelmansa.

kemuksiemme vaihtaminen tulee olemaan näidenkin kesäpäivien tärkein anti.

Lauri Jokinen muisteli alkuaikojen matkustusintoa ja –tapaa.

- Alkuaikoina oli sitä nuoruudenintoa. Oli hienoa päästä yhdistyksen matkoille. Ei ollut väliä sillä, millainen kuljetus järjestyi. Porukkaa kannettiin ja retuutettiin linja-autoihin miesvoimin. Sitten saatiin kourut pyörätuolilaisten roudaamiseen autoon ja takaisin. Turvallisuus lisääntyi huomattavasti. Todellinen mullistus oli vuoden 1977 hissillinen linja-auto. Esteettömyysasiat ovat kohentuneet niin kuljetuksissa kuin tutustumiskohteissakin.

Lauri Jokinen totesi, että vaikka 2000-luvulle tultaessa kuljetuskalusto kehittyi entisestään, retkeläiset tulivat yhä kriittisimmiksi.

- Enää ei jakseta istua satojen kilometrien matkoja. Välimatkoja pitäisi pystyä lyhentämään. Pitkät välimatkat olivat ennen hidaste, nyt niistä on muodostumassa este tällaisille valtakunnallisille tapahtumille.

Hän kertoikin, että viimeisen kymmenen vuoden aikana osasto on lisännyt paikallista toimintaansa ja saanut siitä positiivista palautetta.

Juhlavuotta viettävän osaston puheenjohtaja Lauri Jokinen kertoi juhlavieraille kuinka Turussa vieraillessaan arkkiatri Arvo Ylppö antoi polioon sairastuneille selviytymisneuvoksi työn, liikunnan ja peräänantamattomuuden.

- Kaikkea kohtuudella on tänään parempi neuvo, hän totesi.

Yhdistystoiminnalla on merkitystä

Polioinvalidit ry:n puheenjohtaja Rauno Nieminen muistutti juhlapuheessaan, että vaikka poliota ei enää esiinny, niin poliovammaisista elää maassamme yhä 4000-6000.

- Se, että polio saatiin poistettua maastamme noin 50 vuotta sitten on hyvä asia. Valitettavasti se on vaikuttanut niin, ettei terveydenhuollon koulutuksessa ole enää koettu tarpeelliseksi paneutua polioon tai poliovammaisten oikeaan hoitoon ja kuntoutukseen. Nyt, kun olemme ikääntyneet ja moninaiset vaivat lisääntyneet – polion myöhäisoireet uutena ongelmana – onkin vaikea saada oikeaa apua. Lääkärit eivät

Juhani Kivipelto

Rauno Nieminen

Lauri Jokinen

Martti Lappi ja lausuntataiteilija Tuula Walden esittivät tuttuja suomalaisia runoja lausuttuna ja laulettuna.

välttämättä tunne koko polio-tautia, myöhäisoireista puhumattakaan.

Rauno Nieminen kiinnitti myös huomiota yhdistystoiminnan merkitykseen. Hän kehotti yhdistystoiminnan merkitystä epäileviä kysymään:

- Kuinka meidän vammaisten asiat olisivat elleivät järjestöt olisi asioitamme ajaneet tai miten kävisimme keskustelua elleimme olisi järjestäytyneet?

Oikeus viihtyä, oikeus tunteisiin

Juhlapuheiden lomaan mahtui monenlaista ohjelmaa. Oli imitointia, laulua, runonlausuntaa ja naisvoimistelua. Imitaattori Martti Koivisto vyörytti lavalle kaikki tutut imitaatiohahmot Marja-Liisa Kirvesniemestä Tapio Rautavaaraan. Lohjan tyttöjen Rosat esittivät kauniin kisaohjelmansa ja Martti Lappi ja lausuntataiteilija Tuula Walden esittivät tuttuja suomalaisia runoja lausuttuna ja laulettuna.

Lopuksi ennen uimaan ja ulkoilemaan siirtymistä katsoimme ESTE- elokuva ”Eihän välimatka ole este, vain hidaste!” Tämä komedia kertoo kahdesta ihmisestä, jotka yrittävät löytää toisensa Turussa kaupungissa, jonka joki jakaa kahtia. Elokuva toi komedian keinoin esiin niitä arkielämän harmeja, joita ympäristömme esteellisyys aiheuttaa.

Juhlaillallisella jokainen osallistuja sai muistoksi mukanaolostaan kaarnalaivan uudistetun version: purjekatamaraanin ja pienen Turun murteen sanakirjan. Lautat oli numeroitu ja pian paljastuikin, että jos onni olisi myötä, arvonnän jälkeen saattaisi olla onnellinen voittaja.

- Lauttojen puutyöt toteutettiin Matti Knuutilan verstaalla Karinaisissa. Materiaalit niin lauttoihin kuin palkinnoiksi tehtyihin visakoiukkeloon ja juustomuottiin on Matin laajasta puuvarastosta. Matti toimi puuvastaavana (puu pää 1) ja Lauri Jokinen osallistui myös puutöihin (puu pää 2). Purjeet

Maalaislääkäri Tapani Kiminkinen

valmisti Riitta Nissilä, kertoi Lauri Jokinen.

Kesäpäivien osallistujille tarjottiin erinomainen mahdollisuus viihtymiseen ja yhdessäoloon.

Elämästä ei jäädä eläkkeelle

Sunnuntaiamun hengästyttävästä tietopaketesta vastasin maalaislääkäri Tapani Kiminkinen.

Maalaislääkäri Kiminkinen puhui iäkkäiden perussairauksista ja kiputiloista omalla huumoripainotteisella tavallaan.

- Hyvinvointi on sekä henkistä, fyysistä, sosiaalista että hengellistä hyvinvointia. Mitä ihminen tekee hyvällä fyysisellä kunnolla, jos pää on paskana”, totesi Kiminkinen esityksessään.

Tapani Kiminkinen totesi, että ihmisten arvot ovat nykyisin monilta kateissa ja että elämän tärkeät asiat kuten terveys, parisuhde ja työ: niiden merkitys ymmärretään usein vasta sitten, kun ne ollaan menettämässä tai jo tyystin menetetty.

Puolitoistatuntisen aikana Kiminkinen ehti puhua geeniperinnästä, kolesterolista, urheilusta, kulttuurista, hormonihoidoista, rokotteista, rasvan syönnistä, lihomisongelmista, lääkärinkoulutuksesta ... ja polion sairastaneesta isästään.

- Poliosta en puhu. Te tiedätte siitä kaiken.

Isän sairastuminen polioon on vaikuttanut ainakin siihen, ettei Saarijärven terveyskeskuslääkäri Tapani Kiminkinen käytä juurikaan suojakäsineitä potilaita hoitaessaan.

- Köyhää oli eikä isä pystynyt tekemään kaikkia töitä kotitalalla, kun oikea puoli jäi polion jälkeen lepuksi. Tapperin veljesten kanssa hiihtäminen jäi siihen. Muutama naapuri tuli auttamaan. He eivät pelänneet tartuntaa, vaikka suurin osa naapuristosta niin tekikin. En itsekään pelkää mitään.

Tapani Kiminkinen korosti oman vastuun merkitystä omassa ja läheisten hyvinvoinnissa.

- Liikkuminen, aivofysioterapia, terveellinen sapuska, siinä kolme, joista pitää pitää huoli. Eikä ihmistä saa hylätä, jättää yksin. Syrjäytyminen on suurin ongelmamme, tykitti Kiminkinen.

Maalaislääkäri oli myös lempeä:

- jokainen tekee virheitä. Virhearvioiden kanssa pitää vain oppia elämään. Tarvitsemme unelmia. Elämästä emme voi jäädä eläkkeelle. Pidetään huolta ystävistämme ja unelmistamme.

Haku päälle

Suomen Polioliitto ry:n puheenjohtaja Juhani Kivipelto avasi kesäpäivät muistuttaen, että me poliovamaiset olemme yhä olemassa.

- Meidän on saatava ulospäin tietoa siitä, että me olemme olemassa. Olemme sitkeitä ja olemme täällä vielä kauan.

Juhani Kivipelto oli iloinen siitä, että tälläkin kertaa valtakunnalliset kesäpäivät, jonka juuret löytyvät Polioinvalidit ry:n ensimmäisistä kesä- ja retkeilypäivistä vuodelta 1957, keräsi lähes 100 osallistujaa eri puolilta Suomea. Erityisen iloinen hän oli siitä, että joukossa oli useita uusia jäsenjärjestöjen jäseniä. Kivipelto haastoi kaikki mukaan ”haku päällä-kampanjaan”, jossa etsimme yhdistystoiminnasta tietämättömiä polion sairastaneita mukaan toimintaan.

- Aktiivinen osallistuminen turvaa niin alueellisen toiminnan kuin tällaiset valtakunnalliset tapahtumatkin, muistutti Polioliiton puheenjohtaja.

Ensi vuonna tapaamme pohjalaisten vieraana Härmän Kuntokeskuksessa.

- Merkitkää kalenterihinne 24-25.5.2014!

Teksti: BO, kuvat: AK

Pirkkalan Apteekki

www.pirkkalanapteekki.fi
p. 03-3587500
Suurpantori 4, PIRKKALA

Porin Puisto Apteekki p. 02-6332313

Itäpuisto 11 B, PORI
Citysivuapteekki p. 02-6332213
Satakunnankatu 23, PORI

Poliorokottajat hyökkäysten kohteina Pakistanissa

Kahta naispuolista poliorokottajaa kohti ammuttiin Pakistanin Peshawarissa. Toinen uhreista haavoittui vakavasti ja toinen menehtyi saamiinsa vammoihin.

- Kaksi moottoripyörällä liikunutta miestä avasi tulen kohti naisia, kun naiset kulkivat talosta taloon poliorokottamassa alueen lapsia, kertoi Bedh Der-kylän paikallisen poliisin edustaja Shafi Ullah.

Pakistanissa on suhtauduttu poliorokotuskampanjoihin erityisen epäluuloisesti sen jälkeen, kun CIA vuonna 2011 poliorokotusta hyväksi käyttäen keräsi DNA näytteitä Osama bin Ladenin kannattajien oletetuilta leireiltä ja asuma-alueilta. CIA halusi näytteiden avulla vahvistaa al Qaidan ja sen johtajan läsnäolon Pakistanissa.

Bin Laden kuoli Yhdysvaltain joukkojen hyökkäyksessä toukokuussa 2011. Kesäkuussa Talebanin komentaja Luoteis-Pa-

Lääkintämiehet hoitavat haavoittunutta poliorokotuskampanjaan osallistunutta terveydenhoitajaa, joka joutui asemiesten hyökkäyksen kohteeksi Peshawarissa toukokuussa 2013.

kistanissa ilmoitti, ettei lapsia saa rokottaa poliorokotteella niin kauan kuin Yhdysvallat jatkaa toimintaansa alueella. Talibanliikkeen osuutta ampumisvälikohtaukseen ei toistaiseksi voida osoittaa.

Pakistanissa, Kalamissa on hyökätty poliorokotteiden jakajia vastaan. Hyökkäyksessä kuoli poliisi, joka oli määrätty

suojelemaan rokotusryhmää. Isku tehtiin Afganistanin vastaisella rajalla.

Alueella toimii useita ääri-islamistisia ryhmiä. Ääri-islamistit uskovat, että rokotekampanja on länsimaiden juoni muslimiaja vastaan. Radikaalisarnaajat ovat levittäneet huhuja, joiden mukaan rokote vie lisääntymiskyvyn.

Pakistan, Afganistan ja Nigeria ovat ainoat valtiot, joissa poliota vielä esiintyy yleisesti. Pakistanissa poliotapausten määrä on saatu merkittävästi väheneämään viime aikaisista rokote-työntekijöihin kohdistuneista hyökkäyksistä huolimatta. Polioviruksen hävittämisohjelman organisaation mukaan poliota-
pausten määrä on Pakistanissa vähentynyt vuoden 2011 173 tapauksesta vuoden 2012 58 raportoituun polion sairastumiseen. Rokotusryhmät ovat viime kuukausien aikana joutuneet useaan otteeseen väkivaltaisten hyökkäysten kohteeksi. Yli 20 ihmistä on kuollut iskuissa. Kuukaan ei ole toistaiseksi ottanut vastuuta hyökkäyksistä.

Teksti: Pietari Oksa

Kuva: CNN

Puhelinneuvontaan saa ajan parissa päivässä

Puhelinajanvarauksella asiakas saa hoidettua asiansa palveluneuvojan opastuksella sovittuna aikana ja ilman matkustamista.

Maaliskuusta lähtien Kelaan on voinut varata ajan netissä tai soittamalla. Tällä hetkellä ajan toimistoon saa muutaman viikon päähän, mutta puhelinneuvontaan pääsee jo parissa päivässä.

Puhelinajanvaraus on asiakkaalle vaivaton tapa saada asiat hoidettua kuntoon. Kun asiakas varaa ajan, Kelassa perehdytään asiaan jo etukäteen. Palveluneu-

voja soittaa asiakkaalle sovittuna aikana. Soitto on asiakkaalle maksuton.

Puhelimessa palveluneuvoja neuvoa asiakasta eri etuuksissa ja opastaa hakemuksen täyttämässä.

- Asiakas voi varata ajan esimerkiksi eläkeasioissa. Soiton aikana saatetaan täyttää yhdessä eläkehakemus, kerrata, mitä liitteitä siihen tarvitaan ja laskea, saisiko asiakas lisäksi eläkkeensaajan asumistukea. Samalla voidaan käydä läpi lääkekorvausasiat tai antaa neuvoja matkakorvauksissa. Tarkoituksena on käydä läpi asiakkaan kokonaistilanne,

kertoo erikoissuunnittelija Kirsi Hokkanen Kelasta.

Maaliskuussa 1400 ajanvarausta

Maaliskuussa ajanvarauksella asioi Kelassa 1 400 asiakasta. Näistä 400 oli puhelinneuvontaa ja 1 000 toimistokäyntiä. Yleisimmin ajanvarauksella hoidettiin eläke- ja kuntoutusasioita.

Asiakas voi varata ajan osoitteessa www.kela.fi/ajanvaraus. Ajan saa myös soittamalla puhelinpalveluun tai käymällä toimistossa. Ajanvaraus on tarkoitettu asiakkaille, joiden elä-

mäntilanteessa tapahtuu suuria muutoksia ja jotka tarvitsevat henkilökohtaista neuvontaa Kela-asioittensa hoidossa. Nopeissa asioissa kannattaa soittaa Kelan puhelinpalveluun, joka palvelee ilman ajanvarausta maanantaista perjantaihin aamukahdeksasta iltakuuteen.

Jos aika ei sovikaan, asiakas voi perua sen netissä tai soittamalla puhelinpalveluun.

- Peruminen kannattaa lyhyelläkin varoitusaajalla. Näin palveluneuvojat voivat vapauttaa ajan toiselle asiakkaalle tai käyttää sen muuhun asiakaspalvelutyöhön, Hokkanen muistuttaa.

Pohjoismainen NosCoS seminaari Helsingissä: asiaa myös poliovammaisten tilanteesta tänään

Järjestyksessään 13. pohjoismainen NosCoS (Nordic Spinal Cord Society) -selkäydinvamma-kongressi järjestettiin 22.-24.5. Käpylän kuntoutuskeskuksessa Helsingissä. Kongressi järjestetään eri puolilla Pohjoismaita kerran kahdessa vuodessa ja Suomessa nyt toisen kerran. Esiintymässä on asiantuntijoita eri Pohjoismaista, Sveitsistä sekä Yhdysvalloista.

Kolmipäiväisen kongressin aikana pidettiin lukuisia workshop- ja case-esityksiä ja kongressin aiheina olivat tänä vuonna muun muassa alle 16-vuotiaiden traumaperäiset selkäydinvammat sekä selkäydinvammaisten seksuaalisuus ja hedelmällisyys ja raskausajan haasteet. Aiheita tarkasteltiin erityisesti yksilöiden tarpeiden kannalta.

Ohjelmassa oli mukana myös Suomen Polioliitto ry:n ja Käpylän Kuntoutuskeskuk-

sen yhteistyönä tekemän poliokysely 2013 ensimmäisten alustavien tulosten julkistaminen. Kyselyn tuloksia ovat analysoineet terveyskeskuslääkäri Kirsi Valtonen, Mika Lehto ja osaston ylilääkäri Eija Ahoniemi.

Kyselyyn vastasi 47% myös ensimmäiseen poliokyselyyn vuonna 2003 vastanneista. Vastaajien keski-ikä oli 70,3 vuotta. Nuorin vastaajista oli 39 -vuotias ja vanhin 95. Hi-

venen yllättäen eniten muutoksia on tapahtunut raajoissa, joissa ei ole aiemmin ollut polion vaikutusta.

Kyselyn tuloksista enemmän Poliolehdessä 3/2013.

Teksti: BO

Kuva: AK

Oulun kerho retkellä Esteetön Limingan luontokeskus

Oulun kerholaiset tekivät retken Liminganlahden luontokeskukseen sateisena tiistaipäivänä 23.4. 2013. Matkaa sinne on Oulusta noin. 35 km. Luontokeskuksen näyttely ja kahvila ovat avoinna ma-pe klo 10.00-18.00 ja la-su klo 10.00-16.00

Luontokeskuksen nettisivulla sanotaan: ”Astu luontokeskuksen näyttelyyn ja olet lintujen lumoavassa maailmassa! Näyttely raottaa siivekkäiden salaisuuksia koettavaksi kaikilla aisteilla.”

Lumouduimme, ällistyimme, ihastuimme! Katsoimme ensin 20 minuutin filmin ja tutustuimme sitten valokuva- ja videonäyttelyyn. Kun ymmärsi vielä painella nappuloita, sai kuvatun linnun ääntelyinkin kuulumaan. Ihmeteltävää riitti. Lintujen sulkia, munia, pesiä ja jopa luurankoja löytyi näyttelystä. Näyttely on ilmainen ja todella upea. Pyörätuolilla pääsee hyvin liikkumaa.

Ravintola - Hotelli Lintunen tarjoaa majoitukseksi yhden inva-huoneen. Lounasaika on päivittäin klo 11.00-15.00. Paikasta on myös upeat nettisivut, joten nauttia voi myös kotona

www.liminganlahti.fi., Kannattaa tutustua. Tällä reissulla näimme kaukaa pelkästään omilla silmillämme kaksi haniaura matkalla pohjoiseen.

Virkkulan lintutornia sanotaan Liminganlahden suosituimmaksi käyntikohteeksi. Sinne lähtee Luontokeskuksen pihasta pitkospuupolku, jota pitkin pääse kulkemaan niin pyörätuolilla kuin lastenvaunujen kanssa. Oli sateinen ilma eikä vaatevarustelumme ollut riittävä, joten emme lähteneet tornille. Sinne täytyy tehdä uusi retki.

PS: Liminka on nykyään Oulun naapurikunta, joten sinne pääsee invataksilla suoraan tilaamalla.

Teksti: Ulla Kurvinen

Kuva: Tuula Pukkila

Esteettömyyttä kaikille

Suomessa toimii karkean arvion mukaan tuhansia majoi- tusliikkeitä, joista varsin monet ilmoittavat olevansa enemmän tai vähemmän esteettömiä. Tosiasiassa esteettömäksi ilmoittautuminen voi tuottaa esimerkiksi vammaisille karvaan pettymyksen (lue toisaalta ”Sitä saa mitä tilaa” -juttu), jos luokitusta ei ole tehnyt asiantuntija asianmukai- sella tavalla.

H yvä esimerkki, miten luokituksesta voi tehdä luotettavan, on Scandic hotelliketju. Se on maailman ensimmäinen hotelliketju, joka antaa yksityiskohtaiset, toimintarajoit- teita koskevat tiedot jokaisen hotellin kotisivuilla. Hotellin edustajat ovat seuranneet, miten vieraat kulkevat hot- telleissa, parkkipaikalta ja sisäänkäynneiltä, vastaanotosta ja ravintoloista aina hisseille, portaille ja esteettömiin huoneisiin saakka

Vuoden 2003 syksyllä Magnus Berglund nimitettiin Scandicin esteettömyyslähetti- lääksi. Hänen ensimmäisiin tehtäviinsä kuu-

Magnus Berglund on Scandic-hotelliketjun esteet- tömyyslähettiläs.

lui työntekijöiden kouluttaminen. Hän on opettanut hotellihenkilökunnalle, millaista on olla toimintarajoitteinen vieras. Ketjussa ajatellaan, että on tärkeää kaikkien osata tarjota palveluja esteettömyyttä tarvitseville vieraille. .

- Huolettoman matkailun tarpeet vaihtelevat sen mukaan, onko kyseessä pyörätuolissa istuva, allerginen, näköra- joitteinen tai kuulorajoitteinen asiakas. Siksi hankimme aina uutta tietoa näistä tarpeista. Varmistaaksemme hotelleis- samme mahdollisimman tasaisen stan- dardin olemme kehittäneet Scandicin esteettömyysstandardin. Standardi käsittää 110 kohdan listan, kohdista 81 ovat pakollisia”, Scandicista kerrotaan.

Toimivia ratkaisuja

Hotelliketjun esteettömyyteen ei vain pyritä, vaan se toteutetaan myös. Tästä sain konkreettisen kokemuksen, kun Poliolen toimittajana sain tilaisuus- den katsastaa upouuden Scandic

Tampere Stationin. Hotellin 12:sta esteettömästä huoneesta saa hakemalla hakea puutteita. Toiminnallisuuteen ja käyttöön on satsattu viimeistä piirtoa myöten. Lähtökohtana on, että pie- nimimmätkin yksityiskohdat on ajateltu esteettömyydestä käsin. Johtaja Kirsi Stenius kertoo, että viimeiset pienet korjaukset hotelliin tehtiin esteettö- myyslähettiläs Berglundin käynnin jälkeen.

Teksti: Hannu Salonpää

Korson Apteekki

09-8386600

Maakotkantie 6, 01450 Vantaa

Erottajan Apteekki

(Stockmann) p.09-6229930

www.erottajanapteekki.fi

Mannerheimintie 1, Helsinki

Sipoon Apteekki - Sibbo Apotek

Iso Kylätie 20, Nikkilä

04130 Sipoo

p.09-2747960

Vantaanportin Apteekki

Vantaanportink. 3, Kauppakeskus Jumbo

www.vantaanportinapteekki.fi , p.09-7743780

Vantaa

Korpilahden Apteekki

Luhangan sivuapteekki

www.korpilahdenapteekki.fi

Ristiinan Apteekki

Brahentie 16 , 52300 Ristiina

p.015-7407700

Hattulan Apteekki

Tallitie 4, 13720 Parola

p.03-656261

Haukiputaan Apteekki

Välitie 1

Kellon sivuapteekki

Kissankuja 4, www.haukiputaanapteekki.fi

Naisten Kuntovitosella myös esteetön reitti

Sain helmikuun alussa tietoa liikojen lenkistä Tampereella, Jyväskylässä ja Oulussa. Jäin miettimään, onko Turussa Naisten kuntovitosella mahdollisuus osallistua myös apuvälineellä?

Otin saman tien yhteyttä Naisten kuntovitosen projektijohtajaan Heli Mikkolaan. Vastaus tuli nopeasti: ”Tällaista olen itsekin halunnut lisätä, mutten tiennyt keneen ottaa yhteyttä.” Päätimme pitää palaverin asiasta. Lupasin kysyä mukaan myös Turun liikuntapalvelukeskuksen liikunnanohjaaja Eija Hiittä. Muutaman palaverin jälkeen olimme jo sopineet kaiken tarvittavan. Tämän jälkeen jokainen hoiti omaa osuuttaan asian eteenpäin viemisessä.

Sopiva reitti ja avustaja

Sovimme reitin kulun. Halusin, ettei matka ole liian pitkä ja näin päädyttiin 1,4 km:n matkaan, jonka voisi myös tarvittaessa oikaista, jolloin matka lyhenisi kilometriksi. Reitti kiersi Turun urheilupuistossa, ei kaduilla autojen joukossa.

Kaikki reittiä koskevat valmistelut teimme Eijan kanssa yhdessä.

Pyysimme Avustajakeskuksesta kymmenen yleisavustajaa reitin varrelle auttamaan ja opastamaan. Turku on kukkuloiden kaupunki, joten urheilupuistossakin on pientä tasoeroa. Avustajat auttoivat ylämäessä myös

kunniavieraksi pyydettyjä Janina Anderssonia ja Jukka ja Tiina Kumpuvuorta.

Paikalle järjestettiin esteettömän reitin infoteltoa. Kyselijöitä riitti. Meiltä kyseltiin kaikkea mahdollista, ei vain esteettömän reitin asioita. Moni ilmoitti tullessa ensi kertaa mukaan nyt, kun oli mahdollisuus lyhyempään matkaan. Monella oli erilaisia pieniä vaivoja polvessa, nilkassa jne tai muuten vain ei uskaltanut lähteä 5 km lenkille.

Kun lähtö koitti, esteettömän reitin kiertäjiä oli noin 100 henkeä, äitejä pienten lasten kanssa, lastenvaunuja ja rattaita. Janina An-

Naisten kuntovitosen esteettömän reitin lähtötunnelmia.

Reitille lähtivät myös ”mummot”.

derson kiersi reitin manuaalipyörätuolilla, jossa oli lisävarusteena nokkapyörä. Hän ei ollut koskaan aikaisemmin kokeillut pyörätuolia ja piti sitä hyvänä oppina itselleen. Itse kiersin lenkin sähkömopolla, koska olin jo aiemmin kulkenut sen manuaalilla. Reitti sai paljon kiitosta. Invabajamajakin paikalle hankittiin. Osanottajamäärä yllätti meidät, koska odotimme noin muutamaa kymmentä tämän reitin kiertäjää. Saattajaa tarvitseva sai ottaa saattajan ilmaiseksi mukaan.

Pohjoismaiset vammaistutkimuksen päivät Naantalissa

30. – 31.5. 2013

Pohjoismaisen vammaistutkimusverkoston (NNDR) kahdestoista kongressi pidettiin Naantalissa 30.–31.5.2013. Osallistujia oli runsaat 300.

Kaukaisimmat osallistajat tulivat Japanista ja Uudesta Seelannista. Suomesta oli noin 70 osallistujaa.

Kongressin pääalustaja oli professori Eva Feder Kittay New Yorkista. Hän on tunnettu erityisesti vammaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa koskevista kirjoituksistaan, jotka ovat osaltaan uudistaneet poliittisen teorian tutkimuskenttää. Hän on nostanut keskiöön vammaisuuden ja ihmisten välisen

keskinäisen riippuvuuden merkityksen yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden kannalta. Muina alustajina olivat professori Dan Goodley Britannian, tutkija Jan Grue Oslon ja toiminnanjohtaja Kalle Könkkölä.

Päivien aikana kuultiin neljän asiantuntija-luennon lisäksi runsaat 200 muuta esitystä. Monet esitykset sivusivat mielenkiintoisella tavalla kansainvälisessä vammaisliikkeessä käytettyä vilkasta keskustelua vammaisten oikeuksista nykyisten hallinnon käytäntöjen aikakaudella.

Tilanne on vähintäänkin ristiriitainen. Toisaalta valtion keskitettyjen järjestelmien purkamisen on lisännyt vammaisten ihmisten valinnanmahdollisuuksia omien palvelujen suhteen. Palveluiden tarjoajien määrä on yksinkertaisesti kasvanut. Toisaalta palvelujen valinta edellyttää, että vammaisen henkilö on kykenevä valintoja tekemään tai heillä on luotettava edustaja. Palveluiden erilaisuus on merkinnyt myös alueellista

Kuulijoita vammaistutkimuksen päivillä Naantalissa.

eriarvoistumista. Paikallisen päätävävallan lisääntyminen merkitse myös paikallisten erojen kasvua eli eriarvoistumista.

Mitä vammaisuus on?

Miksi kehitysvamma ei ole sairaus vaan vamma ja mitä eroa sillä on? Miksi erillinen erityisopetusjärjestelmä on jatkuvan kritiikin kohteena, vaikka sen julkilausuttuna tarkoituksena on vammaisten lasten koulunkäynnin helpottaminen? Miksi vammaiset eivät koulutuksen jälkeen työllisty vaan heille myönnetään eläke? Ovatko kuurot vammaisia vai kielivähemmistö? Miten yleiset ihmisoikeudet ylipäätään toteutuvat vammaisten elämässä? Pitäisikö meidän kaikkien, niin vammaisten kuin vammattomien, olla huolestuneita geeniteknologian mahdollistamasta ”rodunjalostuksesta”?

Yksi päivien pääalustajista, Kalle Könkkölä, on esittänyt asian seuraavasti:

- Miten vammaisten asemaan vaikuttaa se, että heitä pyritään poistamaan jo ennen syntymää? Miksi vammaisten ihmisoikeuksien toteutuminen on tärkeää kaikille, ei vain vammaisille?

Keskeinen yhteiskunnan sivistystason mittari on se, miten se kohtelee heikommassa asemassa olevia vähemmistöjä. Lisäksi vammaisuus koskettaa maailmanpankin arvion mukaan läheisesti neljäsosaa väestöstä.

- Mitä korkeammaksi väestön elinikä nousee, sitä useampaa vammaisuus koskettaa. Näin puhui prof. Joel Kivirauma, Suomen Vammaistutkimuksen Seura ry:n pj lehdistötiedotteessa.

Päivien kieli oli englanti. Sain varsinaisen kielikylvyn. Kuulin jonkun valittavan sitä, ettei ainoastaan luentoja pidetty suomeksi. Yhtäaikaista luentoja saattoi olla kymmenessä eri salissa. Näin luennoitsijaa kohti tuli vain noin 20-30 kuulijaa, joku mielenkiintoisempi esitys veti jopa 50 kuulijaa.

Sää suosi tilaisuutta, Naantalissa paistoi aurinko ja lämpöä oli lähes hellelukemat. Tämä hämmästytti kaukaisia vieraita, koska he kuvittelivat Suomessa olevan kylmää.

Mielenkiintoista oli huomata, miten jaettuun kirjoihin ja kasseihin oli painettu NNDR2013 Turku, vaikka mitään tilaisuutta ei pidetty Turussa. Näin Naantalissa kuntaliitos Turkuun oli ennakoitu, vaikkei se koskaan toteutuisikaan.

**Teksti ja kuvat:
RN, tapahtuman lehdistötiedote**

Tuntui mukavalta, kun oma ehdotus toteutettiin heti samana vuonna ja vastaanottokin oli niin hyvä. Uskon, että ensi vuonna esteetön reitti on myös valittavissa uudelleen.

Teksti ja kuvat: RN

Terve SOS 2013: Luovasti ja vastuullisesti kohti huomista

Toukokuussa Turussa järjestetty sosiaali- ja terveysalan vuotuinen suur-tapahtuma Terve SOS 2013 heijasteli luovuuden ja vastuullisuuden korostumista tulevien haasteiden ratkaisemisessa.

Tämän vuoden teemana oli Kohti huomista - luovasti ja vastuullisesti. Päivien aikana sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset ja päättäjät sekä muut alan parissa toimivat verkostoituivat ja vaihtoivat ajatuksiaan mm. sosiaali- ja terveyspalvelujen uudelleen järjestämisestä, johtamisesta sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja terveydestä. Terve SOS -tapahtuma koostuu perinteisesti messuista ja koulutustapahtumasta. Tapahtuman pääjärjestäjä on Terveyden hyvinvoinnin laitos THL.

Sote-uudistus puhuttaa

Tuleva sote-uudistus nousi arvattavasti tapahtumassa keskeisesti esiin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, THL, kannalta olennainen kysymys on, kuinka hyvin esitys vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä koskeviin tarpeisiin eli luo pohjaa kestäväälle reformille. Tällöin on tärkeää, miten hyvin esitys vahvistaa peruspalveluja, toteuttaa sosiaali- ja terveyspalveluiden integraation eli perus- ja erikoissairaanhoidon ja terveys- ja sosiaalipalvelujen integraation. Olennaisen tärkeää on myös, miten hyvin esitys kokoaa sote-palvelujen järjestämistä vastaavien riittävän harvoille toimijoille ja miten hyvin esitys selkeyttää palveluiden järjestämis- ja rahoitusvastuuta.

THL:n tiedotteen mukaan Orpon työryhmä on selvästi pyrkinyt liittämään asiantuntijoiden esittämiä pyrkimyksiä hallituk-

Terve Sos -tapahtuma kerää vuosittain alan ammattilaiset kouluttautumaan ja saamaan päivitettyä tietoa.

Messuosastolla Invalidiliiton tiedotuspäällikkö esitteli liiton Helppo liikkuu -kampanjaa.

sen kuntauudistustavoitteisiin. Suunnitelmassa on nähtävissä monia myönteisiä tavoitteita ja elementtejä. Lopputulos on vielä monimutkainen ja hajanainen. Esitys on kuitenkin oikeansuuntainen ja antaa mahdollisuuden korjata palvelujärjestelmän perusongelmia.

Järjestämistä vastaavat alueet ovat pääsääntöisesti edelleen pieniä. Lain kirjoittaminen tältä pohjal-

ta ja uudistuksen toteuttaminen niin, että kansalaisten peruspalvelut paranevat ja hyvä erikoissairaanhoido voidaan turvata, tulee olemaan haasteellista.

**Teksti ja kuvat:
Hannu Salonpää**

Käyttäjäkokemus voimavaraksi asiakaslähtöiseen palvelukulttuuriin

Terve SOS 2013 tapahtumalavalla projektipäällikkö, YTM Tiina Lappalainen kertoi piakkoin päättyvässä olevasta Invalidiliiton Rotia palveluihin, kutia kumppanuuteen -projektista.

- Projektin tavoitteena on parantaa vammaisten henkilöiden yksilöllisten palveluiden toteutumista muuttuvassa kuntakentässä ja kilpailutuksen mukanaan tuomissa haasteissa, vahvistaa vaikeavammaisten käyttäjäasiakkaiden asiantuntija-asemaa, osallisuutta ja kumppanuutta palveluasumisen hankinnoissa.

Tiina Lappalainen kuvasi myös asiakaslähtöisyyden ja -osallisuuden etuja ja hyötyjä. Kunnan kannalta asiantuntemus lisääntyy yhteissuunnittelun myötä palveluasumisessa, jolloin saadaan tarkemmin tarvetta vastaavat ja vaikuttavat palvelut, kestävät ratkaisut. Palvelun tuottaja taas hyötyy, koska käyttäjät ovat mukana innovoimassa täsmällisempiä ja kustannustehokkaita palveluja. Palvelun käyttäjälle merkittävää on se, että hän osallistuu itse koskevaan päätöksentekoon, jolloin perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen paranee sekä vältetään turhia päällekkäisiä ratkaisuja.

Lappalainen muistutti, että sosiaali- ja terveyspalvelut mahdollistavat ihmisten perusoikeuksien toteutumisen ja osallisuuden omaan elämään, yhteisöön ja yhteiskuntaan. Osallisuus ja osallistuminen vaikuttavat yksilön kokemuksiin omasta hyvinvoinnistaan. Asiakasosallisuudelle on myös lainsäädännölliset perusteet. Niitä löytyy kuntalais- ja julkisuuslaista, hallintolaista ja sosiaalihuollon asiakaslaista.

HS

Me olemme

Satakunnan osaston johtokunta

Tino Grönstrand, ilmastointipeltiseppä, eläkkeellä. Syntynyt Porissa, on nykyisin ulvilalainen. Tino on ollut Polioinvalidien jäsen 7.11.2003 alkaen. Tinon ollessa puolitoistavuotias hän sairastui polioon, vuonna 1949. Kesäaika kuluu pääasiassa Siurossa mökkeillen ja veneillen. Osallistuu myös paljon lasten rakennusprojekteihin opastajan ja neuvonantajana.

Lasse Santala, varastomies, eläkkeellä. Lasse on ulvilalainen, syntynyt Porissa. Ollessaan kuusi vuotias, hän sairastui polioon, vuonna 1960. Vanhemmat anoivat hänelle heti polioinvalidien jäsenyyden ja niinpä hän on ollut Polioinvalidien jäsen jo 20.6.1961 alkaen. Lassen sydäntä lähellä on perheen lisäksi valokuvaus ja luonto.

Tauno Haapasalo, auton-
asentaja, eläkkeellä. Tauno on muuttanut vuonna 1966 Laviasta Poriin. Hän on sairastanut polion vuonna 1938 ollessaan kuusi vuotias. Polioinvalidien jäsenenä hän on ollut 20 vuotta, vuodesta 1993. Lavian kuntaan Taunon yhdistää vielä siellä sijaitseva kesäpaikka sekä pitkä jäsenyys Lavian metsästysseurassa. Laulajapoikana hän on ollut kuorossa 34 vuotta. Innokas pyöräilijä on joutunut luopumaan osin harrastuksestaan ja rajoittanut pyöräilyn vain kuivan kelin aikaan.

Aatos Kantola, konepuuseppä, eläkkeellä. Syntyperäinen laitilalainen on muuttanut Poriin 1959. Hän on sairastanut polion kuudentoista vuoden iässä 1951. Polioinvalidien jäsenyys alkoi 7.11.1986. Jäsenyytensä aikana hän on liittymisestä asti toiminut aktiivisesti ollen heti johtokunnan jäsenenä ja osaston puheenjohtajana 1989 - 1994. Opintopiirin sihteerinä Aatos toimi noin 10 vuotta. Tätä päivää Aatos omin sanoin kuvaa ”aviossa 52 vuotta ja elää sovussa vaimon kanssa Porin

Eturivi vasemmalta; Tino Grönstrand, Lasse Santala, Tauno Haapasalo, Aatos Kantola. Takarivi vasemmalta; Riitta Hakala, Sirpa Haapala, Kerttu Nieminen, Eija Laakso, Hemmo Haanpää.

Sampolassa”. Osaston järjestämään vesivoimisteluun hän on osallistunut säännöllisesti vuosien aikana.

Riitta Hakala, on edelleen 50 prosenttisesti työelämässä, nykyisin vanhusten päivätoiminnan ohjaaja. Hän on syntynyt Porissa josta muuttanut Ulvilaan. Riitta sairasti polion puolitoistavuotiaana 1959. Polioinvalidien jäsenyys alkoi 4.2.1995. Riitta on Satakunnan osaston johtokunnan kuopus. Kädentaidot omaava Riitta toimii askartelukerhossamme korvaamattomana ja idearikkaana opastajana. Vapaa-aikanaan hän puuhastelee kotipuutarhassa ja pihanhoidossa.

Sirpa Haapala, kirjanpitäjä, eläkkeellä. Syntynyt Ulvilassa eikä ole kotikonnultaan muualle ehtinyt. Sirpa on sairastanut polion neljä vuotiaana 1959 Sirpan päivänä. Polioinvalideihin liittymispäivä oli 19.8.1989. Satakunnan osaston puheenjohtajana toimintavuodesta 2004

lähtien. Ammattiaan Sirpa ylläpitää edelleen muutaman yksityisasiakkaan ja Satakunnan osaston kirjanpitoa vääntäen. Ympäri vuoden viikonloppuisin aika kuluu Korpirämäkän Lomakylässä Pomarkussa lasikuitulaatikossa, lomamökkinä toimii siis asuntovaunu. Muuten ”kuntoutuksena” on ollut jonkin aikaa kuntosalia ja uima-allas.

Kerttu Nieminen, pukuompeleija, eläkkeellä. Syntyjään Kerttu on kurikkalainen, nykyisin asuu Eurajoella. Polion hän sairasti yhdentoista kuu-
kauden ikäisenä vuonna 1940. Polioinvalidien jäseneksi hän liittyi 22.9.1980. Kerttu on toiminut kauan Satakunnan osaston johtokunnassa ja aikanaan myös torstaikerhon emäntänä. Hän ompelee edelleen omaksi ilokseen, mutta myös osaston arpajaisiin upeita patalappuja, liinoja jne.

Eija Laakso, parturi-kampaaja, eläkkeellä. Syntynyt on Porissa ja muuttanut Nakkilan

kautta Eurajoelle. Polioon sairastumisvuosi oli 1956 Eijan ollessa puolivuotias. Jäsenyys Polioinvalidiessa alkoi 9.1.1993. Nykyisin hän toimii Satakunnan osaston sihteerinä. Eija viettää eläkepäiväänsä paljon lastenlasten kanssa. Uutena intohimon kohteena on hopeapunonta, tuotoksina mm. erilaisia ketjuja, korvakoruja ja sormuksia.

Hemmo Haanpää, työkaluhuoltaja, eläkkeellä. Hemmo on paljasjalkainen porilainen (ilman sipulimakkaraa). Hänkin on sairastunut puolitoistavuotiaana polioon vuonna 1946. Polioinvalideihin jäseneksi Hemmo liittyi 29.1.2006 ja samana vuonna hänet valittiin Satakunnan osaston johtokuntaan. Hemmon vapaa-aika kuluu monien mielipuuhiin mm. veneilyn, kalastuksen ja sorsastuksen parissa, yhdistystoiminnan lomassa.

Teksti Eija ja Sirpa

Kuntoutuskoordinaattori

Marja Räsänen aloittaa työharjoittelunsa

Suomen Polioliitto ry:ssä aloittaa työharjoittelunsa Jyväskylän ammattikorkeakoulun hyvinvointiyksikön opiskelija Marja Räsänen. Marja Räsänen työharjoittelu Suomen Polioliitossa on osa kuntoutusohjauksen ja -suunnittelun opintoja.

Marja Räsänen osallistuu neuvontapalvelujen toteuttamiseen. Hän vastaa neuvontapuhelimeen, järjestää yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa alueellisia neuvontatilaisuuksia, osallistuu Polioliiton kurssitoiminnan seurantaraportointiin jne. jne.

Marja Räsänen vastaa neuvontapuhelimeen keskiviikkoisin klo 10-14, 2.10.2013 alkaen. Hänelle voi lähettää myös sähköpostia osoitteeseen marja.rasanen@polioliitto.com.

- Marja kerää tietoja siitä, kuinka palvelut ja poliovammaiset kohtaavat.

Nyt olisikin tärkeää, että otatte syksyllä Marjaan yhteyttä ja kerrotte kohtaamistanne ongelmista. Tämä tieto raportoidaan sitten eteenpäin ja saamiensa tietojen pohjalta Marja sitten laatii raportin mm. kuntoutustarpeista, kertoo toiminnanjohtaja Birgitta Oksa ja toivoo mahdollisimman monen yhteydenottoa.

- Poliovammaisten kuntoutustarve on ilmeinen ja monissa lääketieteellisissä kuntoutustutkimuksissa todistettu. Poliovammaiset hakeutuvat ahkerasti kuntoutukseen ja hyötyvät siitä hyvin. Osin jo siitäkin syystä, että he ovat motivoituneita ylläpitämään toimintakykyään, jatkaa Birgitta Oksa.

Hän kritisoi niin Kelan kuin julkisen terveydenhuollonkin nuivaa suhtautumista poliovammaisten kuntouttamiseen.

- Säännöllisen kuntoutuksen hyödyt ovat ilmeiset, silti Kela lopettaa poliokurssit vuonna 2014 eikä julkinen terveydenhuolto vastaa kuntoutustarpeeseen. On varsin lyhytnäköistä jättää poliovammaiset kuntoutustarjonnan ulkopuolelle. Sairaukset tulevat nopeasti näkyviin toimintakyvyn nopeana alenemisena ja sen jälkeen kustannukset ovat moninkertaiset. Eniten tietysti maksavat poliovammaiset ihmiset itse. Heidän arkensa muuttuu rajusti toimintakyvyn alenemisen vuoksi

- Kuntoutuskurssit on vain yksi osa siitä palvelukokonaisuudesta, jonka pitäisi toimia niin poliovammaisten kuin muidenkin apua ja tukea tarvitsevien tukena. Valmistuvat kuntoutuskoordinaattorit ovat tulevaisuudessa avainasemassa, kun palveluja määritetään ja toteutetaan. Nyt poliovammaisilla on taas tilaisuus toimia tiennäyttäjänä ja olla mukana kehitystyössä, toteaa toiminnanjohtaja Oksa.

Teksti: PO

Marja Räsänen tutuksi

Sain tehtäväkseni haastatella Suomen Polioliitossa elokuussa aloittavaa kuntoutuskoordinaattori harjoittelijaa, nimeltä Marja Räsänen.

Lähdin sovittuna päivänä koitoani Nummelasta Espoon keskuksen ja löysin ongelmitta perille. Jouduin tosin soittamaan haastateltavalle ulko-ovella olevan ovikoodilaitteen takia. Ensivaikutelmani Räsäsen haastattelutilanteen alussa on hyvin positiivinen. Ennen haastattelua päätämme juoda kahvit ja keskustelemme samalla hieman alustavasti Räsäsen koulutus- ja työhistoriasta. Haastateltava vaikuttaa erinomaisen aikaansaavalta ja ammattimaiselta henkilöltä. Hänen olemuksensa on aidon iloinen ja keskustelun taso on hyvin älykäs. Hyvä huumorintaju puskee pintaan vähän väliä, eikä se ole mielestäni yhtään huono asia. Saamme kahvimme juotua ja aloitamme haastattelun.

Olette siis Marja Räsänen (48) ja olette opiskelemas- sa Kuntoutuksen Ohjausta ja suunnittelua Jyväskylän AMK:ssa. Mistä sait ajatuksen lähteä hakemaan harjoittelijaksi nimenomaan Polioliittoon?

Tein eräälle ystävälleni palveluksen liittyen Euroopan unioniin ja hän kertoi siinä samalla

poliotaustastaan. Erityisesti hän mainitsi että polioon liittyvät ongelmat ovat aika tuntemattomia nykyiselle terveyden huoltojärjestelmälle. Minusta oli kummallista että asia oli näin, joten lähdin tutkimaan poliota kuntoutuksen näkökulmasta ja löysin polioliiton sivut. Siitä se alkoi.

Keskustelimme haastattelun aluksi opiskelu- ja työhistoriastanne ja sain sellaisen käsit- tyksen että olette ehtineet kokeilla monenlaista ammattia elämäne aikana. Kertoisit- teko hieman tästä ”värikkäästä” ammattihistoriastanne?

Pääasiassa olen työskennellyt monissa sosiaali- ja terveydenhuollon perustehtävissä, lähihoitajana ja ohjaajana. Valmistuin laman aikana ja työskentelin pitkään ns. pätkätöissä, toisaalta tämä oli mahdollisuus syventää oppimiaan asioilla eri ihmisryhmien ja eri tilanteiden parissa.

Kävin psykiatrisen hoidon erityisammattitutkinnon ja minun on myös toimipaikkakoulutettu ensihoitoon. Viimeiset vuodet olen toiminut ohjaajan tehtävissä eri tavoin vammautuneiden ihmisten parissa.

Nykyiseen koulutukseeni hain siksi, että nykyinen kuntoutusjärjestelmä on niin pilkkoutunut että tavallisen sairaan ihmisen on hyvin vaikea suunnistaa palvelujen parissa.

Tällä kaikella on ollut vilpitön halu auttaa ja tukea sairastunutta unohtamatta hänen läheisiään, niin naiivilta kuin se kuulostaakin se on totta, sillä oman isoäitini omaishoitajan toimineena tiedän millaisia haasteita kokonaisvaltaiseen auttamiseen liittyy. Isoäitini kuoltua, sain tietää että hän sairasti lievän polion lapsuudessaan ja jäin pohtimaan miten tieto olisi vaikuttanut hänen hoitoonsa.

Mainitsitte ohimennen ennen haastattelua että olet-

<p>Petosen Apteekki Jalkasenkatu 7, 70820 Kuopio p.017-2871800</p>
<p>Alppilan Apteekki www.alppilanapteekki.fi Sturenkatu 8, HELSINKI p. 09-1461128</p>

Kesällä levätään!

Kirjoitan tätä juttua lehteen vastikään tultuani Polioliiton kesäpäiviltä Turun Ruissalosta. Kesäpäivien yhteydessä vietettiin Polioinvalidit ry:n Varsinais-Suomen osaston 50-vuotisjuhlaa.

Päivät olivat erittäin onnistuneet ja osallistujat viihtyivät erinomaisesti. Parhaat onnittelet vielä Varsinais-Suomen osastolle ja kiitokset erinomaisesti järjestetystä juhlasta!

Juhlatilaisuudessa puhuessani totesin mm., että osasto on tehnyt paljon työtä poliovammainen parhaaksi ja pitkän työrupeaman yhdistyksemme kolmanneksi vanhimpana osastona. Osaston toiminta jatkuu edelleen vilkkaana ja idearikkaana.

Osastot ja niiden monipuolinen toiminta on koko Polioinvalidit ry:n toiminnan perusta. Osastot tarjoavat jäsenistölle kuntoutusta, vertaistukea ja monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja ovat avainasemassa myös tiedottamisen osalta. Olemme siirtäneet yhä enemmän toimintaa paikallistasolle. Tämä toivottavasti tarkoittaa, että jäsenpalvelut ovat ihan oikeasti lähempänä jäsenistöä.

Toimintamme on monipuolista ja runsasta, kiitos siitä kuuluu

osastojen vapaaehtoistoimijoille. Nyt kesällä osastot järjestävät useita erilaisia virkistystapahtumia ja teatterimatkoja. Unohtaa ei sovi kuntoutusta kesälläkään. Tässä lehdessä on luettelo Polioliiton järjestämistä kursseista, muistakaa hakea kursseille.

Yhdistyksen vuosikokous on pidetty huhtikuun 27 päivän, kiitokset kaikille osallistujille asiallisesta kokouksesta. Vuosikokous on yhdistystoiminnan peruskivi, mutta samalla myös tärkeä valtakunnallinen vertaistapaamistilaisuus Suomen Polioliiton kesäpäivien ohella.

Kun nämä kaksi tärkeää valtakunnallista vertaistapaamista tapahtumaa on näinkin lähekkään, niin seuraavaan tapaamiseen menee melkein vuosi. Se on pitkä aika. Pitäisikö mieltä uudelleen Liiton valtakunnallisen tapahtuman ajankohta? Vai pitäisikö niitä järjestää useampi kuin yksi? Vuosikokouksen ajankohdan määrää säännöt.

Tässä pieni pähkinä purtavaksi kesäajaksi, palaamme syksyllä asiaan.

Toivotan kaikille kaunista ja lämmintä kesää!

Rauno Nieminen

Polioinvalidit ry:n
puheenjohtaja

Olen onnellisesti naimisissa ja myös mummi viidelle lapsenlapselle. Oma äitini jäi lastenhoitajan työstä eläkkeelle ja on tehnyt vapaaehtoistyötä palvelutalossa päivittäin jo usean vuoden ajan, virkistystoiminnallaan hän on tuonut vireyttä ja iloa iäkkäiden ihmisten elämään.

Ehkä maailmankatsomukseni johtaa juurensa juuri hänen toiminnastaan ja pyyteettömästä halusta auttaa.

Teksti ja kuva: Heikki Ylönen

"ME OLEMME YHÄ OLEMASSA"

Tietoa poliosta

Teemapäivä 26.9.2013 klo 10 - 14
Kauppakeskus Trio, Terveyskioski pohjakerros
Aleksanterinkatu 18 Lahti

Päivässä mukana:

Kirsi Valtonen
ylilääkäri

Rauno Nieminen
puheenjohtaja Polioinvalidit ry

Birgitta Oksa
toiminnanjohtaja Suomen Polioliitto ry

Lahti - Wesijärvi Rotaryklubi
End polio Now - projekti

Polioinvalidit ry Lahden osasto

Tilaisuus on avoinna kaikille!

TERVETULOA!

te aikamoisen lapsikatraan huoltaja. Haluatteko kertoa hieman perheestänne?

Minulla on todellakin seitsemän lasta ja toimin kotiäitinä 12 vuotta. Nyt kaikki lapseni ovat jo aikuisia ja yllättäen neljä heistä on valinnut hoivaan ja huolenpitoon liittyvän ammatin. Olen erittäin ylpeä kaikista lapsistani ja vastoin yleistä mielipidettä olen todistanut, ettei monilapsisuus ole lapselle riskitekijä, vaan jopa voimavara. Yhteisöllinen toiminta on siis tuttua myös kotirintamalla.

Apoteket i Kimito

Kemiön Apteekki
Arkadiantie 2, 25700 Kemiö
p.02-421054

Ruoholahden apteekki

Itämerenkatu 21
Ruoholahden Kauppakeskuksen katutasossa,
p.09-6859410, www.ruoholahdenapteekki.fi
Ark. 8.30-19.00, la 10.00-16.00

Tarina polion vastaisesta taistelusta osa 2.

”Voimakas liittolainen”

”PP2” eli Elefanttikuningas, Kongon demokraattisessa tasavallassa vaikuttavan Kitawala Filadelphie -lahkon karismaattinen pastori, kehotti aikaisemmin hengellisiä seuraajiaan kieltäytymään poliorokotteesta. Nytkin hän on kuitenkin alkanut muuttaa mieltään.

Kahden vaaleanpunaisen pisanaroinen vaikea matka

Akasiakimput ja valkeat kyyhkyt toivottavat vieraat tervetulleiksi Kadiman salin ovelle. Tilat sijaitsevat Kongon demokraattisen tasavallan kaakkoisosassa ja kuuluvat Filadelphie Kitawala-lahkolle. Kosteaa ilmaa on tasaisesta rummutuksesta ja naisten ulvovista, korkeista äänistä raskas.

Meidät vierailijat johdatetaan savesta ja palmunlehdistä tehdyn majan vieressä olevaa pensasta kohti. Ryhmän jäsenet kutsuvat majaa ”Vatikaaniksi” ja se on varattu heidän hengelliselle johtajalleen PP2:lle. Pensaasta tulevat ”Elefanttikuningaksi” itseään kutsuvan PP2:n lisäksi hänen uskollisimmat seuraajansa.

PP2 pukeutuu vielä tänäkin päivänä palmun kuiduista kudottuihin housuihin. Hänellä on mukanaan jousi ja nuoli. Hän jännittää nuolen joustavasta vasten ja osoittaa sillä taivasta kohti. Hän sanoo, että yksi nuoli riittää ”varmistamaan voiton sodassa Eurooppaa vastaan vuonna 2015”.

Vastaanotto ei tunnu kovin rohkaisevalta Kööpenhaminasta tulleen, poliorokotteita tuovan ryhmämme kannalta. Mutta Kadiman alueen lapset tarvitsevat rokotteitamme. Tämän uskonnollisen lahkon jäsenet kuitenkin vastustavat teknolo-

giaa ja länsimaista lääketiedettä. He pitävät rokotetta vain yhtenä niistä lukuisista tavoista, joilla länsimaat yrittävät puuttua heidän asioihinsa.

Poliota vastaan voi suojautua kahdella vaaleanpunaisella pisaralla, mutta pienten pisaroiden on taitettava pitkä matka vastavirtaan ennen kuin ne voivat suojella tälläisiä lapsia. Matkan varrelle mahtuu maagisia sudenkuoppia ja raamatullisia haasteita paikassa, jossa ihmisten toiminta perustuu perinteille ja uskomuksille - paikassa, jossa on kosolti yhteisöjä, joita puhujasta riippuen kutsutaan joko ”kirkoiksi” tai ”lahkoiksi”.

Poliorokotteet matkaavat Kööpenhaminasta läheiseen Kambalan kaupunkiin ilmojen ja teiden halki, soiden ja metsien kautta. Logistisesti tänne pääseminen on Titaanien työtä. Siitä huolimatta rokotepisaroiden matka katkeaa useimmiten juuri ennen niiden päätymistä lasten huulille. Kesäkuusta 2012 lähtien neljä prosenttia kaikista alle 5-vuotiaista lapsista jäi ilman poliorokotetta Katangan provinssissa, koska heidän vanhempansa kielsivät rokotamisen. Katanga on jo pitkään johtanut

rokotteista kieltäytymisen kansainvälisiä tilastoja.

Kadiman mission sisäänkäynnille on maalattu kaksi kylttiä, jotka valaisevat kieltäytymisen tilastoja. Vasemmalla olevassa kyltissä eurooppalainen sotilas uhkaa sidottua, kongolaista miestä, joka näkee näyn palmusta laskeutuvasta Pyhästä hengestä. Vieressä on rakennus, jossa lukee ”Vankila, 1936”. Oikeanpuoleisen kyltin päiväys taas on tulevaisuudessa. Maalauksen alapuolella lukee ”2015” ja se esittää kuvitteellista jalkapallo-ottelua YK:n ja Filadelphie Kitawalan välillä. Kyltissä lukee: ”Afrikka on ihmiskunnan kehto. Se on aseensa muotoinen ja liipaisin on Kongon kohdalla. Kongo on taistelulentä.”

Miten poliorokotteen kaksi pelastavaa pisaraa voisivat päästä näiden seinien sisäpuolelle, joita vahtivat kaikkea länsimaista kiivaasti vastustavan liikkeen kannattajat? Ja miten polion paluu tänne ja muihin vastaaviin paikkoihin estetään, jos niissä kytevä vastarintapesäkkeet antavat taudille täyden vallan levitä? Osa vastauksesta piilee toisessa Kadiman sisäänkäynnin maalauksista. Kuvitteellisessa jal-

kapallopelissä Filadelphie-joukkuetta johtaa keskushyökkääjän roolissa PP2.

Lääketiede uhka vai apu?

PP2:lla voi olla merkittävä rooli polion vastaisessa taistelussa. Jos hän hyväksyy rokotukset seuraajiansa keskuudessa ja lopettaa niiden vastaiset saarnat, pelitilanne voi muuttua. PP2, Elefanttikuningas voi auttaa pysäyttämään polioviruksen lopullisesti.

Tänne asti pääseminen on vaatinut pitkiä neuvotteluja ja sinnikkäitä tiedon lisäämiseen tähtäviä kampanjoita, joita yhteisön sisäiset mobilisoijat ovat toteuttaneet vuodesta 2009 lähtien. Tutkimuksia kestäneet tutkimukset suahilinkielisestä Raamatusta ja keskustelut lasten elämään ja kuolemaan liittyvästä jumalallisesta tahdosta vakuuttivat lopulta myös itse PP2:n, ja hän päästi poliorokotteen valtakuntaansa. Mutta ikävä kyllä hänen seuraajansa eivät ole yhtä vakuuttuneita. He ovat ihmisiä, jotka ovat vuosikymmenten ajan kuunnelleet opetuksia, joiden mukaan kaikki länsimainen on torjuttava.

PP2:n uudistusajatukset eivät miellytä kaikkia. PP2:n omassa missiossa esimerkiksi radion kuunteleminen on sallittua - itse PP2 käyttää työssään apuna jopa kännykkää - mutta liikkeeseen kuuluu myös missioita, joiden pastorit ovat paljon radikaalimpia. Filadelphien edistys vaikuttaa lupaavalta, mutta se on täysin riippuvainen Elefanttikuninkaasta. Hän asettaa oman asemansa alttiiksi ja voi jopa menettää paikkansa johtajana. Elefanttikuningas kävelee siis munankuorten päällä.

Unicefin tukemat, yhteisön sisäiset mobilisoijat ja terveysalan ammattilaiset ovat viettäneet tunteja keskustellen PP2:n kanssa: kuinka he voisivat tuoda rokotteen liikkeen pariin niin, että PP2:n seuraajat hyväksyisivät sen? Lopulta yhteistyön tuloksena syntyi toteutuskelpoinen idea. PP2 lupasi valita liikkeen jäsenistä kolme poikaa ilmaiseen hygienia- ja taudinestokoulutukseen. Yhteisön oikeaoppisina jäseninä pojat voisivat levittää koulutuksen sisältöä palattuaan. Heistä tulisi kolme terveyden lähettilästä. Mikä täydellinen Troijan hevonen!

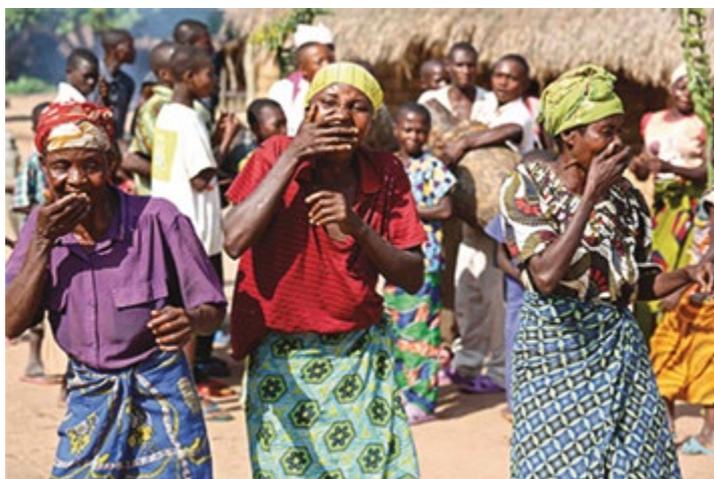
Tämä keskipitkän tähtäimen suunnitelma vaikutti olevan kestäväällä ja menestyksekkäällä pohjalla. PP2 hyväksyi suunnitelman sillä ehdolla, että lopullinen päämäärä pidettäisiin salassa. Hän lähetti koulutukseen kolme omista lapsistaan. (PP2 sai valtansa omalta isältään ja on valmistelemassa yhtä pojistaan seuraajakseen. Hänen poikansa tulevat siis todennäköisesti olemaan vaikutusvaltaisia jäseniä yhteisössä).

Kolme valittua poikaa ovat nyt suorittaneet kolme neljästä koulutusvuodestaan. Mutta jo nyt, vuotta ennen työn alkamista, PP2 vaikuttaa huomanneen hankkeen hyvät puolet. Tänä vuonna hän ehdotti kahden muun kitawalalaisnuorukaisen kouluttamista, joista molemmat ovat niin ikään hänen omia poikiaan.

-Tunnen itsekin kirkon ope-
tuksen ja tiedän, ettei se hyväksy
rokotuksiin liittyviä tarinoita.
Annoin silti viisi lapsistani lääkä-

*Perinnetanssija esittää polioon sairastunutta lasta. Tanga-
nyikan alueella Kongon demokraattisessa tasavallassa on
rokotuksia vastustavia pesäkkeitä, joissa poliovirus voi yhä
levitä vapaasti.*

*Filadelphie-lahkon naiset toivottavat vierailijat tervetul-
leiksi kylään perinteisesti ulvomalla.*

rin huomaa oppimaan lääketie-
dettä. Lapset tulevat toimimaan
Filadelphie-kirkon tunnusteli-
joina. Näillä lapsilla on avaimet
kirkon nykyaikaistamiseen.

Olen pessyt itseni Jumalan ja
ihmisten edessä. Otin viisi lasta-
ni ja vein heidät lääketieteellisen
koulutuskeskukseen. Jonakin
päivänä nämä samat lapset te-
kevät työtä urauurtavissa ter-
veyskeskuksissa. Päätösvalta on
silloin heillä. He lopettavat ta-
rinan.”

Toimiiko Troijan hevonen?

Monet merkit viittaavat siihen,
että PP2 on sitoutunut polion
vastaiseen taisteluun syvemmin,
mitä hän antaa olettaa ulospäin.
Viime vuonna, kun kylässä si-
jaitsevan terveyskeskuksen seinä
sortui, hän ja hänen seuraajansa

huolehtivat sen korjaamisesta.
Kun alueella riehunut tuhkarok-
koepidemia tappoi 20 % tartun-
nan saaneista alle 5-vuotiasita
lapsista, PP2 kävi itse hakemassa
paikalle sairaanhoitajan.

Hiljattain PP2 julisti väkijou-
kon melun yli lokakuisen roko-
tuskampanjan aikana:

- Ihmisen elämässä on kolme
tärkeää asiaa: Rukous, rokotus
ja puhtaus.

PP2:n seuraajat jakautuvat
kuitenkin kahteen kuppikun-
taan. Perususkovaiset ovat toki
oikeaoppisia ja kunniallisia,
mutta suhtautuvat moderni-
saatioon avoimemmin ja heidät
tunnetaan ”Kitawalan siviilei-
nä”. Liikkeen rajumpi ja funda-
mentalistisempi haara - jonka
edustajat todennäköisemmin
pukeutuvat kasvikuittuvaatteisiin

ja kantavat mukanaan jouta ja
nuolta - tunnetaan ”aseistettuina
Kitawaloina”.

PP2:n oma lähipiiri koostuu
aseistetuista Kitawaloista, kuten
myös osa lähialueiden 350:n
mission johtajista. Jopa Elefant-
tikuninkaan on siis pidettävä
matalaa profiilia tässä tilantees-
sa. Aseistetut Kitawalat pitävät
silmänsä auki eivätkä he halua
nähdä johtajansa alkavan lepsua.

Aihe ei ole kuitenkaan tabu.
PP2 puhuu aseistettujen Kita-
walojen ympäröimänä:

- Jos jollakulla on ongelma,
eikä hän sen vuoksi hyväksy po-
liorokotetta eli käyttäydy kehityk-
sen mukaisella tavalla, häntä
ei voi siitä syyttää. Ristiriidat
ovat seurausta minun toimistani,
ja minun on yksin vastattava
ongelmista. Otan yhtä aikaa
yhdessä askeleen eteen ja toisen
taaksepäin, sillä pelkoni on jat-
kuvaa ja se vaikuttaa seuraajiini.

Jalka kummankin oven välissä,
tosiaan. Onnistuuko ”Troijan
hevonen” - eli PP2:n viisi hygie-
nia- ja taudinestokoulutuksen
käyvää poikaa - tuomaan polio-
rokotteen kaikille Kitawaloille?
Vai estävätkö aseistetut Kitawa-
lat ihmishenkiä pelastavan ro-
kotteen pääsyn yhteisöön, jonka
uskon radikaaleimpia virtauksia
he niin tarkasti vartioivat? On
vielä liian varhaista sanoa. Sil-
lä aikaa vaaleanpunaiset roko-
tepisarat kuitenkin matkaavat
yhteisöön toista reittiä, kuiska-
usten saattamana ja pimeyden
turvin. Jos vieraita tervehtivät
vapauten lehahtavat kyyhkys
päivällä, yöllä heitä vastassa ovat
pöllöt.

Teksti:
Polio this week/
V. Petit & J. Pittenger/PO
Kuvat: V. Petit/UNICEF

SuomennoS: Pietari Oksa

kuntoutuspaketti

Hakemus

Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssille RAY-rahoitteiset kurssit 2013

Ole hyvä ja täytä lomakkeen kaikki kohdat huolellisesti.

Hakijan tiedot

Nimi

Henkilötunnus

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

Sähköposti

Puhelinnumero

Siviilisäätty

- Avio-/avoliitossa Naimaton Leski Eronnut

Asuminen

- Perheen/
puolison kanssa Yksin Asumispalvelu Muu, mikä?

Asumismuoto

- Omakotitalo Rivitalo Kerrostalo Palvelutalo

Työtilanne

- Työssä Työtön Sairaslomalla Eläkkeellä,
mistä alkaen?

Kurssi, jolle haetaan

Ensisijainen kurssi

Toinen vaihtoehto

Kolmas vaihtoehto

Aikaisempi kuntoutus

Oletteko aikaisemmin osallistunut kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssille?

- En Kyllä, milloin, mille ja kurssin järjestäjä?

Poliovammaa/terveydentilaa koskevat tiedot

Polioon sairastumisvuosi?

Polion myöhäisoireet diagnoosi

ei

kyllä, diagnoosivuosi?

Poliovamman merkittävimmät päivittäisissä toiminnoissa selviytymistä haittaavat oireet

Muut sairaudet, jotka vaikuttavat arkeen?

Avuntarve päivittäisissä toiminnoissa?

Käytössä olevat apuvälineet?

Säännöllinen lääkitys?

Allergiat, erityisruokavaliot, muut mahdolliset hoitotoimenpiteet?

Odotukset kurssilta

Kertokaa miksi haette kurssille ja mitä odotatte saavanne sieltä?

Lisätietoja

Paikka ja aika

Hakijan allekirjoitus

Palauta hakemus:

Suomen Polioliitto ry
Kumpulantie 1 A 6.krs, 00520 Helsinki
Kuoreen merkintä "**Kurssihakemus**"

Suomen Polioliitto ry

Vuosikertomus vuodelta 2012

Suomen Polioliitto ry on Suomen poliovammaisten ja heidän läheistensä valtakunnallinen etu- ja palvelujärjestö. Polioliitto tekee yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa työtä poliovammaisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseksi ja edistämiseksi.

Toiminnallaan Suomen Polioliitto ry pyrkii varmistamaan poliovammaisille terveydenhuollossa asiantuntevan hoidon sekä riittävän ja poliovammaan huomioivan kuntoutuksen, kehittämään sosiaaliturvaan liittyviä asioita ja tiedottamaan polioon ja poliovammaisuuteen liittyvistä asioista kaikille suomalaisille.

Me olemme yhä olemassa! Polioliitto jäsenjärjestöineen tekee työtä polion sairastaneiden ja polion myöhäisoireista kärsivien itenäisyyden ja arvokkaan elämän puolesta.

Suomen Polioliiton toiminta on ollut aktiivista ja tavoitteellista. Toiminta pohjaa vahvaan, hyvin hoidettuun ja avoimeen järjestötyöhön. Yhteistyötä niin viranomaisten, päättäjien kuin muiden vammaisjärjestöjen kanssa on vahvistettu yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. Polioliitto jäsenjärjestöineen on ainut poliovammaisuuden tietopankki Suomessa. Polioliittoa tarvitaan vielä ainakin 10-15 vuotta toimimaan suomalaisen polion sairastaneiden edunvalvojana.

Vuotta 2012 leimasi ahkera työ ja toiminnan kehittäminen. Poliokysely, jolla kartoitetaan polion sairastaneiden tämänhetkistä tilannetta Suomessa, polion myöhäisoireiden vaikutusta sekä vammaan liittyvien palvelujen saatavuutta ja niiden laatua käynnistyi. Ensimmäiset alustavat tulokset voitiin hyödyntää jo vuoden 2013 toimintaa suunniteltaessa. Kysely on

jatkoa polion- ja polion myöhäisoireiden vaikutusta ihmisten arkielämään vuonna 2003 selvittäneelle projektille. Polioliiton oman kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan kehittämisprojekti saatiin valmiiksi ja vuodelle 2013 rahoitusta haettiin jo uudistuneelle kurssiohjelmalle.

Vuodelle 2012 asetetuista tavoitteista jäivät saavuttamatta tiedotuksen hankkeista Poliokirjan ja opaslehtisten päivitys ja painattaminen sekä asiantuntijaseminaarit. Neuvontapalvelut ruuhkautuivat ajoittain eikä niihin voitu liittää käyttäjien kaipaamia asiantuntijalääkärin palveluja.

TOIMINTA

Oikeuksien ja etujen valvonta

Vaikuttamistoiminnallaan Polioliitto edistää polion myöhäisoireiden tutkimusta, turvaa ja edistää poliovammaisten henkilöiden oikeaa, poliovamma-

tunnistavaa hoitoa, kuntoutusta ja sosiaaliturvaa. Suomen Polioliitto ry on vammaisjärjestö, joka toimii yhteiskunnallisena vaikuttajana ja poliovammaisuuden asiantuntijana alueellisissa, valtakunnallisissa ja kansainvälisissä kysymyksissä. Polioliitto tuo lainsäädäntöön ja päätöksentekoon suomalaisen poliovammaisen näkökulman ja erityistarpeet.

Polttavin haaste on, että polion myöhäisoireita ei tunnusteta riittävästi perusterveydenhuollossa. Tämä johtaa usein väärin hoito- ja kuntoutustoimenpiteisiin sekä vammaispalvelulain tulkintoihin. Asian korjaamiseksi tehdään työtä koko Euroopan Unionin alueella.

Se erittäin huolestuttava suunta, etteivät kunnat sen kummemmin kuin Kelakaan myönnä riittävässä määrin kuntoutusta poliovammaisille näyttää jatkuvan. Tämä siitäkin huolimatta, että poliovammaiset kiistatta hyötyvät erityisen hyvin kuntoutustoimenpiteistä ja kokevat kuntoutuksen parantavan heidän toimintakykyään ja erityisesti tukevan arjessa jaksamista polion myöhäisoireiden kanssa. Polioliitto on aktiivisesti tehnyt työtä poliovammaisten kuntoutuksen puolesta ja tämä työ jatkuu myös vuonna 2013.

Polioliiton käytännön vaikuttamistoiminnassa korostuu jäsenjärjestöjen jäsenten ja luottamushenkilöiden aktiivinen osallistuminen sekä valtakunnan että paikallistason edunvalvontatyöhön monissa eri foorumeissa, järjestöissä sekä kuntien ja kaupunkien toimielimissä. Poliojärjestöjen edustajat ovat nopeasti reagoineet alueellisiin ongelmiin ja päätösten valmisteluun ja välittäneet tietoa alueellisista epäkohdista ja ratkaisusta valtakunnan tasolle.

Neuvonta ja ohjaus

Suomen Polioliiton neuvontapalvelut ohjaavat, neuvovat polioon ja vammaisuuteen liittyvissä asioissa. Neuvontapalvelu on maksutonta ja tarkoitettu kaikille poliovammaisille ja heidän läheisilleen sekä muille tietoa tarvitseville. Oppilaitokset ja polion sairastaneita henkilöitä työssään kohtaavat ammattilaiset muodostavat jo yli kolmanneksen neuvontapalvelujen reilusta sadasta käyttäjästä.

Neuvontaa ja ohjausta toteutettiin henkilökohtaisiin tapaamisiin, puhelimitse, sähköpostitse, kursseilla, erilaisissa tapahtumissa, oppilaitosten tunneilla sekä seminaareissa. Neuvontapalveluista vastasi pääosin Polioliiton henkilökunta. Polioliiton jäsenjärjestöjen luottamushenkilöt ja jäsenet ovat neuvoneet ja ohjanneet polion sairastaneita henkilöitä sekä heidän omaisiaan erityisesti kuntoutukseen ja apuvälineisiin liittyvissä asioissa. Vieraillessaan eri kuntou-

tuslaitoksissa poliokursseilla sekä muissa tilaisuuksissa he ovat henkilökohtaisesti ohjanneet polion sairastaneita henkilöitä etuuskien, oikeuksien sekä poliojärjestöjen palvelujen käyttöön.

Neuvontapalveluista ei peritä maksua. Neuvontapalvelujen kokonaiskulut olivat 73 700 euroa ja ne rahoitettiin Raha-automaattiyhdistyksen yleisavustuksella ja Pieni Ele-keräyksen tuotolla. Keräystuotolla rahoitettiin erityisesti paikallista neuvontapalvelutoimintaa ja Poliokysely 2012:n tiedonkeruuta. Paikallisen neuvontapalvelun kautta pystytään aiempaa vahvemmin hyödyntämään jäsenjärjestöjen vapaaehtoistoimijoiden paikallistuntemusta ja mahdollisuutta viedä palvelu apua ja neuvoa tarvitsevien lähelle. Toiminnasta saatu palaute on positiivista ja paikallista neuvontaa rahoitetaan vuoden 2012 Pieni Ele-keräystuotolla myös vuonna 2013.

Vaikuttaminen ja asiantuntijuus

Suomen Polioliitto on polion ja sen aiheuttaman vamman suhteen pystynyt jatkamaan asiantuntija-asemansa vahvistamista. Polioliiton asiantuntijat ovat vierailleet keskussairaaloiden ja terveysasemien kuntoutusyksiköissä kertomassa polion myöhäisoireista. Polioliittoa pyydetään yhä useimmin toimimaan asiantuntijana poliovammaisia koskevissa asioissa ja siltä pyydetään apua ja neuvoa erilaisissa polioon liittyvissä tilanteissa. Terveystieteiden ammattilaiset ottavat yhteyttä Suomen Polioliittoon kohdatessaan työssään polion sairastaneita. Tämä asettaa Suomen Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen toiminnalle jatkossakin suuret vaatimukset.

Poliopäivän merkeissä järjestetty seminaari poliosta kokosi yhteen kansainväliset ja kotimaiset asiantuntijat pohtimaan yhdessä poliovammaisten kanssa poliotilannetta maailmalla ja kotimaassa. Seminaarin järjestivät yhdessä Suomen Polioliitto ry, Terveystieteiden ja Hyvinvoinnin laitos, Suomen Rotary ry ja Ulkoasiainministeriö.

Kansainvälinen yhteistyö ja tiedonvaihto

Kansainvälisen yhteistyö ja osallistuminen turvaa laajan tiedonvaihdon niin polioon ja polion myöhäisoireisiin liittyvien tutkimusten, innovaatioiden ja asiantuntemuksen kuin järjestötoiminnan mahdollisuuksien ja tavoitteasettelunkin osalta. Polioliitto osallistui Euroopan Poliounionin (EPU) toimintaan ja pystyi tekemään entistä enemmän tavoitteellista yhteistyötä ja tutkimusvaihtoa Euroopan Poliounionin jäsenjärjestöjen kanssa.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminta

Suomen Polioliiton tarjoamien kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuspalvelujen tavoitteena on polion sairastaneiden henkilöiden työ- ja toimintakyvyn tukeminen sekä elämän hallinnan, -ilon ja hyvinvoinnin lisääminen.

Polioliitto toteutti itse vuonna 2012 kolme - neljästä suunnitellusta - poliovammaisille räätälöityä kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssia. Uskallusta Elämään -kursseja ei toteutettu riittämättömän rahoituksen takia. Kurssikustannusten nousuun on yleisen hintatason kohoamisen ohella vaikuttanut erityisesti vaikeavammaisten kurssilaisien osuuden kasvun vaikutus kurssien avustajamäärään ja siten kustannuksiin.

Kurssit toteutettiin yhteistyössä Lehtimäen Opiston ja Invalidiliiton Lahden kuntoutuskeskuksen kanssa. Hakijoita kurseille oli yhteensä 151 (2011: 142), joista voitiin valita 70 henkilöä. Kurssilaisien ikäjakama oli 55-85 vuotta (2010: 52-85). Kurssivuorokausia kertyi yhteensä 940. Kurssitoimintaan käytettiin yhteensä 100 550 euroa ja se rahoitettiin Raha-automaattiyhdistyksen kohdennetulla toiminta-avustuksella ja avustuksen ylimenevältä osalta Polioliiton omalla varainhankinnalla.

Kurssit saivat pääosin myönteistä palautetta ja kurssilaiset kertoivat saaneensa paitsi uusia virikkeitä omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen myös tietoa polion myöhäisoireista ja apua mm. vammaispalvelulain mukaisten tukitoimien löytämisessä ja hakemisessa. Kurssilaiset näyttivät kurssijakson jälkeen aktivoituvan huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan ja luomaan toimivia vertaistukiverkostoja.

Polion myöhäisoireiden ja ikääntymisen takia toimintakyvyn ylläpitoon tähtäävän kuntoutuksen tarve kasvaa voimakkaasti. Niin Suomen Polioliiton omalla järjestölähtöisellä, toimintakyvyn edistämiseen tähtävällä ja vertaistukea painottavalla kurssitarjonnalla kuin Polioliiton jäsenjärjestöjen tarjoamalla lyhyemmällä henkilökohtaista jaksamista tukevalla kurssijaksolla on merkittävä tehtävä myös tulevina vuosina, erityisesti, kun Kela on päättänyt merkittävästi vähentää harkinnanvaraisen poliokurssien rahoitusta ja siirtää poliovammaisten kuntoutusvastuun terveydenhuollossa.

Toimintavuoden aikana valmistui Polioliiton omien kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuspalvelujen kokonaisremontti. Kurssitoiminta kilpailutettiin ja kurssisisällöissä otettiin huomioon sekä poliokyselyn 2012 tulokset, aieman kurssitoiminnan palautteet että näkyvissä olevat vähennykset Kelan poliokurssitarjonnassa. Uudistuksella pyritään vastaamaan kuntoutujien muuttuneisiin kuntoutustarpeisiin ja tarjoamaan laadukkaita, kuntoutujille merkityksellisiä kuntoutuspalveluja jatkossakin. Vuoden 2012 kurssitoiminnassa käytettiin ns. optiovuotta ja

kurssi uudistus toteutetaan ensimmäisen kerran vuonna 2013.

Kelan rahoittamat poliokurssit

Oman kuntoutuskursisarjontansa lisäksi Suomen Polioliitto osallistui Kelan rahoittamien polioivammaisten henkilöiden kuntoutuskurssien suunnitteluun, tiedottamiseen ja toteuttamiseen yhdessä Punkaharjun, Invalidiliiton Käpylän ja Lahden kuntoutuskeskusten sekä Ruissalon Kylpylän kanssa. Polioliitto pystyy toimimaan asiantuntija-apuna kuntoutuslaitosten järjestäessä polioivammaisille suunnattua kuntoutusta, oli kyseessä sitten erityiset poliokurssit tai yksilölliset kuntoutusjaksot. Järjestön edustajat vierailivat kursseilla kertomassa poliojärjestötoiminnan vahvuuksista ja osallistumismahdollisuuksista.

Jäsenjärjestöjen rahoittama kuntoutus

Suomen Polioliiton jäsenjärjestöt tarjosivat myös kuntoutusmahdollisuuksia jäsenilleen. Polioliitto koordinoi, tiedotti ja tarvittaessa antoi asiantuntija-apua kuntoutuksen järjestelyissä. Jäsenjärjestöjen tarjoamien kuntoutusmahdollisuuksien tarjonta ja kysyntä kasvoivat selvästi edellisvuoteen verrattuna.

Paikallisia liikuntaryhmiä tulisi voida käynnistää jatkossa lisää, sillä ne selvästi tukevat polion sairastaneiden jaksamista arjessa. Kuntoutuspalvelujen lisäämiseksi Polioliitto tekee aktiivista yhteistyötä paikallisten vammaisyhdistysten ja kuntien erityisliikuntaryhmien kanssa.

Polioinvalidit ry:n paikallisosastot järjestivät omilla paikkakunnillaan lämminvesivoimistelua- ja liikuntaryhmiä. Ryhmät toteutettiin yhteistyössä kuntien liikuntatoimien ja erityisliikunnan toteuttajien kanssa. Ryhmiä oli 10 ja kokoontumiskertoja oli noin 350 ja osallistujia yhteensä lähes 100 polioivammaista.

Alueellisia, seurannan sisältäviä kuntoutusjaksoja Polioinvalidit ry toteutti yhteensä 12, niihin osallistui 238 henkilöä, iältään 53-87 vuotta. Kurssien toteuttamisesta vastasivat Polioinvalidit ry:n paikallisosastot yhdessä valitsemansa kuntoutusyksikön kanssa.

Jäsenjärjestöistä Suomen Poliohuolto ry tarjosi jäsenilleen toimintakykyä tukevan kuntoutusjakson Virossa. Jaksoille osallistui yhteensä 16 kuntoutujaa, iältään 61-85 vuotta.

Tiedotus ja viestintä

Suomen Polioliiton monipuolisen tiedotustoiminnan tavoite on kertoa polioon ja polioivammaisuuteen liittyvistä asioista niin polioivammaisille henkilöille ja heidän omaisilleen kuin heitä kohtaville ammattihenkilöstölle ja päättäjille. Tiedotustoiminta on osa kaikkea Polioliiton toimintaa. Tiedottamisen keinovalikoimassa ovat Poliolehti, omat kotisivut, erilaiset tiedotteet, kannanotot, juttuvinkit, polioon liittyvät aineistot, valtakunnalliset tapahtumat ja henkilökohtaiset

tapaamiset. Vuoden 2012 teemoja olivat mm. apuvälineet, kansainvälisyys ja oma hyvinvointi.

Tiedotustoiminnankulut olivat yhteensä 74 600 euroa

Poliolehti

Suomen Polioliitto ry:n julkaisema Poliolehti ilmestyi toimintavuoden aikana neljä kertaa. Painosmäärä oli keskimäärin 6 500 kpl/nro. Lehti oli 40-48 -sivuinen ja nelivärinen. Lehti on luettavissa näköispainoksena myös Polioliiton nettisivuilla.

Poliolehden vuosikerta kuuluu jäsenetuutena jäsenjärjestöjen varsinaisten ja kannatus-jäsenten jäsenmaksuun. Vuosikerta postitetaan vapaakappaleina mm. sairaaloihin, terveysasemille, apteekkeihin ja sosiaalitoimistoihin ja lehteä jaettiin useissa erilaisissa tapahtumissa. Kahdesta numerosta tehtiin lisäksi erityisjakelu poliojärjestöjen kanssa yhteistyötä tekeville sekä aiemmin erilaisiin keräyksiin osallistuneille.

Poliolehden jokaisessa numerossa tarkasteltiin polion sairastaneen arkea eri näkökulmista. Lehti julkaisi lääketieteen asiantuntijoiden artikkeleita ja haastatteluja sekä polioon sairastuneiden henkilöiden kokemuksia omasta sairastumisestaan, kuntoutuksesta, esitelti luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja heidän työtään, tiedotti sekä Polioliiton että jäsenjärjestöjen tapahtumista ja jäsenpalveluista koskevista päätöksistä.

Poliolehdessä 4/2012 julkaistiin myös vuoden 2013 poliokursseista ja niille hakemisesta kertova kuntoutuspaketti ja numerossa 2/2012 kaikkien poliojärjestöjen toimintakertomukset vuodelta 2011 ja toimintasuunnitelmat vuodelle 2012. Polioliiton puheenjohtaja Juhani Kivipelto kommentoi mm. lainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä palstallaan "Meidän sakille".

Poliolehti julkaistiin suunnitellusti ja ilmaisjakelua julkiseen terveydenhuoltoon lisättiin vaikka lehden talous jäi selvästi tappiolliseksi. Poliolehden kulut olivat 39 700 euroa. Ilmoitustuotot kattoivat lehden kuluista vain 4%.

Poliolehti on niin merkittävä yhteydenpito- ja tiedotuskanava, että se tullaan julkaisemaan myös seuraavana toimintavuonna

Kotisivut

Suomen Polioliiton verkkosivujen osoite on www.polioliitto.com, ja niiltä löytyvät linkit jäsenjärjestöjen omille nettisivuille, joilla on tietoa mm. jäsenjärjestöjen tarjoamista palveluista. Verkkosivuja luetaan ahkerasti ja niitä hyödynnetään mm. terveydenhoitopilaistosten opetuksessa ja ne on linkitetty useisiin terveydenhuollon käytämiin nettisivustoihin. Verkkosivuja kehitetään, päivitetään säännöllisesti ja niiden käyttöä seurataan. Polioliitto ylläpitää myös sähköisiä poliotarinoita. net sivuja. Sivulla polion sairastaneet kertovat kokemuksiaan polioon sairastumisesta ja vammaisena elämisestä.

Tiedotteet

Suomen Polioliitto piti yhteyttä tiedotusvälineisiin lähettämällä tiedotteita poliio tapahtumista sekä tausta-aineistoja poliosta, poliorokotuksista, polion myöhäisoireista sekä polioivammaisten kuntoutus- ja apuvälinetarpeesta.

Opaskirja ja -lehtiset

Suomen Polioliitto jakoi Polioprojektin tuloksena valmistuneita kalvosarjaa poliosta ja polion myöhäisoireista ja opaslehtistä eri tilaisuuksissa, tiedotusvälineille ja oppilaitoksille ja terveysasemille sekä keskussairaloihin jne. Opaskirjan painos on loppunut, joten se tullaan päivittämään ja painattamaan heti, kun sille saadaan rahoitus.

Jäsenkirjeet

Suomen Polioliitto on lähettänyt vuoden aikana kaksi jäsenkirjetä kaikille jäsenjärjestöjen polioivammaisille jäsenille. Kirjeissä tiedotettiin neuvontapalveluista ja poliojärjestöjen tapahtumista. Jäsenjärjestöt ja paikallisosastot lähettivät lisäksi omia jäsenkirjeitään.

Muu tiedotus

Suomen Polioliitto ja jäsenjärjestöt pitivät yhteyttä viikottain kirjeitse, sähköpostitse ja puhelimitse. Jäsenjärjestöt ja paikallisosastot pitivät yhteyttä henkilökohtaisesti puhelimitse ja kirjeitse. Kannatusjäseniin jäsenjärjestöt pitivät yhteyttä Poliolehden ja puhelimitse kannatusjäsenhankkijoiden kautta.

Valtakunnalliset tapahtumat

Kesäpäivien tapahtumapaikkana oli Kuntoutuskeskus Peurunka Laukaassa. Syystapahtumaa vietettiin Helsingissä Polioinvalidit ry:n Pääkaupunkiseudun osaston 20-vuotisjuhlan merkeissä. Tapahtumien yhteydessä painotettiin polioivammaisen oikeutta omaan hyvinvointiin ja kerrottiin mm. kuntoutukseen hakeutumisesta ja kivunhallinnasta fysioterapian keinoin. Tapahtumiin osallistui 267 henkilöä ja jäsenjärjestöt järjestivät tapahtumaan yhteiskuljetuksia ja avustajia. Tapahtumat rahoitettiin osallistumismaksuilla.

Järjestötoiminta

Yhdistystoiminta ja jäsenet

Suomen Polioliiton yhdistystoiminnan tavoite on tukea jäsenjärjestöjään niiden toimissa Suomen Polioliiton toiminta-ajatuksen: polioivammaisten ja heidän läheistensä elämänlaadun ja yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien tukemisen saavuttamiseksi. Erityisiä toimintavuoden yhdistystoiminnan

jatkuu sivulla 26 ...

Hand-drawn crossword puzzle with various clues and illustrations. The grid is 10 columns wide and 12 rows high.

Clues and Illustrations:

- Top Row:** KYTKENTÄLAITE (Illustration: antenna), VOI-TELEVA (Illustration: bar), KAZANHUONO (Illustration: house), TEKO-KUU (Illustration: moon), MATKA (Illustration: bus), DOPING-AINE (Illustration: person), ANNA EURO! (Illustration: person).
- Row 2:** SUUSTA (Illustration: mouth), KIRKKEÄVAIKOIKSESTI (Illustration: church).
- Row 3:** 2013 2014 (Illustration: calendar), ALANPULTE (Illustration: hand).
- Row 4:** TV (Illustration: TV set), TIINA PUUPALA (Illustration: hand).
- Row 5:** RANNAITTYJA (Illustration: beach), PUOLETTAAN (Illustration: fish), KOSKAAN LAURI HELI (Illustration: question mark), SITKEYS OSLOSTAP (Illustration: person), ITÄR (Illustration: person).
- Row 6:** HAMPURIA (Illustration: raspberry), ARVO-PAPERI (Illustration: paper), AHDAS TUKEVA (Illustration: person), HÄMÄSISÄ (Illustration: person), EMÄKSIÄ (Illustration: person).
- Row 7:** 2012 (Illustration: person), VILJÄNKUOKKA (Illustration: person), USKOA HYH! (Illustration: person), WESTERLUND (Illustration: person), ANKA (Illustration: person).
- Row 8:** SAADETAAN (Illustration: person), ONNENRY (Illustration: person), OOTELOLA (Illustration: person), ROLETIT (Illustration: person).
- Row 9:** TULLI-VUORI (Illustration: person), TYÖLÄS (Illustration: person), KATTA (Illustration: person), SYÖVYTTÄ (Illustration: person), AHDISTAVA (Illustration: person).
- Row 10:** COLLEGE-KAUPUNKI (Illustration: person), PATRANJUOKSURA (Illustration: person), SYÖVYTTÄ (Illustration: person).

Nimi _____

Lähiosoite _____ Postitoimipaikka _____

Pankkiyhteystiedot _____

tavoitteita olivat jäsenjärjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen myös tulevaisuudessa sekä vaikuttamiseen ja edunvalvontaan liittyvän tiedotustoiminnan lisääminen. Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen välinen yhteistyö sujui hyvin.

Suomen Polioliiton varsinaisia jäseniä ovat Polioinvalidit ry ja Suomen Poliohuolto ry, joiden toimialueena koko valtakunta. Henkilöjäseniä jäsenjärjestöissä oli toimintavuoden lopussa yhteensä 3 400, joista polion sairastaneita varsinaisia jäseniä 1382, joista uusia poliojärjestön jäseniä 18 (12).

Neuvontapalvelujen polioivammaisista käyttäjistä lähes 40 % oli poliojärjestöihin kuulumattomia polioivammaisia. Tästä järjestäytymättömien joukosta noin 15 % oli maahanmuuttajataustaisia, joiden liittymättömyyden taustalla sekä kulttuurierot että kielikysymys.

Vapaaehtoisen yhdistystoiminnan edellytys ja vahvuus on yhdessä tekemisen iloa.

Vapaaehtoistoimijat

Suomen Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen toiminta ei olisi mahdollista ilman aktiivista ja sitoutunutta vapaaehtoistoimijoiden joukkoa. Vapaaehtoistyöhön pohjaavat niin hallinto, vertaistuki ja vaikeavammaisten avustajapalvelut poliojärjestöjen tapahtumissa kuin vapaa-ajan toiminnan suunnittelu ja toteutuskin.

Polioliiton tavoitteena on, että myös jatkossa mukana toiminnassa on aktiivisia ja sitoutuneita vapaaehtoistoimijoita, jotka kokevat toimintansa mielekkääksi ja saavat riittävästi tukea jaksakseen tässä poliojärjestöille välttämättömässä tehtävässä.

Yhteistyö muiden vammaisjärjestöjen kanssa

Suomen Polioliitto on aktiivisesti mukana suomalaisen ja eurooppalaisen vammaisjärjestökentän yhteistyössä. Järjestöjen välisessä yhteistyössä käytettiin hyväksi erilaisia verkostoja ja yhteistyömuotoja. Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa Polioliiton asemaa yhteiskunnallisena vaikuttajana ja edistää monipuolista yhteistyötä ja tehostaa vaikuttamistoimintaa.

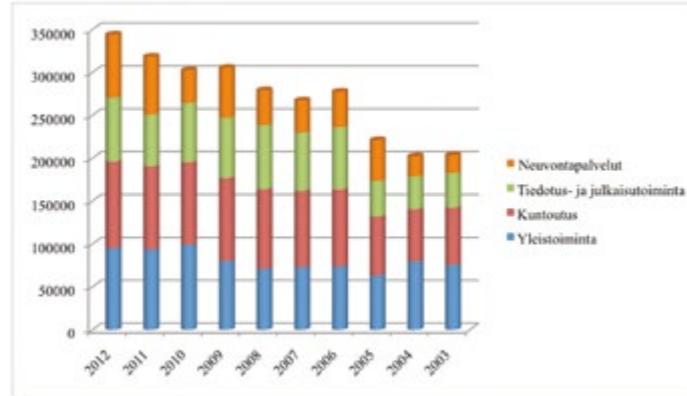
Suomen Polioliitto on jäsenenä Euroopan Poliounionissa (EPU), Suomen Sosiaali ja Terveys ry:ssä (SOSTE) ja Vammaisfoorumissa.

PÄÄTÖKSENTEKO JA HALLINTO

Varsinainen (keväät) kokous

Suomen Polioliitto ry:n varsinainen kokous pidettiin toukokuussa Helsingissä. Kokouksessa jäsenjärjestöjä edustivat järjestöjen vuosikokouksissa valitut kokousedustajat ja kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Polio-

Suomen Polioliitto ry:n kulut toimintaloikoittain 2012-2003

liiton toimintatavat ja taloudenhoito todettiin hyviksi. Haasteiksi nähtiin polioivammaisten unohdettu asema terveydenhuollossa, kuntoutukseen pääsyn vaikeus ja tiedotustoiminnan rahoittaminen.

Hallitus

Suomen Polioliiton toiminnasta vastaa hallitus, joka piti toimintavuonna kolme kokousta, neuvotteli, teki kursivalintoja ja päätti Polioliiton käytännön toimista myös sähköpostitse. Hallituksen jäsenet olivat: Kivipelto Juhani (puheenjohtaja), Hänninen Leo (varapuheenjohtaja), Huostila Markku (6.10.2012 alkaen), Jokinen Lauri, Lappalainen Kaarina, Mäki-Petäys Väinö J., Nieminen Rauno ja Pohjola Riitta (19.7.2013 asti). Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Oksa Birgitta.

Tilintarkastajat

Suomen Polioliiton tilintarkastajina toimivat Männistö Tarmo, HTM ja Silvo Jukka, HTM. Varatilintarkastajina toimivat Holmi Jani, HTM ja Aaltonen Heikki, asianajaja.

Järjestöpalvelut, henkilöstö ja toimitilat

Suomen Polioliitto hoiti keskitetysti poliojärjestöjen jäsen- ja osoiterekisterit sekä laskutus- ja postituspalvelut. Jäsenjärjestöt maksoivat Polioliitolle palveluista aiheutuneet kulut. Keskitetyillä järjestöpalveluilla on turvattu kustannustehokkaasti palvelun taso ja tehokkuus ja ennen kaikkea pystytty vapauttamaan luottamus henkilöiden ja vapaaehtoistoimijoiden työ polioivammaisille suunnattujen palvelujen käytännön toteuttamiseen.

Suomen Polioliiton toiminnan perusajatuksia on toimia polioivammaisten omana järjestönä, jossa heillä on päättävällä lisäksi monipuoliset mahdollisuudet itse osallistua työn suunnitteluun ja toteuttamiseen. Vakituisten henkilöstön määrää (toiminnanjohtaja ja jäsensihteerit) ei kasvatettu, vaan toiminnan vaatimat lisätyövoimat tarpeet ratkaistiin määräaikaikaisella, tehtäväkohtaisella työvoiman lisäyksellä.

Suomen Polioliitto ry on vuokrannut esteettömät toimitilat Helsingin Val-

lilasta. Tiloissa toimivat vuokralaisina myös jäsenjärjestöt. Toimitilakustannukset vuonna 2012 olivat 21 100 euroa.

TALOUS

Suomen Polioliiton toiminnalla ei tavoitella taloudellista voittoa. Tuotto- tai kulurakenteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia toimintavuoden aikana. Tarkennettu toiminta-suunnitelma toteutettiin suunnitellusti.

Suomen Polioliiton kokonaiskulut olivat toimintavuonna yhteensä 348 700 euroa (vuonna 2011: 319 500). Kokonaiskuluista kuntoutustoiminnan osuus oli 28% (30%), tiedotustoiminnan 21% (18%) ja neuvontapalvelujen 21 (21%).

Suomen Polioliiton toiminnasta 66% (71%) rahoitettiin Raha-automaattiyhdistyksen yleis- ja kohdennetulla toiminta-avustuksella.

Polioliiton oma varainhankinta koostui Pieni Ele-keräystuotoista (61 440 €), jäsenjärjestöjen palvelu- ja jäsenmaksuista (45 400 €), valtakunnallisten tapahtumien osallistumismaksuista, Polioliiton ilmoitustuloista ja vuokratuotoista.

Tilikauden tulos oli 31 200 euroa voitollinen. Tilikauden voitto syntyi Pieni Ele-keräysten tuotosta. Keräystuottoa käytettiin pääosin alueellisen neuvontapalvelutoiminnan ja Poliokyselyn 2012 rahoittamiseen. Keräystuottoa tullaan suunnitellun mukaisesti käyttämään myös vuoden 2013 edunvalvonnan, paikallisen neuvontapalvelun ja tiedottamisen hankkeisiin.

Taseen loppusumma oli 72 760 euroa (40 450). Oma pääoma oli 47 560 euroa (16 330). Polioliiton varallisuusasemassa ei tapahtunut ennakoimatonta muutosta eikä sellaista ole näköpiirissä.

Ilman Raha-automaattiyhdistyksen avustusta Polioliiton toiminta ei olisi mahdollista. RAY:n ohjeellisen suunnitelman mukaan Polioliitto kuuluu yleisavustuksen saajiin myös seuraavan viiden vuoden ajan.

Suomen Polioliitto ry, hallitus

Suomen Polioliitto ry on Suomen polioivammaisten ja heidän läheistensä valtakunnallinen etu- ja palvelujärjestö. Polioliitto tekee yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa työtä polioivammaisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseksi ja edistämiseksi.

Suomen Polioliiton toiminnassa painottuvat vaikuttamis- ja edunvalvontatyö, viestintä ja kuntoutustoiminta. Toiminta pohjaa vahvaan, hyvin hoidettuun ja avoimeen järjestötyöhön.

Lähivuosien toiminnassa näkyvät vuonna 2003 ja 2012 suoritettujen laajojen kyselytutkimusten tulokset. Tieto siitä, mitä on tapahtunut polioivammaisten arjessa Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana, ohjaa Polioliiton toimintaa ja palveluja tulevina vuosina. Polioliitto hyödyntää toiminnan kehittämisessä myös kansainvälistä polioivammaisuuteen liittyvää tutkimustietoa ja kokemustenvaihtoa eurooppalaisten poliojärjestöjen kesken.

Vuoden 2013 keskeisiä uusia hankkeita ovat:

- polion myöhäisoireista, ennaltaehkäisystä ja niiden kanssa elämisestä kertova julkaisu ”polio-opas” ja eriliset opaslehtiset mm. lääkkeiden ja polion yhteensopivuudesta, poliosta ja anestesista ja terveellisistä elintavoista osana myöhäisoreiden ehkäisijänä.
- kyselytutkimuksen 2012 antamien tulosten monipuolinen hyödyntäminen ja levittäminen niin kotimaisilla kuin kansainvälisilläkin foorumeilla, jatkotutkimussuunnitelmat ja pohjoismaisten vertailututkimusten käynnistäminen.
- uusitun kuntoutustarjonnan kokemusten ja seurannan raportointi sekä arviointijärjestelmän kehitystyö.

Suomen Polioliiton tarjoamat palvelut ovat kaikkien polioivammaisten sekä poliosta kiinnostuneiden tavoitettavissa riippumatta varsinaisesta palvelun tuottajasta

TOIMINTA

Oikeuksien ja etujen valvonta - arvona oikeudenmukaisuus

Vaikuttamistoiminnallaan Polioliitto edistää polion myöhäisoreiden tutkimusta, turvaa ja edistää polioivammaisten henkilöiden oikeaa, polioivamman tunnistavaa hoitoa, kuntoutusta ja sosiaaliturvaa.

Suomen Polioliitto ry on vammaisjärjestö, joka toimii yhteiskunnallisena vaikuttajana ja polioivammaisuuden asiantuntijana alueellisissa, valtakunnallisissa ja kansainvälisissä kysymyksissä. Polioliitto tuo lainsäädäntöön ja päätöksentekoon suomalaisen polioivammaisen näkökulman ja erityistarpeet.

Edunvalvontatyönsä perustana Polioliitolla on käytössä paras mahdollinen polioon liittyvä asiantuntemus. Jäsenjärjestöt, niiden paikallisosastot ja alueillaan aktiivisesti toimivat luotta-

Suomen Polioliitto ry

Toimintasuunnitelma vuodelle 2013

mushenkilöt pystyvät välittämään tärkeää tietoa polion sairastaneiden arjessa kohtaamista ongelmista ja epäkohdista. Samoja kanavia käyttäen saadaan ajankohtaista tietoa poliosta ja polion myöhäisoireista sekä vammaispalveluihin ja kuntoutukseen liittyvistä asioista vietyä sekä polion sairastaneiden että päättäjien tiedoksi

Polio ja polion myöhäisoreet tunnetuksi

Suomen Polioliitto haluaa vaikuttaa siten, että polioivammaiset otetaan oikein ja riittävästi huomioon yhteiskunnallisessa suunnittelussa ja erilaisten palvelujen tuotannossa. Vuoden 2013 vaikuttamistoiminnan painopiste on polion myöhäisoreitietouden lisäämisessä niin terveydenhuollossa kuin polion sairastaneiden henkilöiden keskuudessa. Vaikuttamistoiminnassa hyödynnetään vuonna 2012 tehdyn kyselytutkimuksen tuloksia ja tietoja. Vaikuttamistoiminnassa korostuu yhteistyö asiantuntijoiden, Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen ja eurooppalaisten poliojärjestöjen kanssa.

Euroopan Polioliiton jäsenenä Suomen Polioliitto osallistuu entistä painokkaammin myös edunvalvontaa ja tiedotustyöhön koko Euroopan Unionin alueella. Lähivuosien tavoitteita ovat yhtenäinen, hyvä poliomyöhäisoreiden tunnettavuus kaikissa EU-maissa ja tehokas tiedonvaihto eri maiden poliojärjestöjen ja polioon liittyvää tieteellistä tutkimusta tekevien tahojen kanssa.

Neuvontapalvelut

Suomen Polioliiton neuvontapalvelut ohjaavat, neuvovat polioon ja vammaisuuteen liittyvissä asioissa. Neuvontapalvelu on maksutonta ja tarkoitettu kaikille polioivammaisille ja heidän läheisilleen sekä muille tietoa tarvitseville. Neuvontapalvelut ovat tärkeä ja osa Polioliiton palvelutarjontaa. Neuvontapalvelutoiminnassa Polioliitto voi käytännössä hyödyntää poliojärjestöjen asiantuntemusta ja järjestötoiminnan vahvuuksia: olemassa olevat yhteydet asiantuntijoihin, vertaistuen luonnollinen läsnäolo, yhteydenoton helppous ja paikallisosajon tuntemus.

Neuvontapalveluja käyttävät myös poliojärjestöihin kuulumattomat polion sairastaneet ja heidän omaisensa, maahanmuuttajat sekä polioivammaisia kohtaavat ammattihenkilöt. Nämä käyttäjäkunnat tarvitsevat usein sellaista perustietoa, joka järjestöjen jäsenillä jo on. Neuvontapalvelutoiminnan vahvistaminen ja ajan tasalla olevan tiedon varmistaminen on osa jatkuvaa Polioliiton kehittämistyötä ja samalla yksi suurimmista toiminnan haasteista.

Erityisen haasteellista on polioivammaisten maahanmuuttajien ja heidän läheistensä neuvonta. Polioliitto kartoittaa yhteistyössä terveydenhuollon ja järjestöjen kanssa maahanmuuttajapolioivammaisten henkilöiden määrää ja suurimpia ongelmakohtia. Tiedotusaineiston kieli-ongelmiin haetaan apua yhteistyöstä eurooppalaisten poliojärjestöjen kanssa.

Vapaaehtoistoimijat

Suomen Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen toiminta ei olisi mahdollista ilman aktiivista ja sitoutunutta vapaaehtoistoimijoiden joukkoa. Vapaaehtoistyöhön pohjaavat niin hallinto, vertaistuki ja vaikeavammaisten avustajapalvelut poliojärjestöjen tapahtumissa kuin vapaa-ajan toiminnan suunnittelu ja toteutuskin. Polioliiton tavoitteena on, että myös jatkossa mukana toiminnassa on aktiivisia ja sitoutuneita vapaaehtoistoimijoita, jotka kokevat toimintansa mielekkääksi ja saavat riittävästi tukea jaksakseen tässä poliojärjestöille välttämättömässä tehtävässä.

Toiminnassa mukana olevien vapaaehtoistoimijoiden jaksamista tuetaan jäsenjärjestöjen järjestämällä, Polioliiton koordinoimalla työohjauksella ja koulutuksella. Uusia vapaaehtoistoimijoita etsitään mm. olemassa olevien henkilöverkostojen kautta. Heille järjestetään ns. ensiohjausta ja annetaan kirjallista aineistoa mielekkään toimimisen tueksi.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminta - apua arkeen

Suomen Polioliiton järjestämän kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnan tarkoituksena on edistää ja ylläpitää polioivammaisten hyvinvointia. Kotimaiset ja kansainväliset tutkimukset osoittavat, että polioivammaiset henkilöt hyötyvät erityisen hyvin säännöllisestä kuntoutuksesta ja ovat siihen erittäin hyvin motivoituneita. Kuntoutuksessa syntynyt vertaistuki on oleellinen osa osallistujien arkea myös kurssiaikojen ulkopuolella.

Polioivammaisten ikääntyessä kuntoutusvastuu siirtyy yhä enemmän Kelalta terveydenhuollolle: harkinnanvaraisen kuntoutuksen polioikurssien määrä vähenee merkittävästi vuonna 2013 (Kela 9/2012). Yhä useampi polioivammainen on 65-vuotta täytettyään jäänyt ilman sopeutumisvalmennusta ja kuntoutusta, vaikka polion myöhäisoreet ja ikääntyminen lisäävät näiden tukitoimien tarvetta. (Poliokyselyt 2003 ja 2012)

Kelan ja terveyshuollon tarjoamien kuntoutuspalvelujen puuttuessa on Suomen Polioliiton ja sen jäsenjärjestöjen tarjoamilla kuntoutuspalveluilla yhä merkittävämpi rooli polioivammaisten

hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpidossa. Poliojärjestöjen kuntoutuspalveluissa voidaan luontevasti ja tehokkaasti hyödyntää järjestön omia vahvuuksia: ajankohtainen tieto, vertaistuen mahdollisuus, aiemmat kokemukset ja toimintaan osallistumisen helppous.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssien yleistavoitteena on tukea polioivammaisten henkilöiden polion myöhäisoreisiin sopeutumista, työ- ja/ tai toimintakyvyn ylläpysymistä, omaoimuuden säilymistä ja vertaistuki- verkoston syntymistä.

Vuodelle 2013 Suomen Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumisvalmennus uudistuu. Kurssi uudistus pohjaa seurantatietoihin, tietoon muista polioivammaisille tarjolla olevista kuntoutuspalveluista sekä erityisesti Poliokyselyn 2012 antamiin tuloksiin ja polioivammaisten kuntoutukselle ja sopeutumisvalmennukselle asettamista omista tavoitteista, tarpeista ja kokemuksista. Toiminnan suunnittelussa on käytetty hyväksi myös kansainvälisiä tutkimustietoja kuntoutustoiminnan laadusta ja vaikutuksista.

Polioliitto järjestää vuonna 2013 viisi (5) kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssia. Kurssit toteutetaan yhteistyössä Lehtimäen Opiston, Punkkaharjun Kuntoutuskeskus Kruunupuiston ja Kuntoutus Peurungan kanssa. Kurssipaikkojen valinnassa kiinnitettiin erityistä huomiota mm. polioasian- tuntuuteen, kokemukseen polioivammaisten kuntouttamisesta ja sopeutumisvalmennuksesta, kurssiohjelmasta, tilojen sijaintiin ja esteettömyyteen, vaikeavammaisten avustajapalveluihin, hintaan ja muihin sopimusehtoihin.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnassa huomioidaan erityisesti seuraavat ryhmät:

- ikääntyneet polioivammaiset, jotka jääneet muun kuntoutustoiminnan ulkopuolelle (2 kurssia, 40 kurssipaikkaa, 560 kurssivrk)
- polioivammaiset, joilla polion myöhäisoreet (2 kurssia, 20 kurssipaikkaa, 400 kurssivrk)
- polioivammaiset, joiden toimintakyvyssä ei vielä merkittävää muutosta: myöhäisoreiden ennaltaehkäisy (1 kurssi, 10 kurssipaikkaa, 100 kurssivrk).

Kurssitoimintaa arvioidaan ja sen tuloksia verrataan asetettuihin tavoitteisiin yhdessä kurssilaisten, kuntoutuslaitosten asiantuntijoiden ja kurssitoiminnan ohjausryhmän toimesta. Seurannassa pyritään selkeämpään raportointiin, jotta pidemmän ajan seu-

ranta toiminnan vaikutuksista voidaan paremmin todentaa. Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoiminnalle haetaan rahoitusta Raha-automaattiyhdistykseltä.

Avokuntoutus

Omassa arjessa tapahtuva säännöllinen kuntoutustoiminta on polion sairastaneille suunnattujen kuntoutuspalvelujen tärkeä osa. Kurssimuotoisten laitospolionkuntoutusjaksojen tai yksilö-kuntoutusjaksojen lisänä kotipaikkakunnilla tapahtuva säännöllinen kuntoutustoiminta mahdollistaa vaikeastikin liikuntavammaisen polioinvalidin osallistumisen säännölliseen kunnan ylläpitämiseen.

Avokuntoutuksen muodoista suosituimmaksi on todettu lämminvesivoimistelu, joka tarjoaa tarkoituksenmukaista ja mielekästä liikuntaa myös vaikeavammaisille. Erilaiset lihassuolitorjymät ja keskustelu- ja opintopiirit, joissa voidaan paneutua polioivammaisten kohtaamiin ongelmiin, ovat myös osoittaneet tarpeellisuutensa, ja osallistujilta kerätty palaute on ollut myönteistä.

Tutkimukset osoittavat, että erityisesti polion myöhäisoreita saavat polion sairastaneet tarvitsevat ja hyötyvät keskusteluista ja vertaistuesta. Valitettavasti, vaikka avokuntoutuspalvelujen tarpeellisuus yleisesti myös kuntien taholta myönnetään, ovat kunnat vähentäneet polion sairastaneiden avokuntoutuspalveluja. Suomen Polioliitto järjestää tiedotus/koulutus-tilaisuuksia fysioterapeuteille ja kuntoutusasioista päättävälle avokuntoutuspalvelujen turvaamiseksi ja lisäämiseksi. Suomen Polioliitto on muutoinkin mukana avokuntoutusta kehitettäessä ja järjestettäessä paikkakunnan viranomaisten, muiden vammaisjärjestöjen ja Polioinvalidit ry:n paikallisosajon kanssa.

Tiedotustoiminta - tavoitteiden edistämistä viestinnän keinoin

Suomen Polioliiton tiedotustoiminnan tavoitteena on tukea järjestöjen polioivammaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja edistämiseksi tehtävää työtä. Toiminnan pääkohderyhmiä ovat polioivammaiset henkilöt ja heidän läheisensä, terveydenhuollon ammattilaiset, päättäjät ja yhteistyö-kumppaniverkostot. Vuoden 2013 keskeisiä viestintäkanavia ovat julkaisu, verkkosivut, oppaat, ohjeet, neuvontapalvelut, erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet sekä tapaamiset.

Tiedotus- ja julkaisu- toiminnan keskeisiä tavoitteita toimintavuonna ovat:

- Vaikuttaa siihen, että polio ja polion myöhäisoreet tunnistetaan terveydenhuollossa ja että polioivammaiset saavat jatkossa tarvitsemansa hoidon, kuntoutuksen, sosiaaliturvan ja vammaispalvelut
- Tavoittaa järjestöihin kuulumattomat polioivammaiset henkilöt ajoissa: ennen kuin he liiallisella itsensä rasit-

tamisella edesauttavat polion myöhäisoreiden syntyä ja pahenemista.

Poliolehti

Poliolehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Jokaisessa numerossa on vinkkejä arjesta selviytymiseen ja ajankohtaista tietoa polioon liittyvästä tutkimus- ja kuntoutustoiminnasta, vammaispalveluista ja sosiaaliturvasta sekä poliojärjestöjen toiminnasta ja palveluista.

Poliolehden painosmäärä on keskimäärin 7 500 kpl/numero. Poliolehti on poliojärjestöjen jäsenlehti. Jäsenen lisäksi lehtä postitetaan terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yksiköihin, kuntoutuslaitoksiin, apteekkeihin ja kirjastoihin. Vaikka Poliolehti ilmestyy myös verkkolehdenä Poliolehti omilla verkkosivuilla, ei painetusta versiosta ole mahdollista luopua, koska varsinaisista jäsenistä vain 1/3:lla sähköisen viestinnän tavoitettavissa (Poliokysely 2003/2012).

Poliolehden taitto, painatus ja postitus hankitaan ostopalveluna. Lehden päätoimittaja on Poliolehti-toiminnan johtaja, toimittajina ja valokuvaajina toimivat paitsi jäsenjärjestöjen jäsenet myös terveydenhuollon ja sosiaalitoimen asiantuntijat. Artikkelivaihto Euroopan Polioliitonin jäsenjärjestöjen kesken käynnistyy.

Poliolehti rahoitetaan pääosin ilmoitustuotoilla ja RAY:n toiminta-avustuksella.

Sähköinen tiedonvälitys

Suomen Polioliiton www-sivujen osoite on www.polioliitto.com, ja niiltä löytyvät linkit jäsenjärjestöjen omille nettisivuille, joilla on tietoa mm. jäsenjärjestöjen tarjoamista palveluista. Verkkosivuja luetaan ahkerasti ja niitä hyödynnetään mm. terveydenhoitokoulutuksen opetuksessa ja ne on linkitetty useisiin terveydenhuollon käyttämiin nettisivustoihin. Verkkosivuja kehitetään, päivitetään säännöllisesti ja niiden käyttöä seurataan.

Suomen Polioliitto ylläpitää sähköisiä www.poliotarinoita.net sivuja. Sivulla polion sairastaneet kertovat kokemuksiaan polioon sairastumisesta ja vammaisena elämisestä.

Kirjat, oppaat, aineistot

Suomen Polioliitto julkaisee ja jakaa mahdollisuuksiensa mukaan polioon liittyvää tietokirjallisuutta ja -aineistoa sekä ammatti-ihmisille että muille asiasta kiinnostuneille.

Polio, polion myöhäisoreyhtymä -opas polion sairastaneille ja ammattihenkilöstölle - kirjan sisältö päivitetään vastaamaan muuttuneita diagnoosikäytäntöjä ja tarkentuneita kuntoutusohjeita. Oppaaseen otetaan mukaan myös aiempaa enemmän vertaistuellista näkökulmaa: poliovammaisen omia kokemuksia polion myöhäisoreista ja omasta arjesta. Polio-oppaan pääasialliset kohderyhmät ovat poliovammaiset

ja heidän läheisensä sekä terveydenhuollon ammattilaiset.

Polio-oppaan lisäksi painatetaan opaslehtiset mm. seuraavista aiheista: polion myöhäisoreet ja niiden tunnistaminen, poliovamma ja lääkkeet sekä poliovammaisen kivun hoito.

Tiedotteet, lausunnot

Suomen Polioliitto muistuttaa yhteiskuntaa poliosta ja poliovammaisten olemassaolosta lähestymällä julkisia tiedotusvälineitä tiedotteilla ja asiantuntija-artikkeleilla.

Henkilökohtainen viestintä

Suomen Polioliitto on tarvittaessa henkilökohtaisessa yhteydessä niin polion sairastaneiden heidän omaistensa kuin ammattihenkilöstönkin kanssa. Jäsenjärjestöjensä henkilökunnalle Suomen Polioliitto lähettää tarvittaessa tiedotteita ja jäsenkirjeitä.

Valtakunnalliset tapahtumat

Valtakunnallisilla tapahtumilla halutaan muistuttaa edunvalvonnan päätoimittajia ja kertoa osallistujille ajankohtaisista polioon ja elämäntilanteestaan liittyvistä asioista. Tapahtumilla tavoitetaan myös niitä polion sairastaneita, jotka eivät ole osallistuneet järjestötoimintaan tai käyttäneet olemassa olevia Polioliiton tai sen jäsenyhdistysten tarjoamia palveluja.

Vuonna 2013 Suomen Polioliitto järjestää kesäpäivät Turussa. Päivien aikana osallistujien on polioon liittyvien tietopakettien ohessa mahdollisuus tutustua toisiinsa, vaihtaa kuulumisia ja luoda ja vahvistaa vertaistukiverkostoja.

Seminaarit ja koulutus

Polion myöhäisoreiden tunnetuksi tekemisessä hyvänä apuna ovat yleiset seminaarit ja koulutustilaisuudet. Alueellisia ja paikallisia, kaikille poliosta ja polion myöhäisoreista kiinnostuneille tarkoitettuja luento/keskustelutilaisuuksia toteutetaan Pieni Ele-keräysten rahoituksella osana alueellista neuvontapalvelutoimintaa.

Terveydenhoito-oppilaitokset ja alueelliset terveydenhoitoyksiköt ovat toivoneet polion myöhäisoreista kertovia tiedotustilaisuuksia ja asiantuntijaseminaareja. Polioliitto tavoittelee säännöllistä 1-3 koulutustilaisuuden järjestämistä vuosittain.

Järjestötoiminta - vahva pohja osallistumiselle

Yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa

Suomen Polioliiton perustehtävä on tehdä työtä poliovammaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan vahvaa, avointa ja tarvittaessa muutokkyistä järjestötoimintaa. Yhteistyössä jäsenjärjestöjensä kanssa Polioliiton tulee huolehtia siitä, että poliovammaiset saavat tarvitsemaansa julkisuutta yhteiskunnassa.

Suomen Polioliitto ja sen jäsenjärjestöt käyvät jatkuvaa vuoropuhelua toiminnan kehittämisen suunnasta, yhteisistä arvoista ja tavoitteista. Poliojärjestöjen työnjako on luonteva ja hyvin toimiva. Vuoden mittaan tullaan Polioliiton luottamuselimityksessä jatkamaan Polioliiton pitkän aikavälin toimintasuunnitelman tekoa. Suunnitelmassa etsitään ratkaisua siihen, kuinka pystytään turvaamaan Suomessa asuvien polion sairastaneiden oikea hoito ja kuntoutus myös 10-15 vuoden kuluttua.

Suomen Polioliiton jäsenjärjestöt keskittyvät pääosin jäsenistönsä vapaa-ajan toiminnan ja vertaistuen sekä alueellisen kuntoutuksen järjestämiseen. Jäsenjärjestöjen henkilökunnan aktiivinen osallistuminen toiminnan toteuttamiseen on poliojärjestöjen vahvuus, jota Suomen Polioliitto omalta osaltaan pyrkii tukemaan tiedotuksen, koulutuksen ja asiantuntija-avun kautta.

Yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa

Suomen Polioliitto on aktiivisesti mukana suomalaisen vammaisjärjestökentän yhteistyössä. Järjestöjen välisessä yhteistyössä käytetään hyväksi erilaisia verkostoja ja yhteistyömuotoja. Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa Polioliiton asemaa yhteiskunnallisena vaikuttajana ja edistää monipuolista yhteistyötä ja tehostaa vaikuttamistoimintaa.

Kansainvälinen yhteistyö on ainut keino saada uudet, kansainväliset polioon ja polion hoitoon liittyvät tutkimukset, tulokset ja erilaiset sovellukset suomalaisen terveydenhuollon ja myös yksittäisen poliovammaisen hyödynnettäväksi. Suomen Polioliitto on aktiivisesti mukana Euroopan Polioliitonin (EPU) kehittämässä eurooppalaista poliojärjestötoimintaa: edunvalvontaa ja polion myöhäisore-tietouden levittämistä kaikissa EU-maissa. Kansainväliselle yhteistyölle haetaan rahoitusta myös erilaisista rahastoista ja säätiöistä.

Järjestöpalvelut, henkilöstö ja toimitilat

Suomen Polioliitto hoitaa keskitetysti poliojärjestöjen jäsen- ja osoiterekisterit sekä laskutus- ja postituspalvelut myös vuonna 2013. Jäsenjärjestöt maksavat Polioliitolle palveluista aiheutuneet kulut.

Suomen Polioliiton toiminnan perusajatuksia on toimia poliovammaisten omana järjestönä, jossa heillä on päättävällän lisäksi monipuoliset mahdollisuudet itse osallistua työn suunnitteluun ja toteuttamiseen. Vakituisten henkilöstön määrää (toiminnanjohtaja ja jäsen sihteeri) ei pyritä kasvattamaan, vaan vuoden 2013 toiminnan vaatimat lisätyövoimat ratkaistaan määräaikaishallitulla, tehtäväkohtaisella työvoimalla lisäyksellä.

Suomen Polioliitto ry on vuokrannut esteettömät toimitilat Helsingin Valtilasta. Tiloihin toimivat vuokralaisina myös jäsenjärjestöt.

TALOUS

Suomen Polioliiton toiminnan lähtökohdaksi on tarjota neuvonta- ja kuntoutuspalveluja niitä tarvitseville polion sairastaneille henkilöille ja heidän läheisilleen sekä ammattihenkilöille maksuttomasti. Polioliiton taloudellinen tilanne on ollut vakaa: toiminta on pyritty ja pyritään jatkossakin toteuttamaan tehokkaasti ja laadukkaasti käytettävissä olevan rahoituksen antamalla resurssilla.

Suomen Polioliiton toiminnan on mahdollistanut Raha-automaattiyhdistykseltä saadut toiminta-avustukset. Tämä tuki on Polioliiton toiminnan välttämätön edellytys myös vuonna 2013.

Rahoitus ja varainhankinta

Suomen Polioliiton toiminnalle välttämätöntä perusrahoitusta haetaan Raha-automaattiyhdistykseltä, jotta Polioliitto pystyisi hoitamaan tehtävänsä Suomessa polion sairastaneiden henkilöiden ja heidän omaistensa ainoana äänitorvena ja polioon liittyvän tiedon jakajana.

Toiminta-avustukseen haetaan korotusta vuodelle 2013. Toiminta-avustuksen lisäksi pystytään rahoittamaan polio-opas ja opaslehtiset ja vahvistamaan viestintätoimintaa myös henkilöstöresurssilla. Korotus turvaisi myös sen, ettei yleiskuluissa tapahtuneet - Polioliitosta riippumattomat - kustannusnousut vaaranna tarjottavien palvelujen kehittämistä ja määrää.

Polioliiton oman varainhankinnan kehittämiseksi ja tuloksen parantamiseksi on tehty kovasti töitä. Pieni Ele-keräyksistä vuonna 2012 saatu, käyttämättä jäänyt tuotto tullaan käyttämään vuoden 2013 toiminnan rahoittamiseen. Keräyksen tuotto käytetään edunvalvonnan, alueellisen neuvontapalvelun ja tiedottamisen hankkeisiin.

TAVOITTEEMME

Suomen Polioliitolla on monipuoliset vaikuttamisen mahdollisuudet ja korvaamaton vapaaehtoisvoimien joukko. Erilaiset palvelut tarjoavat poliovammaisille itselleen ja heidän läheisilleen monimuotoisia tukiverkkoja oman arjen tueksi. Suomen Polioliiton toiminnan päämäärä on aina tukea ja edistää poliovammaisten hyvinvointia. Tavoite on tarjota heille jatkossakin mahdollisimman hyviä ja tarkoitukseenmukaisia palveluja. Jäsenyys poliojärjestössä antaa vertaistukea ja turvaa. Poliojärjestöissä kaikilla on mahdollisuus osallistua ja ilmaista itseään.

Suomen Polioliitto ry

Hallitus

Polioinvalidit ry on poliovammaisten itsensä perustama ja johtama järjestö, jonka tavoite on turvata poliovammaisten henkilöiden yhdenvertainen asema yhteiskunnassa. Polioinvalidit ry:n toiminnan vahvuus on aito tieto sekä kokemus poliosta ja poliovammaisen arjesta.

Tavoitteensa saavuttamiseksi Polioinvalidit ry tekee monipuolista ja avointa työtä niin omien paikallisosastojen kuin erilaisten kotimaisten ja ulkomaisten kumppaneiden kanssa. Yhdistyksen toimintaa ovat edunvalvontatyö, tiedotus, kuntoutuspalvelut sekä kuntoutusta tukevat palvelut: neuvonta, ohjaus, vertaistukitoiminta ja vapaa-ajantoiminta. Polioinvalidit ry tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden osallistua monipuoliseen ja aktiiviseen vammaisjärjestötyöhön paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Kertomusvuodelle vuosikokouksessa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin. Tavoitteiden saavuttamisen aikaansaivat aktiivinen jäsenistö sekä sitoutuneet luottamushenkilöt ja henkilökunta.

TOIMINTA

Oikeuksien ja etujen valvonta

Oikeuksien ja etujen valvonta on oleellinen osa yhdistyksen kaikkea toimintaa ja tekemistä.

Polioinvalidit ry:n edunvalvonnan tavoitteena on vaikuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muuhun poliovammaisia ja heidän läheisiään koskevaan lainsäädäntöön ja edistää lakien soveltamista siten, että ne oikeasti vastaavat olemassa olevaan tarpeeseen.

Polioinvalidit ry painotti vuoden 2012 edunvalvonnessaan polion sairastaneille henkilöille tärkeitä asioita: koko elämän kestävä, oikea, riittävä hoito ja kuntoutus sekä tietotaito polion myöhäis-oireista sosiaali- ja terveydenhuollolle. Vaikuttamistyön keinovalikoimassa oli tiedotteita, kannanottoja, viranomais-tapaamisia, neuvotteluja ja kirjallisia valituksia.

Edunvalvonnan kulmakivi on yhdistyksen jäsenen ja luottamushenkilöiden aktiivinen osallistuminen sekä valtakunnan että paikallistason edunvalvontatyöhön monissa eri foorumeissa, järjestöissä sekä kuntien ja kaupunkien toimielimissä. Yhdistyksen edustajat ovat nopeasti reagoineet alueellisiin ongelmiin ja päätösten valmisteluun ja välittäneet tietoa alueellisista epäkohdista ja ratkaisuista valtakunnan tasolle.

Yhdistyksen oikeuksien ja edunvalvonnan keskeisin yhteistyökumppani oli Suomen Polioliitto ry. Yleisessä oikeudellisessa edunvalvonnessa painopiste

oli edellisen toimintavuoden tapaan vaikuttaminen vammaispalvelulain uudistamishankkeisiin. Yhdistys oli Suomen Polioliiton mukana antamassa lausuntoja mm. STM:lle, Kelalle ja YTY ry:lle Vammaisfoorumin vaikutusverkoston kautta.

Neuvonta ja ohjaus

Sosiaaliohjaus ja -neuvonta ovat tärkeä osa yhdistyksen ja sen paikallisosastojen toimintaa. Polion sairastaneet tarvitsevat tukea ja apua monissa arjen ongelmatilanteissa. Yhdistyksen tarjoamat neuvontapalvelut on tarkoitettu kaikille poliovammaisille ja heidän läheisilleen sekä kaikille poliosta kiinnostuneille. Palvelut toteutetaan yhteistyössä Suomen Polioliitto ry:n kanssa eikä niistä peritä maksua.

Yksittäisten jäsenten edunvalvon- nassa olivat yleisimpiä kuntoutus- ja vammaisetuusratkaisuihin liittyvät kysymykset. Paikallistasolla yhä useampi kaipasi tietoa ja apua vammaispalvelu- lain mukaisista kuntien vastuulla olevista toimintakykyä tukevista palveluista. Kuntoutus- tai vammaisetuuspäätöksiin saadut hylkäävät päätökset ovat usein syynä yhteydenottoon. Yhä useammin myös poliovammaisten henkilön läheiset kaipaavat tietoa sekä poliosta että mahdollisista vammaispalveluista. Huoli jaksamisesta on perheen yhteinen.

Yhdistys jatkoi oman alueellisen ja paikallisen neuvontapalvelutyönsä vahvistamista. Paikallisen neuvontapalvelu- työn avulla voidaan jäsenistön arjen ongelmatilanteisiin puuttua aiempaa paremmin ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Paikallisosastot rahoittivat neuvontapalvelutyönsä Pieni Elekeräyksen tuotolla. Yhdistyksen neuvontapalvelujen painopistettä tullaan aktiivisesti yhä enemmän siirtämään paikallistasolle vuonna 2013.

Kuntoutustoiminta

Kuntoutustoiminnan tärkein tavoite on tukea poliovammaisten toimintaky-

vyn ja elämänlaadun säilymistä. Koska julkisen terveydenhuollon polion sairastaneille tarjoamat kuntoutuspalvelut eivät ole riittäviä, yhdistys jatkoi myös omien kuntoutuspalvelujen järjestämistä ja toteuttamista.

Polioinvalidit ry on kertonut jäsenil- leen oikeudesta asiantuntevaan kun- toutukseen ja ohjannut heitä huoleh- timaan oman kunnan ja hyvinvoinnin ylläpitämisestä.

Yhdistys on osallistunut Kelan rahoit- tamiin poliokursseihin vapaa-ajan toi- minnan järjestelyyn ja kurseista tiedot- tamiseen. Yhdistys on osallistunut myös yhteistyössä Suomen Polioliiton kanssa RAY:n rahoittamien poliovammaisten kuntoutus- ja sopeutumisvalmennus- kurssien järjestelyihin. Yhdistyksen edustajat ovat vierailleet kurseilla.

Yhdistyksen oma kuntoutustoiminta

Henkilökohtaisen jaksamisen projektit (Heku-jaksot)

Alueellisia, seurannan sisältäviä heku- kuntoutusjaksoja toteutettiin 12 (vuon- na 2011 10) ja niihin osallistui 238 henkilöä (139), iältään 53-87 vuotta. Kurssien toteuttamisesta vastasivat yhdistyksen paikallisosastot yhdessä valitsemansa kuntoutusyksikön kanssa.

Tuetut kuntoutusjaksot

Yhdistys toteutti yhteistyössä Lehti- mäen Opiston kanssa kaksi valtakun- nallista kuntoutuskurssia. Kurssit oli tarkoitettu erityisesti Suomen Polioliitto ry:n kurtstiarjonnan ulkopuolelle jää- neille jäsenille. Osallistujia oli yhteensä 29 (32).

Paikalliset liikuntaryhmät

Paikalliset lämminvesivoimistel- ja liikuntaryhmät toteutettiin osasto- jen järjestämänä yhteistyössä kuntien liikuntatoimen ja erityisliikunnan to- teuttajien kanssa. Ryhmiä oli 10 (7) ja kokoonmiskertoja oli yhteensä lähes 200 ja osallistujia 100. Yhdistys ohjasi

jäseniään myös eri paikkakuntien tarjo- amiin erityisliikuntaryhmiin.

Kuntoutustapahtumat

Yhdistys ja sen paikallisosastot järjes- tivät useita alueellisia kuntoutustapahtu- mia, joissa osallistujien oli mahdollista tutustua eri liikuntamuotoihin ja saada vertaistukea omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Kuntoutustoiminnan kokonaisku- lut vuonna 2012 olivat 80 700 euroa (vuonna 2011: 79 700). Yhdistyksen järjestämistä kuntoutuspalveluista pe- rittiin jäseniltä osallistumismaksu, suu- ruudeltaan 10-50% todellisista kuluista.

Tiedotus ja viestintä

Yhdistyksen tiedotus ja viestintä tu- kevat yhdistyksen työtä tavoitteidensa saavuttamiseksi. Viestinnän keinoja käyttäen yhdistys tekee työtään tunne- tuksi ja vahvistaa asemaansa asiantunti- jajärjestönä. Uusia viestinnän hankkeita ei toimintavuonna toteutettu.

Tiedotustoiminnan kokonaiskulut vuonna 2012 olivat 12 500 euroa. Ku- luissa ei ole mukana Poliolehdhen kuluja, joista vastaa Suomen Polioliitto ry. Tie- dotustoimintaa tullaan vahvistamaan vuonna 2013.

Poliolehti

Yhdistyksen tärkein tiedotuskanava oli ja on jatkossakin Poliolehti (julkai- sijana Suomen Polioliitto ry). Jäsenetu- na jaettava lehti ilmestyi neljä kertaa. Painosmäärä oli keskimäärin 5500 kpl/ nro. Lehti oli kokonaan nelivärinen ja 40 - 48 -sivuinen. Lehti on luettavana näköispainoksena myös Suomen Polio- liiton nettisivuilla.

Lehteä jaettiin vapaakappaleina mm. sairaaloihin, terveysasemille, ap- teekkeihin ja sosiaali-toimistoihin. Kahdesta numerosta tehtiin erityisja- kelu poliojärjestöjen kanssa yhteistyötä tekeville sekä aiemmin erilaisiin kerä- yksiin osallistuneille. Lisäksi Poliolehteä jaettiin useissa erilaisissa tapahtumissa ja messuilla.

Poliolehdhen jokaisessa numerossa tar- kasteltiin polion sairastaneen arkea eri näkökulmista. Lehti julkaisi lääketie- teen asiantuntijoiden artikkeleita ja haastatteluja sekä polioon sairastunei- den henkilöiden kokemuksia omasta sairastumisestaan, kuntoutuksesta, esit- teli luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja heidän työtään, tiedotti yhdistyksen ja paikallisosastojen tapahtumista sekä johtokunnan kokousten jäsenpalveluja koskevista päätöksistä. Yhdistyksen puheenjohtaja Rauno Nieminen kom- mentoi järjestön keskeisiä kysymyksiä palstallaan ”Rauman vinkkelit”. Po- liolehdessä 4/2012 julkaistiin vuoden 2013 poliokursseista ja niille hakemi- sesta kertova kuntoutuspaketti.

Kotisivut

Polioinvalidit ry:n uudistetut kotisivut löytyvät osoitteesta www.polioliitto.fi.

com. Kotisivuilla kerrotaan yhdistyksen tarjoamista palveluista ja tapahtumista. Sivuilta löytyvät myös jokaisen paikallisosaston omat sivut, joilla ne kertovat alueellisesta palvelutarjonnastaan. Kotisivujen suunnittelusta ja ulkoasun uudistuksesta vastasi yhdistyksen jäsen Antero Karjalainen. Kotisivuja tullaan kehittämään ja uudistamaan vuoden 2012 aikana.

Jäsenkirjeet

Polioinvalidit ry ylläpitää jäsenrekisteriä ja jäsenille lähetettiin yhteensä 69 (45) jäsenkirjeitä, joissa tiedotettiin yhdistyksen jäsenilleen suuntaamista palveluista ja tapahtumista sekä opastettiin yhdistystoiminnassa.

Muu tiedotustoiminta

Polioinvalidit ry piti yhteyttä tiedotusvälineisiin mm. lähettämällä vuoden aikana tiedotteita kannanotoistaan ja tapahtumistaan. Kannanotot koskivat mm. polion myöhäisairoiden tunnistamista julkisessa terveydenhuollossa ja kuntoutuksen tärkeyttä sekä henkilökohtaisen avustaja-järjestelmän kehittämistä. Yhdistyksen kannanottoja ja tiedotteita välitettiin mm. STT:n kautta. Paikallisosastot ovat ilmoittaneet tarjoamistaan palveluista alueittensa lehtien tapahtumapaistoilla.

Tiedotusvälineitä kiinnostivat selvästi vain poliorokotuksiin ja polion sairastaneiden elämäntilanteisiin liittyvät aineistot. Yhdistyksen toiminta tai edunvalvontaan liittyvät kysymykset saivat nihkeän vastaanoton.

Yhdistys painatti ja postitti jäsenetuna jokaiselle varsinaiselle jäsenelleen seinäkalerin vuodelle 2013. Kaleri on saanut jäsenistöltä hyvän vastaanoton.

Järjestötoiminta

Yhdistystoiminta

Polioinvalidit ry:n yhdistystoiminnan keskeinen tavoite on tukea paikallisosastoja niiden toimissa yhdistyksen toiminta-ajatuksen: polioivammaisten ja heidän läheistensä elämänlaadun ja osallistumismahdollisuuksien tukemisen saavuttamiseksi. Yhdistys jatkoi johdonmukaisesti toimintansa siirtämistä tapahtuvaksi entistään enemmän paikallistasolla. Alue toiminnan tehostamiseksi yhdistys mm. järjesti yhteistyössä Suomen Polioliiton kanssa Joutsenossa tilaisuuden, jossa alueen polioivammaisilla ja ammattihenkilöillä oli mahdollisuus kysyä terveyskeskuslääkäri Kirsi Valtoselta polioon ja polion myöhäisairoisiin liittyvistä asioista.

Paikallisosastojen toiminta

Yhdistykseen kuului vuoden 2012 lopussa kahdeksan paikallisosastoa: Lahden, Pohjanmaan, Pohjois-Suomen, Pääkaupunkiseudun, Satakunnan, Savon, Tampereen ja Varsinais-Suomen osasto.

Osallistuminen paikallistason toimintaan on aktiivista. Osastot järjestivät vuoden mittaan erilaisia jäsen-, koulu-

tus-, tiedotus- ja kuntoutustapahtumia. Osastot toimivat yhteistyössä paikallistasolla mm. kaupunkien ja kuntien, oppilaitosten ja eri järjestöjen kanssa.

Osastojen toiminnasta vastasivat osastojen valitsemat johtokunnat. Jokaisella osastolla oli oma edustajansa Polioinvalidit ry:n johtokunnassa. Mutkaton ja suora yhteys paikallisosastojen luottamushenkilöiden, yhdistyksen johtokunnan jäsenen ja poliojärjestöjen henkilökunnan välillä vahvistaa yhdistyksen toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa tiedon nopean välittymisen. Toiminnan järjestämiseksi osastoissa tehtiin vuonna 2012 aiempien vuosien tapaan mittaamaton määrä arvokasta vapaaehtoistyötä.

Paikallisosastoille myönnettiin toiminta-avustusta yhteensä 17 000 euroa. Toiminta-avustus käytettiin jäsenille suunnatun kuntoutustoiminnan, alueellisten jäsenille suunnattujen tapahtumien ja matkojen rahoittamiseen. Yhteensä toimintatuella rahoitettiin osin tai kokonaan noin 100 tapahtumakertaa.

Vapaa-ajan toiminta

Polioinvalidit ry:n vapaa-ajan toiminta tukee yhdistyksen kuntoutus- ja tiedotustoimintaa. Vapaa-ajan toiminnan kautta yhdistys pystyy tarjoamaan jäsenille elämyksiä: mahdollisuutta toistensa tapaamiseen, yhdessäoloon ja kokemusten vaihtoon. Tapahtumien järjestelyissä pyritään ottamaan mahdollisimman hyvin esteettömyysnäkökohdat ja yhdistys järjestää tapahtumiin avustajia varmistaakseen vaikeavammaisten henkilöiden osallistumismahdollisuudet.

Erilaisia vapaa-ajan tapahtumia järjestettiin yli 100 ja osallistujia lähes 1 000 henkilöä. Vapaa-ajatoiminnan kokonaiskulut olivat 95 900 (101 500) euroa. Osallistumismaksuilla vapaa-ajatoiminnan kustannuksista rahoitettiin 51 %. Osa tapahtumista oli varsinaisille jäsenille maksuttomia ja osasta, kuten esim. Kanarian saarille suuntautuneen matkankuluista osallistujat maksoivat yli 95%.

Alueellinen vapaa-ajan toiminta

Yhdistyksen alueelliseen vapaa-ajan toimintaan kuuluvat perinteisesti mm. erilaiset osastojen järjestämät retket sekä matkat, kerho- ja opintopiirit toiminnat. Tapahtumien yhteydessä on tiedotettu mm. liikuntavammaisuuteen, kuntoutukseen ja polion myöhäisairoisiin liittyvistä asioista. Tapahtumat ovat luonteva vertaistukitoiminnan muoto.

Paikallisosastot tekivät vilkasta yhteistyötä sekä keskenään että muiden alueittensa järjestöjen kanssa vapaa-ajan toimintaa kehittäessään ja järjestäessään.

Valtakunnalliset tapahtumat

Polioinvalidit ry osallistui Suomen Polioliitto ry:n järjestämien valtakunnallisten tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Kesäpäivien tapah-

tumapaikkana oli Kuntoutuskeskus Peurunka Laukaassa. Syystapahtumaa vietettiin Helsingissä yhdistyksen Pääkaupunkiseudun osaston 20-vuotisjuhlan merkeissä. Tapahtumien yhteydessä painotettiin polioivammaisen oikeutta omaan hyvinvointiin ja kerrottiin mm. kuntoutuksen hakeutumista ja kivunhallinnasta fysioterapian keinoin. Tapahtumiin osallistui 267 henkilöä ja paikallisosastot järjestivät tapahtumaan yhteiskuljetuksia ja avustajia. Lisäksi yhdistys tuki jäsentensä osallistumista tapahtumaan myös taloudellisesti.

Kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö

Polioinvalidit ry toimii aktiivisesti yhteistyössä julkishallinnon, eri yhdistysten ja järjestöjen ja erilaisten toimikuntien kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on edistää polioivammaisten yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassa ja tarjota heille ja heidän läheisilleen ensisijassa kuntoutuksen ja vapaa-aikaan liittyviä palveluja.

Yhdistys seuraa kansainvälistä poliotyötä lähinnä Suomen Polioliiton kautta. Suomen Polioliitto ry kuuluu Euroopan Poliounioniin (EPU) ja jatkoi yhteistyötä pohjoismaisten poliojärjestöjen kanssa. Saatua tietoa ja yhteistyötahoja hyödynnetään erityisesti neuvontapalveluja kehitettäessä. Yhdistyksen jäsenet raportoivat aktiivisesti polioon liittyvistä kansainvälisistä uutisista ja tapahtumista sekä julkaisuista.

Yhdistyksen jäsenyydet

Polioinvalidit ry oli vuonna 2012 jäsenenä Suomen Polioliitto ry:ssä ja Tampereen Invalidien Työtuki ry:ssä. Polioinvalidit ry Lahden osasto oli jäsenenä Lahden Invakeskuksessa. Polioinvalidit ry Tampereen osasto oli jäsenenä Tampereen vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunnassa. Polioinvalidit ry Varsinais-Suomen osasto oli jäsenenä Turun Seudun Vammaisjärjestöt TVJ ry:ssä.

JÄSENISTÖ

Toimintavuoden 2012 lopussa yhdistykseen kuului 1 105 varsinaista jäsentä ja noin 1 400 kannatusjäsentä ja yhdistyksen jäseneksi haki 18 uutta varsinaista jäsentä. Varsinaisista jäsenistä 80% kuului johonkin paikallisosastoon. Koska Suomessa arvioidaan yhä elävän 4 000 - 6 000 polion sairastanutta henkilöä, tulee tiedottamiseen ja jäsenhankintaan kiinnittää jatkossakin riittävästi huomiota.

PÄÄTÖKSENTEKO

Varsinainen kokous

Polioinvalidit ry:n ylintä päätäntävaltaa käyttävään varsinaiseen kokoukseen osallistui 65 varsinaista jäsentä. Paikallisen osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2012 käsiteltiin myös paikallisosastojen vuosikokouksissa. Vuoden

2011 toiminta ja taloudenhoito vahvistettiin yksimielisesti.

Varsinaisessa kokouksessa valittiin neljä johtokunnan jäsentä ja heille henkilökohtaiset varamiehet kaudelle 2012-2013. Johtokunnan varsinaisten jäsenten lukumäärään ei kokouksessa tehty muutosta. Vuosikokous hyväksyi johtokunnan esityksen siitä, että johtokuntaan valittiin edustaja jokaisesta paikallisosastosta.

Johtokunta

Polioinvalidit ry:n toiminnasta vastaa johtokunta, johon kuuluivat puheenjohtajan lisäksi kahdeksan johtokunnan jäsentä sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Jokaisella yhdistyksen alueosastolla oli oma edustajansa johtokunnassa. Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Johtokunnan jäsenet olivat: puheenjohtaja Rauno Nieminen, varapuheenjohtaja Kaarina Lappalainen (henkilökohtainen varajäsen: Riitta Suurkuukka), Sirpa Haapala (Hemmo Haanpää), Ritva Jokela (Esko Viemerö), Lauri Jokinen (Jarkko Suominen), Pirjo Karin-Oka (Leila Lahti-Pätäri), Iiris Karvinen (Kaija Karttunen), Pirkko Ahola (Pirkko Hakala) ja Tuula Pukkila (Pentti Autti). Johtokunnan sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Birgitta Oksa.

Työryhmät

Työryhmät valmistelivat saamansa tehtävät ja esittelivät asiat johtokunnalle päätöksentekoa varten. Johtokunnan tukena asioita valmisteli työryhmä, johon kuuluivat Rauno Nieminen, Kaarina Lappalainen ja Lauri Jokinen. Yhdistyksen oman kalerin toteuttamisesta vastasivat Ulla Kurvinen ja Tuula Pukkila. Yhdistyksen omaa matkailutoimintaa suunnittelivat Kaarina Lappalainen ja Tuula Pukkila.

Tilintarkastajat

Polioinvalidit ry:n tilintarkastajina toimivat Tarmo Männistö, HTM ja Jukka Silvo, HTM Varatilintarkastajina toimivat Merja Ingberg, oik.kand. ja tilintarkastaja Sinikka Hölttä.

Henkilöstö, toimitilat ja työvälineet

Polioinvalidit ry:n toiminnanjohtajan tehtäviä hoitaa Suomen Polioliitto ry:n toiminnanjohtaja Birgitta Oksa ja jäsensihteerin tehtäviä jäsensihteerit Kirsti Paavola. Varainhankkijoina toimivat Raija Nissinen ja Marja Noronen. Tarvittava lisätyövoima on palkattu projektikohtaisesti mm. kuntoutuksen, arkoisten järjestämisen jne.

Polioinvalidit ry on vuokrannut esteettömät toimistotilat Suomen Polioliitto ry:ltä osoitteesta Kumpulantie 1 A, 00520 Helsinki. Paikallisosastoilla ei ole omia toimitiloja, vaan niiden toimistotiloina toimivat osastojen johtokuntien jäsenten omat kodit.

Jäsentietojen ylläpito ja jäsenmaksujen laskutus hoidettiin keskitetysti poliojärjestöjen jäsenrekisteri- ja lasku-

tusohjelmaa käyttäen. Polioinvalidit ry maksaa järjestöpalvelumaksua Suomen Polioliitto ry:lle 28 000 euroa.

TALOUS JA VARAINHANKINTA

Polioinvalidit ry:n talous perustui vuosikokouksen hyväksymään talousarvioon eikä toiminnalla tavoiteltu taloudellista voittoa. Taloudessa ei tapahtunut mitään ennakoimatonta ja yhdistyksen taloudellinen tilanne pysyi hyvänä.

Oman varainhankinnan ja toimintatuottojen lisäksi yhdistys jatkoi jäsenpalvelujen rahoittamista omalla pääomalla. Vuosikokous päättää vuosittain käytettävän oman pääoman suuruudesta.

Omaa pääomaa tarvittiin vuonna 2012 toiminnan rahoitukseen suunnitellun 74 700 euron sijaan 44 300 euroa.

Yhdistyksen kokonaiskulut olivat 308 400 euroa (vuonna 2011: 303 900). Kokonaiskuluista jäsenpalvelujen osuus oli 71 %. Jäsenpalvelut rahoitettiin suunnitellusti osallistumismaksuilla ja yhdistyksen omalla rahoituksella.

Varainhankinnassa yhdistys noudattaa YTY ry:n sosiaali- ja terveysjärjestöille laatimia varainhankinnan eettisiä periaatteita. Tärkeimpiä varainhankintatapoja ovat kannatus- ja varsinaisen jäsenen jäsenmaksujen lisäksi vuokratuotot ja kaupunkien ja kuntien avustukset. Varainhankinnan kulujen osuus varainhankinnan kokonaistuo- toista oli 29 %

Suomen Polioliitto ry oli mukana presidentinvaalien ja kunnallisvaalien yhteydessä suoritetuissa valtakunnallisissa Pieni Ele-keräyksissä. Yhdistyksemme ja erityisesti paikallisosastojen jäsenet vastasivat Polioliiton osalta keräyksen käytännön toteutuksesta toimien kuntavastaavina ja lipasvahteina. Keräyksistä saatu tuotto käytetään neuvontapalvelujen ja erityisesti alueellisen neuvontapalvelutoiminnan vahvistamiseen vuosina 2012-2014.

Yhdistyksen tarkka talouden seuranta ja tehdyt omaisuuden käytön pitkän ajan suunnitelmat, jotka tarkistetaan ja hyväksytään vuosikokouksessa vuosittain, varmistavat sen, että yhdistyksen talous pysyy vakaana ja jäsenille pystytään tarjoamaan toimivia ja kohtuuhintaisia jäsenpalveluja vaarantamatta yhdistyksen edunvalvontatyötä tai yleishyödyllisiä järjestötehtäviä. Tulevien vuosien toimintaa tullaan aiempien vuosien tapaan rahoittamaan myös yhdistyksen omalla kertyneellä pääomalla.

POLIOINVALIDIT RY

Johtokunta

Polioinvalidit ry

Toimintasuunnitelma vuodelle 2013

Polioinvalidit ry on polioivammaisten itsensä perustama ja johtama järjestö, jonka tavoite on turvata polioivammaisten henkilöiden yhdenvertainen asema yhteiskunnassa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yhdistys tekee monipuolista ja avointa työtä niin omien paikallisosastojen kuin erilaisten kotimaisten ja ulkomaisten kumppaneiden kanssa. Polioinvalidit ry:n toiminnan vahvuus on aito tieto sekä kokemus poliosta ja polioivammaisen arjesta.

TOIMINTA

Oikeuksien ja etujen valvonta

Polioinvalidit ry:n oikeuksien ja etujen valvonnan tavoitteena on vaikuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muuhun polioivammaisia ja heidän läheisiään koskevaan lainsäädäntöön ja edistää lakien soveltamista siten, että ne oikeasti vastaavat polioivammaisten olemassa olevaan tarpeeseen. Polioinvalidit ry käy toimintavuonna eduskunnassa kertomassa kansanedustajille polioivammaisten arjesta ja niistä ongelmista, joita he kohtaavat, kun poliota ja polion myöhäisoireita ei tunnista.

Tärkeä osa yhdistyksen edunvalvontaa on kertoa polioivammaisille itselleen heidän oikeuksistaan ja olemassa olevista julkisista sosiaaliturvan ja kuntoutuksen palveluista. Yhdistyksen aluetoiminnan kautta saadaan tietoa paikallisista vammaispalveluihin ja kuntoutukseen liittyvistä käytännöistä ja ongelmista. Tämä tieto on sekä edunvalvontatyön että henkilökohtaisen neuvontapalvelun vahva peruskivi.

Neuvontapalvelut

Polion sairastaneet tarvitsevat tukea ja apua monissa arjen ongelmatilanteissa. Yhdistyksen neuvonta- ja tukitoimin-

nan perustana on vahva ja pitkä kokemus polioivammaisen arjesta. Yhdistyksen tarjoamat neuvontapalvelut on tarkoitettu kaikille polioivammaisille ja heidän läheisilleen sekä kaikille poliosta kiinnostuneille. Palvelut toteutetaan yhteistyössä Suomen Polioliitto ry:n kanssa eikä niistä peritä maksua.

Alueelliset neuvontapalvelut

Yhdistys jatkaa alueellisen ja paikallisen neuvontapalvelutyön vahvistamista. Paikallisen neuvontapalvelutyön avulla voidaan jäsenistön arjen ongelmatilanteisiin puuttua aiempaa paremmin ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Paikallisosastot rahoittavat neuvontapalvelutyönsä Pieni Ele-keräyksen tuotolla.

Yhdistyksen jäsenillä on hallussaan yksi yhdistyksen tärkeimmistä pääomista: vertaistuen antamisen ja saamisen taito. Vertaistukitoiminnan kehittämistä jatketaan osana neuvontapalveluja.

Kuntoutustoiminta

Yhdistyksen kuntoutukseen liittyvän toiminnan tärkein tavoite on kertoa polion sairastaneille henkilöille oikeudesta kuntoutukseen, tiedottaa olemassa olevista kuntoutuspalveluista ja painottaa jatkuvan omasta toimintakyvystä ja hyvinvoinnista huolehtimisen tärkeyttä.

Yhdistyksen oma kuntoutustarjonta täydentää tarvittaessa julkista, olemassa olevaa palvelutarjontaa ja lisää polion sairastaneiden mahdollisuuksia osallistua heille tarpeelliseen kuntoutukseen. Kuntoutuspalvelut houkuttelevat osallistumaan, tukevat omatoimista kuntoutusta myös kuntoutusjakson jälkeen ja mahdollistavat seurantajaksojen avulla oman toimintakyvyn muutosten seuraamisen. Yhdistyksen oma kuntoutus toteutetaan pääosin paikallistasolla, jolloin ne ovat helpommin saavutettavissa

ja tukevat kuntoutujan sosiaalisuutta: kuntoutus osaksi omaa arkea.

Allasryhmät ja lihashuolto

Yhdistyksen paikallisosastot järjestävät toiminta-alueillaan avokuntoutuksena toteutettavia liikuntaryhmiä. Lämminvesivoimistelu kotipaikkakunnalla osana arkipäivän elämää mahdollistaa vaikeastikin liikuntavammaisen polion sairastaneen henkilön osallistumisen tärkeään kunnon ylläpitämiseen kotona käsin. Lihashuoltoon keskittyvistä voimisteluryhmistä on saatu hyvää palautetta, erityisesti heiltä, jotka hakevat tukea omaan kotona suoritettavaan päivittäiseen liikuntaan. Haja-asutusseuduilla ja paikkakunnilla, joissa ei ole paikallista poliotoimintaa pyritään löytämään yhteistyökumppaneita, joiden kanssa voitaisiin yhteistyössä tarjota avokuntoutuspalveluja alueen polion sairastaneille henkilöille.

Henkilökohtaisen jaksamisen projektit (Heku-jaksot)

Yhdistyksen oman kuntoutukseen liittyvän kehittämistyön tuloksena käynnistyneet alueelliset henkilökohtaisen jaksamisen seurantaprojekti jatkuvat. Toimintavuonna toteutetaan jo aloitettujen kuntoutus-projektien seurantajaksoja ja käynnistetään uusia alueellisia projekteja.

Yhdistyksen omat alueelliset kuntoutusjaksot korostavat omatoimisen liikumisen ja hyvinvoinnin huomioiden tärkeyttä. Ne koostuvat lyhyistä eri puolilla Suomea järjestetyistä laitoskuntoutusjaksoista, aktiivisesta kotona tapahtuvasta liikunnasta saatujen ohjeiden mukaan sekä seurantajakoista, joissa seurataan henkilökohtaisessa jaksamisessa tapahtuvia muutoksia ja saadaan uusia eväitä kotona tapahtuvaan kunnon ja oman hyvinvoinnin ylläpitoon. Kurssikuluista yhdistys maksaa 50%.

Valtakunnalliset kuntoutuskurssit

Toimintavuonna 2013 yhdistys järjestää itse kaksi valtakunnallista kuntoutuskurssia. Kurssit on tarkoitettu erityisesti niille jäsenille, jotka jäävät Suomen Polioliitto ry:n kurssitarjonnan ulkopuolelle. Kurssit toteutetaan yhteistyössä Lehtimäen Opiston kanssa. Kurssit ajoittuvat toinen helmikuulle ja toinen elokuulle. Nämä kurssit ovat osallistujille maksullisia, yhdistys osallistuu kustannuksiin maksamalla osallistujille kurssitukea 10,00 euroa/kuntoutusvuorokausi/kurssilainen, kuitenkin enintään 14 vrk/jäsen/vuosi. Tuki huomioidaan suoraan perittävissä kurssimaksussa.

Yhdistys osallistuu Kelan rahoittamien kuntoutuskurssien sekä RAY:n rahoittamien, Suomen Polioliitto ry:n järjestämien kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssien kehittämistyöhön. Yhdistyksen edustajat käyvät kertomassa kurssilaisille yhdistyksen toiminnasta.

Tiedotus- ja viestintä

Yhdistyksen viestintä ja tiedotus tukee yhdistyksen työtä. Monipuolisella viestinnällä yhdistys tekee toimintaansa tunnetuksi ja vahvistaa asemaa polion sairastaneiden omana asiantuntijajärjestönä. Yhdistys pyrkii omalta osaltaan tehostamaan polioon liittyvää tiedotus- ja julkaisutoimintaansa. Tiedottamiseen ja viestintään liittyviä uusia, uuden näköisiä, uutta tekniikkaa hyödyntäviä tiedottamisenhankkeita etsitään ja ne on mahdollista käynnistää jo kuluvan toimintavuoden aikana.

Poliolehti

Yhdistyksen keskeisin tiedotuskanava on Suomen Polioliitto ry:n julkaisema Poliolehti. Jäsenetuna jaettava lehti ilmestyy aikakauslehti-tyyppisenä neljä kertaa vuodessa. Poliolehden välittää tietoa poliosta ja polion myöhäisoireista, kuntoutuksesta ja poliojärjestöjen tarjoamista palveluista. Poliolehti ilmestyy myös verkkolehdenä Suomen Polioliiton nettisivuilla.

Poliolehti toimii jäsenyhdistysten ja paikallisjärjestöjen tapahtumatedotteena. Poliolehteä jaetaan ilmaisumeroina mm. terveysasemille ja apteekkeihin, messu- ja näyttelytilaisuuksissa sekä erilaisissa yleisötilaisuuksissa.

Yhdistys kannustaa jäseniään kirjoittamaan entistä useammin kokemuksistaan ja ajatuksistaan Poliolehden sivuille. Vuonna 2013 jatkuu yhdistyksen paikallistoiminnan esittely lukijoille.

Kotisivut

Polioinvalidit ry:n omat kotisivut löytyvät osoitteesta www.polioliitto.com. Sivut kertovat yhdistyksen toiminnasta. Jokaisella paikallisosastolla on käytössä omat sivunsa, joilla ne kertovat tarkemmin paikallisesta palvelutarjonnastaan. Kotisivujen päivityksestä ja ulkoasusta vastaa Antero Karjalainen.

Jäsenkirjeet

Yhdistys lähettää säännöllisesti jäsenilleen tiedotteita ja kirjeitä, jotka voivat olla sekä valtakunnallisia että paikallisesti rajattuja. Ne välittävät henkilökohtaisella tavalla ajankohtaista tietoa yhdistyksen ja osastojen tarjoamista palveluista. Jäsenkirjeen voi tilata myös sähköisenä versiona.

Muu tiedotus ja julkaisut

Yhdistys teettää kuvakalenterin vuodelle 2014. Kuvat kerätään vuoden 2013 tapahtumista ja jäsenten omista kuva-arkistoista. Kalenteri postitetaan kaikille varsinaisille jäsenille.

Vapaa-ajan toiminta

Polioinvalidit ry ja erityisesti sen paikallisosastot jatkavat monipuolista vapaa-ajan palvelujen ja tapahtumien toteuttamista. Toimintavuoden vapaa-ajan tarjontaan kuuluvat mm. erilaiset kerhot, opintopiirit, teemalliset päiväpahtumat, retket ja matkat niin koti- kuin ulkomaillakin. Vapaa-ajan toiminnan eri muodot toimivat paitsi virkistystapahtumana myös tiedotus- ja vertaistukitapahtumana. Tapahtumissa on mukana avustajia vahvistamassa esteettömyyttä ja osallistumismahdollisuutta.

Kaikkiin yhdistyksen ja sen paikallisosastojen järjestämiin tapahtumiin voivat osallistua kaikki yhdistyksen varsinaiset jäsenet asuinpaikasta riippumatta järjestäjän ilmoittamalla jäsenhinnalla.

Valtakunnalliset tapahtumat

Polioinvalidit ry:n Varsinais-Suomen osasto vastaa Suomen Polioliitto ry:n valtakunnallisten kesäpäivien järjestelyistä Turun Ruissalossa. Yhdistys tukee jäseniensä osallistumista tapahtumaan. Taloudellinen tuki huomioidaan suoraan osallistumismaksussa ja paikallisosastot järjestävät tapahtumiin yhteiskuljetuksia ja avustajia.

Vertaistukea matkoilta

Yhdistys järjestää syksyllä 2013 omakustannushintaisen matkan Espanjaan. Matkalla tutustutaan mm. Espanjan Aurinkorannikolla toimivan vammaisjärjestön toimintaan. Paikallisosastot järjestävät matkoja ja retkiä koti- ja ulkomaille. Järjestelyissä huomioidaan esteettömyys ja mukana yleisavustajia.

JÄRJESTÖTOIMINTA

Valtakunnallinen toiminta

Polioinvalidit ry tarjoaa palvelujaan ja valvoo jäsentensä oikeuksien toteutumista koko valtakunnan alueella. Toiminnan alueellisen tasapainon toteuttaminen on jatkuva haaste. Yhdistyksen toiminnan olisi oltava ainakin tärkeimmiltä osiltaan mahdollisimman tasavertaisesti kaikkien jäsenten tavoitettavissa. Yhdistyksen toimintaa viedään enemmän alue- ja paikallistasolle, jolloin se on maantieteellisesti helpommin jäsenten tavoitettavissa. Uusien alueellista toimintaa vahvistavien toimintamallien kehitystyötä ja toteutusta jatketaan tiiviissä yhteistyössä paikallisosastojen kanssa.

Aluetoiminta - paikallisosastot

Polioinvalidit ry:n kahdeksan paikallisosastoa ovat tärkein osa yhdistyksen perusjärjestötyötä. Niiden kautta yhdistyksen palvelut ovat lähellä jäseniä. Osastot tarjoavat kuntoutusta, asiantuntemusta ja monipuolista vapaa-ajan toimintaa. Kaikessa toiminnassa mukana on aito vertaistuki.

Toimivalla alueorganisaatiolla on mahdollista parantaa jäsenten tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia. Jäsen-

maksuosuuksien lisäksi paikallisosastot saavat erilaisia toiminta-avustuksia toimintansa rahoittamiseksi. Näin pystytään tukemaan paikallisia toimintamahdollisuuksia.

Paikallisosastot voivat lähettää jäsenkirjeitä ja tiedotteita yhdistyksen jäsenrekisteri- ja postitusohjelmien kautta. Osastojen vapaaehtoisille luottamushenkilöille järjestetään koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia. Luottamushenkilöiden osallistumista myös erilaisiin koulutustilaisuuksiin tuetaan mahdollisuuksien mukaan.

Järjestö- ja yhteistoiminta

Polioinvalidit ry jatkaa vahvaa, tavoitteellista yhteistyötä eri vammaisjärjestöjen sekä yhteistyö-kumppaneiden kanssa. Yhdistys kuuluu yhdessä Suomen Poliohuolto ry:n kanssa perustamaansa poliojärjestöjen yhteiseen Suomen Polioliitto ry:een ja osallistuu aktiivisesti poliojärjestöjen yhteisten tavoitteiden määrittelyyn ja toteuttamiseen. Yhdistys on Suomen Polioliitto ry:n kautta mukana Soste ry:ssä ja Vammaisjärjestöjen neuvottelukunnassa.

Yhdistykseen kuuluu kahdeksan paikallista rekisteröimätöntä alaosastoa: Lahden osasto, Pohjois-Suomen Polioinvalidit, Pohjanmaan osasto, Pääkaupunkiseudun Polioinvalidit, Satakunnan osasto, Savon osasto, Tampereen osasto ja Varsinais-Suomen osasto.

Kansainvälinen toiminta

Polioinvalidit ry seuraa kansainvälistä polioon liittyvää tutkimusta ja kehitystyötä ja osallistuu poliojärjestöjen kansainväliseen yhteistyöhön pääosin Suomen Polioliitto ry:n kautta.

PÄÄTÖKSENTEKO

Vaikutusmahdollisuudet

Tavoitteena on, että Polioinvalidit ry pysyy ja vahvistuu järjestönä, jossa jokaisella jäsenellä on mahdollisuus saada äänensä kuuluviin ja tuntea olevansa yhdenvertainen vaikuttaja yhdistyksen toiminnassa.

Paikallisosastojen vuosikokouksissa esitellään johtokunnan suunnitelmat vuoden 2013 toiminnan sisällöstä ja taloudesta. Jäsenistöltä paikallistasolta saatujen palauteiden pohjalta johtokunta laatii toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2013 esitettäväksi vuosikokoukselle.

Yhdistykselle on tärkeää turvata paikallistason toiminta myös jatkossa. Tavoitetta tukevista toimenpiteistä sovitaan yhdessä paikallisosastojen kanssa. Johtokunta kokoaa sääntötyöryhmän. Sääntötyöryhmän tehtävänä on tutkia mm. onko uuden yhdistyslain etäosallistumisella mahdollista lisätä jäsenistön tosiasiallisia vaikutusmahdollisuuksia.

Varsinainen (kevät) kokous

Polioinvalidit ry:n ylintä päätäntävaltaa käyttävä vuosikokous pidetään 27.4.2013 Helsingissä. Vuosikokouk-

sesta jäsenistö hyväksyy edellisvuoden tilinpäätöksen toimintakertomuksineen ja päättää tulevan kauden toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta sekä valitsee yhdistyksen puheenjohtajan ja erovuoroisten tilalle johtokunnan jäsenen/varajäsenen kaudeksi 2013-2014. Johtokunta esittää vuosikokoukselle, että käytäntöä, jossa jokaisella paikallisosastolla on oma edustajansa johtokunnassa, jatkettaisiin.

Johtokunta

Vuosikokouksen valitsema johtokunta johtaa yhdistyksen toimintaa vuosikokouksen asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Johtokunta kokoontuu tarpeen mukaan ja voi tarvittaessa perustaa erilaisia työryhmiä tai toimikuntia hoitamaan niille annettuja tehtäviä.

Henkilöstö ja toimitilat

Yhdistyksen jäsenihteerin ja toiminnanjohtajan palvelut kuuluvat Suomen Polioliitolta saataviin järjestöpalveluihin. Tarvittaessa palkataan projekti-kohtaista apua. Kannatusjäsenhankkijoina toimivat Raija Nissinen ja Maritta Noronen.

Yhdistyksen toimitilat sijaitsevat osoitteessa Kumpulantie 1 A, 6.krs. 00520 Helsinki. Polioinvalidit ry on vuokranut tilat Suomen Polioliitto ry:ltä.

TALOUS JA VARAINHANKINTA

Toiminnan rahoitus

Polioinvalidit ry:n toiminnan vuositaisen perusrahoituksen muodostavat jäsenmaksut, kaupunkien ja kuntien avustukset ja vuokratuotot. Puhelinhankkijat huolehtivat kannatusjäsenhankinnasta. Paikallista neuvonta-palvelutoimintaa rahoitetaan osin myös Suomen Polioliiton vuoden 2012 Pieni Ele-keräysten tuotolla.

Yhdistyksen toimintaa rahoitetaan oman varainhankinnan ja toimintatuottojen lisäksi yhdistyksen omalla pääomalla. Käytettävän oman pääoman määrästä päätetään vuosittain yhdistyksen varsinaisessa kokouksessa.

Päätteeksi

Polioinvalidit ry on poliovammaisten ja heidän läheistensä oma järjestö. Yhdistyksen ovat perustaneet poliovammaiset, ja he myös ovat johtaneet ja johtavat tänäkin päivänä yhdistystä. Tämä varmistaa sen, että yhdistyksen tavoitteet ja toiminnan keinot ovat sellaisia, jotka poliovammaiset itse kokevat tärkeiksi. Tämän suunnitelman toteutuminen edellyttää hyvin toimivaa yhdistystä, sitoutunutta hallintoa, luottamushenkilöitä, työntekijöitä ja vapaaehtoistoimijoita. Yhdistys jatkaa työtään polion sairastaneiden yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja osallistumisen puolesta myös vuonna 2013: Me olemme yhä olemassa.

Polioinvalidit ry Johtokunta

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y.

Toimintakertomus vuodelta 2012

Suomen Poliohuolto r.y. on poliovammaisten 30.4.1958 perustama ja heidän itsensä johtama valtakunnallinen vammaisjärjestö, jonka toimialueena on koko Suomi ja kotipaikkana Helsinki. Suomen Poliohuolto r.y:n toiminnan tarkoituksena on poliovammaisten yleinen edunvalvonta, vammaislainsäädäntöön liittyvä tiedotustoiminta, jäsenistön opastaminen hakeutumaan lakisääteisten palvelujen ja tukitoimien piiriin, yhteiskunnallinen vaikuttaminen siten, että poliovammaisten erityistarpeet tulevat otetuiksi riittävässä määrin huomioon lainsäädännössä ja yhteiskuntasuunnittelussa, poliovammaisten syrjäytymisen ehkäiseminen ja heidän tasa-arvoisuutensa edistäminen, lomailu- ja virkistystoiminnan järjestäminen, sekä jäsenistön keskinäisen vertaistuen tarjoaminen. Suomen Poliohuolto ry on perustanut vuonna 1994 yhdessä Polioinvalidit ry:n kanssa Suomen Polioliitto ry:n, joka toimii suomalaisten poliojärjestöjen yhteistyöjärjestönä.

JÄSENISTÖ

Suomen Poliohuolto ry:n jäsenistön muodostavat polion sairastaneet varsinaiset jäsenet sekä yhdistyksen toimintaa tukevat kannatusjäsenet. Vuoden 2012 aikana yhdistykseen liittyi 4 uutta varsinaista jäsentä. Yhdistyksen jäsenyydestä poistui kuoleman seurauksena 3 varsinaista jäsentä. Yhdistyksen jäsenyydestä erosi 3 varsinaista jäsentä. Vuoden 2012 päättyessä yhdistykseen kuului yhteensä 714 jäsentä, joista varsinaisten poliovammaisten jäsenten osuus oli 195 henkilöä ja kannatusjäsenten osuus 519 yksityistä henkilöä/yritystä.

HALLINTO

Suomen Poliohuolto ry:n ylintä päätösvaltaa käyttää kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous. Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksen valitsema hallitus, johon kuuluu kahdeksan (8) jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan siten, että kunakin vuonna eroaa vuorollaan neljä jäsentä, jotka vuosikokouksen päätöksellä voidaan valita hallitukseen uudelleen. Hallituksen toimikausi kestää yli kalenterivuoden siihen saakka, kunnes vuosikokous on valinnut uuden hallituksen.

Suomen Poliohuolto ry:n vuosikokous pidettiin 12.5.2012 Ruskeasuo-n koululla Helsingissä. Kokoukseen osallistui 16 yhdistyksen varsinaista jäsentä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Leo Hänninen ja sihteerinä Birgitta Oksa. Hallituksen jäseniksi vuosille 2012 - 2013 valittiin Aira Hukka, Antti Mettäinen, Väinö J. Mäki-Petäys ja Riitta Pohjola. Edesmenneen Elise Korelinin

tilalle vuodeksi 2012 hallituksen jäseneksi valittiin Hilkka Jokivirta. Vuoden 2012 hallituksen jäseninä jatkavat Markku Huostila, Leo Hänninen ja Kaija Salmela.

Helsingissä 12.5.2012 pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa yhdistyksen ja sen hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Leo Hänninen, varapuheenjohtajaksi Väinö J. Mäki-Petäys ja sihteeriksi Kaija Salmela. Hallituksen jäsen Riitta Pohjola menehtyi 19.7.2012. Hänen tilalleen hallitukseen ei valittu loppukaudeksi uutta hallituksen jäsentä.

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 4 kertaa. Asioita käsiteltiin yhteensä 67 pöytäkirjan kohdassa. Hallitus päätti kiireellisistä asioista lisäksi myös puhelimitse ja sähköpostin avulla.

VALVONTA

Tilintarkastajana on toiminut Jukka Silvo HTM, varatilintarkastajana Erkki Manner KHT ja toiminnantarkastajana Heikki Aaltonen asianajaja, varatoiminnantarkastajina Leena Simola-Nikkanen.

EDUSTUS

Suomen Poliohuolto ry on Suomen Polioliitto ry:n jäsen. Suomen Poliohuolto ry:n edustajina Suomen Polioliitto ry:n hallituksessa toimivat Leo Hänninen (varapuheenjohtaja), Väinö J. Mäki-Petäys ja Riitta Pohjola. Helsingissä 6.10.2012 pidetyssä Suomen Polioliitto ry:n yleiskokouksessa edesmenneen Riitta Pohjolan tilalle hallituksen jäseneksi valittiin Markku Huostila.

TIEDOTUSTOIMINTA

Suomen Poliohuolto ry:n tiedotustoimintaa on hoidettu 4 kertaa vuodessa ilmestyneen Suomen Polioliitto ry:n julkaiseman Poliolehden, internet-ver-

kossa olevan Suomen Poliohuolto ry:n kotisivun, sekä jäsenkirjeiden avulla.

Suomen Poliohuolto ry:n kotisivu löytyy osoitteesta <http://personal.inet.fi/koti/leo.hanninen/> ja Suomen Polioliitto ry:n kotisivu osoitteesta www.polioliitto.com kautta linkistä ”Jäsenjärjestöt.”

Poliolehden vuosikerta sisältyi edelleen sekä varsinaisten jäsenten, että kannatusjäsenten jäsenmaksuun. Poliolehden tiedottava merkitys korostuu myös siten, että sen vapaakappaleita lähetetään runsaasti mm. julkisiin toimipisteisiin, kuntiin, sairaaloihin ja moniin muihin toimintamme kannalta tärkeisiin kohteisiin.

Vuoden 2012 aikana yhdistys lähetti jäsenilleen 2 jäsenkirjettä, joissa kerrottiin ajankohtaisista asioista ja yhdistyksen toiminnasta. Vammaislainsäädäntöön ja sosiaaliturvaan liittyvää tiedotusta ja neuvontaa on annettu myös puhelimitse ja sähköpostitse.

KUNTOUTUS-, LOMAILU-, VIRKISTYS- JA VAPAA-AIKATOIMINTA

Suomen Poliohuolto ry järjesti jäsenilleen ajalla 9.9.-15.9.2012 viikon mittaisen kuntoutus- ja virkistysloman Kylpylähotelli Estonia Medical Spa Puistotalossa Viron Pärnussa. Kuntoutus- ja virkistyslomalta osallistui yhteensä 21 yhdistyksen varsinaista jäsentä avustajineen.

Suomen Poliohuolto ry tuki vuoden 2011 aikana jäsentensä osallistumista Suomen Polioliitto ry:n järjestämille kevyt- ja syyspäiville, sekä myösi jäsenilleen kuntoutustukea Lehtimäen Opiston järjestämille ”Iloa ja vaihtelua elämään” -kursseille osallistumiseen.

Suomen Poliohuolto ry:n lomailutoiminta järjestettiin Loma- ja kokoushotelli Marjolassa Lappeenrannassa yhden viikon mittaisena maksuttomana täysi-

hoidon sisältäneenä lomajaksona ajalla 14.7.-22.7.2012. Marjolan lomajaksolle osallistui 24 yhdistyksen varsinaista jäsentä avustajineen. Suomen Poliohuolto ry myösi vuoden 2012 aikana lomailutukea omatoimiseen lomailuun 2 varsinaiselle jäsenelleen.

Suomen Poliohuolto r.y. osallistui vuonna 2012 pidettyjen presidentin- ja kunnallisvaalien yhteydessä järjestetyn valtakunnallisen vammais- ja terveysjärjestöjen vaalikeräyksen käytännön järjestelyihin Suomen Polioliitto ry:n nimissä Nurmijärven ja Vihdin kunnassa.

Suomen Poliohuolto ry ja Polioinvalidit ry:n pääkaupunkiseudun osasto vietivät yhteisen joulujuhlan 24.11.2012 Teatteriravintola Nyyrikissä Helsingissä.

TALOUS

Suomen Poliohuolto ry:n toiminta rahoitettiin varsinaisten jäsenten ja kannatusjäsenten maksamilla jäsenmaksuilla, vaalikeräysten tuotolla, korkotuotoilla ja edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää käyttäen. Toimintavuoden 2012 päättyessä yhdistyksen taloudellinen tilanne on hyvä.

TOIMISTO

Suomen Poliohuolto ry:n toimisto sijaitsee esteettömissä tiloissa Helsingin Pasilassa osoitteessa Kumpulantie 1 A 6. krs, 00520 Helsinki, puh. (09) 686 0990, fax. (09) 686 09960. Yhdistyksen sähköpostiosoite on leo.hanninen@pp1.inet.fi

Kertomusvuoden aikana yhdistyksen palveluksessa toimi yksi osa-aikainen järjestösihteeriksi. Suomen Poliohuolto ry:n tarvitsemia toimistopalveluja tuotettiin osittain Suomen Polioliitto ry:n toimesta.

Suomessa elää tällä hetkellä arviolta noin 4000-6000 polion sairastanutta henkilöä. Polioivammaisuus on heille elämänsä loppuun saakka riasana arjessa selviytymiselle. Suomen Poliohuolto ry pyrkii toiminnallaan parhaansa mukaan ehkäisemään poliovammaisten jäsentensä syrjäytymistä ja vetäytymistä, edistämään heidän nykyisten voimavarojensa säilymistä mahdollisimman pitkään, tarjoamaan heille poliotietoa ja opastusta arkeen liittyvissä ongelmatilanteissa, tarjoamaan jäsenistön keskinäistä vertaistukea ja mielekästä yhdessäoloa kuntoutus-, lomailu-, virkistys- ja vapaa-aikatoiminnan muodossa.

Kiitämme työmme tukijoita ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta.

SUOMEN POLIOHUOLTO RY

Hallitus

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2013

Suomen Poliohuolto r.y:n vuoden 2013 toiminnan muodostavat poliovammaisten yleinen edunvalvonta, vammaislainsäädäntöön liittyvä tiedotustoiminta, kuntoutus-, lomailu- ja virkistystoiminnan järjestäminen, poliovammaisten syrjäytymisen ehkäiseminen ja tasa-arvoisuutensa edistäminen, sekä jäsenistön keskinäisen vertaistuen tarjoaminen. Hallitus tutkii vuoden 2013 aikana mahdollisen tarpeen yhdistyksen sääntömuutokseen.

HALLINTO

Suomen Poliohuolto r.y:n ylintä päätösvaltaa käyttää kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous. Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksen valitsema hallitus, johon kuuluu kahdeksan varsinaista jäsentä. Jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, kuitenkin niin, että kunakin vuonna vuorollaan eroaa neljä jäsentä, jotka vuosikokouksen päätöksellä voidaan valita uudelleen hallitukseen. Hallituksen toimikausi kestää yli kalenterivuoden siihen saakka, kunnes vuosikokous on valinnut uuden hallituksen.

Vuoden 2013 alussa Suomen Poliohuolto r.y:n hallituksen muodostavat; Leo Hänninen (puheenjohtaja), Väinö J. Mäki-Petäys (varapuheenjohtaja), Kaija Salmela (sihteeri), Aira Hukka, Markku Huostila, Hilikka Jokivirta ja Antti Mettäinen

Suomen Poliohuolto r.y:n toimisto sijaitsee Helsingin Pasilassa osoitteessa Kumpulantie 1 A, 6 krs, 00520 Helsinki puh. 09-6860 990, fax. 09-6860 9960, e-mail. leo.hanninen@pp1.inet.fi

Suomen Poliohuolto r.y:n internet verkossa olevat kotisivut löytyvät osoitteesta:

<http://personal.inet.fi/koti/leo.hanninen> ja Suomen Polioliitto r.y:n kotisivun kautta osoitteesta <http://www.polioliitto.com> linkistä "Jäsenjärjestöt".

JÄSENISTÖ

Suomen Poliohuolto ry:n jäsenistö muodostuu varsinaisista poliovammaisista jäsenistä, sekä yhdistyksen toimintaa tukevista kannatus- ja yhteisöjäsenistä. Vuoden 2013 alussa yhdistykseen kuuluu 195 varsinaista jäsentä ja 519 kannatusjäsentä.

TOIMINTA

Kuntoutustoiminta

Suomen Polioliitto r.y. järjestää RAY:n avustuksella poliovammaisille tarkoitettua kuntoutustoimintaa. Suomen Poliohuolto r.y. rohkaisee jäsenistöään hakeutumaan liiton kuntoutustoiminnan piiriin. Suomen Poliohuolto r.y:n oma kuntoutustoiminta muodostuu

syksyllä 2013 toteutettavasta n. 20 henkilölle järjestettävästä kuntoutus- ja virkistyslomasta Virossa sijaitsevassa kylpylässä.

Yhdistyksen varsinaisten poliovammaisten jäsenten keski-ikä on hieman yli 70 vuotta. Viime vuosina kerätty lääketieteellinen tutkimustieto polion myöhäisoiroista ns. postpoliosyndroomasta, on osoittanut kuntoutuksen tärkeän merkityksen ikääntyville poliovammaisille. Poliovammaisten tulisi päästä kuntoutukseen vuosittain. Vaikeavammaisten omatoimisuuden tukeminen ja edistäminen kuntoutuksen ja siihen liittyvän tuki- ja virkistämisen avulla on paitsi inhimillistä, niin myös taloudellisesti yhteiskunnan edun mukaista.

Lomailu-, vapaa-aika- ja virkistystoiminta

Suomen Poliohuolto r.y:n lomailutoiminta järjestetään kesällä 2013 Lomaja kokoushotelli Marjolassa Lappeenrannassa. Yhdistys tarjoaa varsinaisille jäsenilleen hakemusten perusteella kuuden vuorokauden mittaisen täysihoidon sisältävän maksuttoman vapaaloman. Avustajan osalta loma on maksuton niiden jäsenten kohdalla, joilla on voimassaoleva päätös Vpl:n (vammaispalvelulain) mukaisesta henkilökohtaisesta avustajasta. Lomapaikkoja on tarjolla 24 henkilölle.

Marjolassa järjestettävän loman vaihtoehtona yhdistys myöntää hakemusten perusteella varsinaisille jäsenilleen lomailutukea omatoimiseen lomailuun itse valittavassa lomakodissa. Lomatuen määrä on 100 euroa.

Suomen Poliohuolto r.y. tukee vuonna 2013 jäsenistönsä osallistumista Suomen Polioliitto r.y:n järjestämille poliojärjestöjen kesäpäiville Ruissalon kylpylässä Turussa ja myöntää jäsenilleen kurssitukea Lehtimäen Opiston "Iloa ja vaihtelua elämään" kursseille osallistumiseen.

liolehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja se lähetetään kaikille yhdistyksen varsinaisille jäsenille, kannatusjäsenille, sekä useille yhdistyksen toiminnan kannalta tärkeille tahoille.

TALOUS

Suomen Poliohuolto r.y:n toiminnan rahoitus muodostuu varsinaisten ja kannatusjäsenien maksamista jäsenmaksuista, sijoitustoiminnan tuotosta ja edellisten tilikausien ajalta kertynyttä ylijäämää käyttäen.

Vuosikokouksen päätöksen mukaisesti jäsenmaksut vuonna 2013 ovat seuraavat; varsinaiset jäsenet 10 €, kannatusjäsenet 20 € sekä yhteisö- ja yritysjäsenet 50 €. Jäsenmaksuihin sisältyy Poliolehden vuosikerta.

Suomen Poliohuolto r.y. toimii myös jatkossa poliovammaisten jäsentensä elinolosuhteiden, elämänlaadun, osallisuuden ja tasavertaisuuden edistämiseksi ja heidän syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Toimintamme perustuu luottamuksellisiin suhteisiin ja hyvään yhteistyöhön valtakunnallisten ja kunnallisten päättäjien, kuntien sosiaali- ja terveysviranomaisten, sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja muiden työme tukijoiden kanssa.

SUOMEN POLIOHUOLTO R.Y.

Hallitus

Neuvontapalvelut

Suomen Poliohuolto r.y:n jäsenistön tarvitsemat neuvontapalvelut, joihin kuuluvat mm. opastaminen lakisääteisten palvelujen piiriin hakeutumisessa, auttaminen kirjallisten selvityspyynnöiden ja valitusten laatimisessa, polion myöhäisoiroisiin, kuntoutukseen ja vammaispalveluihin liittyvät kysymykset, toteutetaan ensisijaisesti Suomen Polioliitto r.y:n kautta. Neuvontapalveluja annetaan tarvittaessa myös yhdistyksen omien luottamushenkilöiden toimesta.

TIEDOTTAMINEN

Yhdistyksen toiminnasta tiedotetaan Suomen Polioliitto r.y:n julkaiseman Poliolehden, internet-verkossa olevan kotisivun ja jäsenkirjeiden avulla. Po-

Törnävän Apteekki

Törnäväntie 20 • 60200 Seinäjoki
puh. (06) 4294 800

AVOINNA:

Ma - Pe 9 - 19
La 10 - 14

Suomen Poliohuollon puolelta

Matkailu avartaa

Kesäkausi on tullut avatuksi toteuttamalla pitkän tähtäimen suunnitelma Tallinnan risteilystä. Idea sai alkunsa jo viime vuoden pikkujoulussa, jolloin päätimme Heikki-avustajani, Aira Hukan ja Trygve Dannbomin kanssa, että kävisimme kevään aikana Tallinnassa. Vähän meni pitkäksi, kun suunnitelma täyttyi vasta kesäkuun puolella. Mutta hyvä näin, sillä sääti ei päässyt moittimaan kohdalle osuneen hellejakson ansioista.

Matkustimme suurimmalla Helsingin ja Tallinnan välillä liikennöivällä Silja Linen aluksella, Euroopalla. Olen ollut samalla aluksella aiemmin joskus toistakymmentä vuotta sitten sen liikennöidessä Turun ja Tukholman reitillä. Siitä matkasta oli jäänyt mieleeni ahdas B-luokan ikkunaton invahytti. Matkaa varatessani päätin nyt olla viisaampi ja ottaa isomman hytin. Silja Line mainostaa nettisivuillaan, että käytössä on 9 m2:n invahyttejä ja myös tilavia 13 m2:n invahyttejä.

Arvelin, että jos otan A-luokan ikkunallisen invahyitin, niin se olisi tuo tilavaksi nimitetty hytti. Näin ei ollut. Olisi näköjään pitänyt varmistaa tuo asia varausta tehdessä. Aina ei voi olla viisas! Airan ja Trygven B-luokan invahytti käytävän toisella puolella oli muuten samanlainen, mutta siitä puuttui ikkuna. Täytyy sanoa, jos liikutaan noin pienessä hytissä sähköpyörätuolin kanssa, niin vitsit ovat vähissä. Hytti on niin pieni, että sähköpyörätuoli ei mahdu kääntymään ympäri ja sen kanssa ei mahdu WC:ssä niin pitkälle, että siirtyminen WC-istuimelle, tai kääntyminen lavuaarille onnistuisi.

Heikki on kuitenkin niin hyvä ja taitava avustaja, että tuollai-

silla ”pikku puutteilla” ei ollut suurta merkitystä matkan onnistumisen suhteen. Pieni vinkki sähköpyörätuolin kanssa liikkuville: varmistakaa varauksen yhteydessä, että saatte tilavimman invahyitin, koska niissä näyttää olevan eroja. Matka oli muuten ihan onnistunut. Mitä nyt jatkuvaa jonottamista hisseihin. Mutta onhan se meille tuttua, että tervejalkaiset ryntäävät ensimmäisinä hisseihin. Keitä varren portaat ovat olemassa? Näin se vaan menee!

Kirjoitin viime syksynä Poliolehteen kertoen VR:n junissa vallitsevasta ”viidakonlaista”, joka vallitsee ennalta varattujen pyörätuolipaikkojen käyttöön saamisessa. Eli siitä, miten paikoista joutuu taistelemaan lastenvaunujen kanssa. Annoin asiasta netin kautta palautetta VR:n asiakaspalveluun pyytäen vastausta palautteeseeni. Vaan eipä ole kuulunut mitään! Kesän aikana tulen taas tekemään muutamia junamatkoja, joten päätin ottaa asian uudelleen esille kirjoittamalla siitä kysymyksen/esityksen VR:lle teemalla ”Kysy junamatkasta” näin:

”Olen sähköpyörätuolin avulla liikkuva IC- ja Pendolini-junia käyttävä asiakas. Varaan aina

junista pyörätuolipaikan ennakolta. Lähes jokaisella matkalla, jolla nousem junaan ko. reitin väliasemalla, pyörätuolipaikat on valloitettu lastenvaunuilla ja rattailla. Eikö VR voisi ottaa tilanteen välttämiseksi sellaista käytäntöä, että konduktööri selvittäisi junan lähtöasemalla varausjärjestelmästä, onko matkalle varattu invapaikkoja ja huolehtii siitä, että ne pysyvät varmasti vapaina varaajien käyttöön?”

VR:n yhteyskeskuksen toimihenkilö vastasi minulle näin:

”Hei, kiitos palautteestanne. Konduktöörin velvollisuutena junassa on huomauttaa lastenvaunujen kokoontaittamisesta vanhemmille. Käytännössä tämän järjestäminen voi aiheuttaa ongelmia. Vanhemmat ja lapset voivat istua eri vaunussa, kuin palveluvaunussa.

Pahoittelen teille aiheutunutta ongelmaa ja vaivanäköä. Välitän viestinne eteenpäin asiakaspalautteisiin.”

Eli palaute ei varmaan johda mihinkään, koska se menee samaan paikkaan, joka ei ole kommentoinut aikaisempaan palautetta! Maailma muuttuu, mutta tuskin VR:n palvelu. On

se sen verran byrokraattinen liikelaitos! Mutta taistelu jatkuu, jos tarve vaatii. Vähällä ei luovuteta!

Toiminnasta

Vuosi on jo vierähtänyt varsin pitkälle. Lähes puoleen väliin. Vuosikokous on pidetty ja jäsenistö on jälleen saanut tilaisuuden vaikuttaa yhdistyksen toimintaan. Suomen Poliohuolto r.y:n vuosikokous ilmaisi tyytyväisyytensä yhdistyksen toimintaan. Eikä yhdistyksen hallitukselle annettu kummempia kotiläksyjä. Päätimme toimintasuunnitelman yhteydessä, että yhdistyksen hallitus käy vuoden 2013 aikana läpi yhdistyksen säännöt ja tekee tarvittaessa vuosikokoukselle esityksen sääntöjen muuttamisesta. Mitään suurta muutosta tuskin on tiedossa. Kyseessä lienee lähinnä sääntöjen päivittäminen ajan tasalle, hallituksen jäsenten määrän pienentäminen ja kokouskutsu-menettelyn järjesteistäminen.

Marjolan lomajakso 7.7.-13.7. alkaa lähestyä. Tätä kirjoittaessani kaikki lomapaikat ovat täytettyinä. Mutta peruutuksia voi aina joskus tulla. Peruutuspaikkoja voi tiedustella toimistolta Kirsti Paavolalta puh. 09-6860 9930.

Kaunista, lämmintä ja virkistävää kesää kaikille!

Leo Hänninen

Suomen Poliohuolto r.y:n puheenjohtaja

Polioliiton Kruunupuiston kuntoutuskurssi ja kuntoutuksen tavanomainen päivä

Mietit ehkä, hakisinko kuntoutuskurssille, koska en ole siellä ennenkään ollut tai Kela ei ole hyväksynyt minua ”varsinaiselle” kuntoutuskurssille tai en tiedä, miten sinne pääsen tai keksin jonkin muun syyn olla lähtemättä. Ei tarvitse miettiä yksin, vastaukset löytyvät alueeltasi tai vaikka netistä ja käyttämällä puhelinta. Itse löysin tällä kertaa Poliolehdestä Kruunupuiston kurssin ja hain sille.

Kela maksoi matkan

Ennen matkaa hain terveyskeskuksesta Kelan maksamaa matkakorvausta varten lääkärin todistuksen. Sain sen hoitajalta, kun vein hänelle kopion kurssille hyväksymisestä pari viikkoa ennen kurssia. Ei siis tarvinnut edes tavata lääkäriä. Matkan ajoin omalla autollani, koska Punkaharju on Oulun seudulta hankala kohde muutoin. Mukana oli Kurvisen Ulla ja Paason Esko, siis kolme kurssilaista samalla kyydillä. Näin matkakin sujui hauskemmin kuin yksin ajaessa.

Tekemistä - ilman pakkoa

Maanantaina kurssi alkoi lounaalla ravintolassa. Siellä tapasimme myös ensimmäiset kurssikaverit. Pyörätuolilaiset kurvailivat suoraan pöytään odottamaan avustajaa, ja tämän saavuttua viereen lähtivät yhdessä tutkimaan ruokavaihtoehtoja. Kaiken kaikkiaan ruokailut aamiaisesta päivälliseen sujuivat vaivattomasti, ja keittiö huolehti myös erikoisruokavalioiden kohdalla.

Kurssin avauksen suorittivat fysioterapeutti Paula Parviainen ja kuntohoitaja Veli-Matti Saukkonen. He kertoivat yleisiä asioita tulevista päivistä ja ohjelmasta, joka käynnistyykin

välittömästi tuolijumpalla. Pelasimme siinä ilmapallopallon, siis kahdella pallolla. Joku kävi vielä uimahallissakin, mutta päivällisen ja iltakahvin jälkeen - jonka järjestimme itse - olimme valmiit nukkumaan pitkien ajomatkojen jälkeen.

Päivänavaus kuului jokaiseen päivään puoli yhdeksän aikaan. Siinä käytiin läpi päivän ohjelma ja asiat, joista kukin voi kysellä, sekä tietenkin ongelmat, joita oli saattanut ilmaantua. Aamiainen alkoi joka aamu jo seitsemältä.

Joka päivä ohjelmassa oli jokin luento. Meidän jaksomme luennot olivat polion myöhäisoireet, kodin turvallisuus, henkilökohtainen apu subjektiivisena oikeutena, painonhallinta, normaali ikäänntyminen, lääkärin luento poliosta ja polion myöhäisoireista ja liikunnasta. Kaikkien luentojen yhteydessä keskustelimme ja moni meistä halusi kertoa kokemuksiaan.

Jokainen kuntoutuja kävi antamassa terveydenhoitajalle verinäytteet ja pissanäytteenkin. Näin peruskuntokin tuli mitattua mm. sokerit ja kolesterolit selvisivät ja keskustelu hoitajan kanssa seurasi näytteidenantoa.

Kuntoa tutkittiin myös kuntotestein, joihin kuului käden

Tässä esimerkkipäivä 20.05. omasta ohjelmastani

7.00 alkaen aamiainen

8.30-9.00 päivän avaus koko ryhmä

9.00-9.45 fysioterapia

10.00-11.00 jalkahoito

11.00-lounas

12.30-13.30 peliryhmä

13.30 päiväkahvi

14.15.-15.00 allasryhmä (tuolijumppa)

15.30-17.00 lääkäri Matti Nykäsen luento

16.30 alkaen päivällinen

20.00- oma järjestämämme kahvi- ja porinaporukka joka ilta

puristusvoimien mittaus, kävely- tai kelaustesti, tasapainotesti ja oma arviokin kivuista. Testit jäivät omaan käyttöön ehkä tulevia vertailuja varten.

Jumpat sisällä ja vesiliikunta joka päivä ryhmissä olivat ohjelmassa. Vesiliikunta ja tuolijumppa olivat vaihtoehtoisia, pakkoa ei ollut mihinkään. Pelasimme myös sekä salissa että ulkona erilaisia pelejä, koska sää suosi meitä hellien ajoittain liiallakin lämmöllä.

Yksilöhoidot, fysioterapia, hieronta ja jalkahoito olivat ohjelman ehkäpä tärkeimpiä asioita, ja ne oli sijoitettu läpi koko 10 -päiväisen ohjelman. Kaksi kertaa opeteltiin rentoutusta,

kahden oppilaan vaipeassa unen maailmaan.

Lauantai ja sunnuntai olivat ohjelmaltaan väljempinä. Lauantaina oli retki parvekkeelle vohvelikesteihin ja sunnuntaina kävimme Polioliiton edustajan Rauno Niemisen johdolla läpi järjestöasioita ja itse kerroin Polioliiton kansainvälisestä toiminnastamme ja Euroopan Polioliitosta.

Kruunupuisto järjesti kaikille talossa oleville kuntoutujille kahtena iltana karaoke-ohjelmalla ja muutakin ohjelmaa oli tarjolla, mm. kahvakuulaa, turvesaunaa ja meikkivinkkejä, osa maksullisia tapahtumia.

Yhteenveto

Jos vertaan tätä Polioliiton järjestämää ja RAY:n rahoittamaa kurssia moini Kelan kurssiin, joi- ta olen käynyt, niin tämä kurssi oli hyvin samankaltainen Kelan kurssien kanssa, vaikkakin lyhyempi (10 päivää) kestoltaan. Aivan samat hoidot ja sama ammattitaitoinen henkilökunta kuin Kelan kurseillakin huolehti meidän kuntouttamisestamme.

Kun tietoomme on tullut Kelan poliokurssien lopettamistieto (yksilöjaksot kyllä jatkuvat) niin pidän tätä erinomaisena mahdollisuutena päästä kurssille ja myös saada sitä vertaistukea, jota moni on ollut vailla. Tässä kurssimuodossa on vielä se hyvä puoli, että me itse voimme vaikuttaa kurssien sisältöön. Keskustelu sisällöstä toivottavasti jatkuu! Kotimatalla kävimme Ullan ja Eskon kanssa läpi kurssin varjoja valopuolia ja totesimme, että voisimme lähteä uudestaankin vastaavalle kurssille.

Teksti ja kuva: Tuula Pukkila

Ensimmäinen Polioliiton poliokurssi Kruunupuistossa - Aikaa itsensä hoitamiseen

"Sinut on hyväksytty poliokuntoutukseen Punkaharjulle". Sain kutsun postissa. Mitenkähän sinne Punkaharjulle pääsen, sinnehän on aivan kauhean pitkä junamatka Oulusta! No, onneksi on netti ja siellä polioryhmä. Ei muuta kuin sinne sitten kirjoittamaan. Anja opasti minua viisaampana, että haappa terveyskeskuksesta lupa taksiin. Niinpä matkustinkin taksilla Oulusta Punkaharjulle ja jo edellisenä päivänä, koska kutsukirjeessä mainittiin, että ohjelma alkaa klo 10.00. Matkani kesti kuusi tuntia. Kerran pysähdyttiin kahville.

Aamiaisella aloitellen

Saavuttuani Kruunupuistoon selvisi, ettei sähkömoponi mahtunut hissiin, joten sain ensimmäisestä kerroksesta oman huoneen.

Yön nukkuttuani menin aamiaiselle ja odottamaan, ketä muita meitä olisi tulossa kurssille. Tiesin, että Oulusta oli tullut Tuula, Ulla ja Esko samalla autolla myös edellisenä päivänä. Näkemisen riemu oli suuri, kun tapasin heidät aamiaisella. He olivat matkalla käyneet tustustumassa Runnin kylpylään ja totesivat paikan olevan sopiva myös poliolaisille. Maasto on tasaista, joten pyörätuolilaisenkkin on siellä helppo kulkea. Ehkäpä seuraavan reissuni suuntaankin sinne.

"Erottamattomat" Tuula ja Ulla olivat tietenkin saaneet yhteisen huoneen Kruunupuistostakin pienen "neuvottelun" jälkeen. Ihmettelimme hiukan ohjelmää, joka alkoi vasta klo

12.00, vaikka kutsukirjeessä luki ohjelman alkavan klo 10.00. Olisimmehan ehtineet Punkaharjulle samana päivänä, jos olisimme tienneet muuttuneesta aikataulusta?

Aamiaista syödessämme, seuraamme liittyi Rauno eli Rauski. Halattuamme toisiamme, sain tietää hänen olevan Poliinvalidit ry:n puheenjohtaja ja Suomen Polioliiton hallituksen jäsen. Hän kertoi, että poliojärjestöjen tärkein tehtävä nykyisin on poliovammaisten terveyden ylläpitäminen ja edistäminen. Vertaistuki on niinkään Rauskin mielestä asia, johon pitää satsata: niinpä sovimme, että vertaistukiryhmä kokoontuu joka ilta klo 20.00.

Pienistä ei valiteta

Aamiaisen jälkeen hajaannuimme kuka minnekin odottamaan varsinaisen ohjelman alkamista.

Käytävällä ajellessani tapasin kurssin vanhimman, 83-vuotiaan Marian, kuuden lapsen äidin, joka ei omien sanojensa

mukaan ole elänyt elämäänsä silkkilakanoissa maaten. Hämmentelin, kuinka hyväkuntoisen näköinen hän oli ikäisekseen. Valitettavasti selvisi, että poliion myöhäisoireet hankaloittavat Mariankin elämää. Uupumus on totaalinen, silloin kun se iskee. Hän saattaa mm. nukahtaa kesken ruoan laitonniin, että kattila on jäänyt yksin levyille porisemaan.

Kurssin terveystarkastuksessa terveydenhoitaja kertoi, että poliokuntoutajat ovat reumakuntoutujien ohella positiivisimpia ja sitkeimpiä ihmisiä, jotka eivät turhista narise. Jäin miettimään, että meidän on ollut pakko vain selvittää "niillä eväillä" jotka meille on annettu lapsuudesta lähtien. Mitäpä sitä pienistä narisemaan.

Itseä hoitaen, apua unohtamatta

Veli-Matti Saukkonen, tuttavallisemmin Velma ja Paula Parviainen avasivat kurssimme. Tapasin myös loput kurssilaiset eli Iiriksen, Ritvan, Kikan ja Sirkan. Saimme kukin oman kurssioh-

jelman, joka sisälsi mm. fysioterapiaa, vesijumppaa, hierontaa, jalkahoitoa, luentoja, rentoutusta, parafiinihoitoa käsille.... Ihanaa: 10 päivää täysihoidossa itseä hoitaen, kuntouttaen ja vertaistukea saaden! Mikä sen mukavampaa.

Päivät kuluivat nopeasti ryhmissä ja yksilöhoidoissa. Väliaikoina ajelin mopollani Kruunupuiston luonnon kauniissa maastossa, missä mustikkakin jo kukki. Illat istuimme vertaistukiryhmässä. Sain mm. tietoa erityisesti Ritvalta henkilökohtaisen avustajan saamisesta ja siitä, mihin avustajaa voi käyttää. Ritvan oma henkilökohtainen avustaja mahdollistaa Ritvan osallistumisen mm kotitaloustöihin, harrastus- ja kulttuuri-orientoihin. Rauskilla oli avustajan hankinta vielä kesken, mutta hän voisi käyttää avustajaa mm. madon koukkuun laittamisessa. Puutarhatöihinkin voi avustajaa käyttää. Todettiin, että on tärkeää, että kemia pelaa avustajan ja avustettavan välillä.

Vesijumpaa ja vertaistukea

Esko oli tuonut omia CD-levyjä ja saimme kuunnella kaudista haitari musiikkia. Tiistaisin ja torstaisin laulettiin ravintolasalissa karaokea. Punkaharjun Georg Ots, eli Rauski lauloi hienosti, Ullan tanssiessa pyörätuolilla. No, uskaltauduinhan minäkin laulamaan ja jopa tanssimaan Ullan kanssa! Tanssilattialla Ulla piti käsistä tiukasti kiinni ja ”komensi”, että katso häntä silmiin, äläkä jalkoihin. Ulla sai useampaan otteeseen muistuttaa silmiin katsomisesta ja sen kun viimein opin, niin tanssikin sujui helpommin.

Kikka osoittautui samanlaiseksi ”vesipedoksi” kuin minäkin. Kävimme joka päivä uimahallissa joko jumpaten yhdessä ryhmän kanssa tai sitten Kikka uiden ja minä vesijuosten. Itseleni vesi on paras elementti itseni kunnossa pitämiseen. Pyrin käymään vesijumpassa kolme kertaa viikossa. Vesijuoksun olen joutunut jättämään vähemmälle, koska pelkään sen liikaa raskastavan jäljellä olevia lihaksia. Meidänhän tulisi huolehtia siitä, ettemme rasita liikaa itseämme ja lepopäiviä tulisi pitää. Kuntoutuksessa en malttanut lepopäiviä pitää.

Ulla kertoi ja näytti röntgenkuvia polvestaan, johon oli tehty onnistunut leikkaus polven ylijouennuksen vuoksi. Laitoin asian itselleni ”hautumaan”, koska itselläni on sama vaiva. Kynnys leikkaukseen on kumminkin suuri, koska minua on paljon leikkaamalla ”hoidettu” lapsena ja itselläni on niistä huonoja kokemuksia. Olen miettinyt monesti, olisiko tilanteeni parempi, jos olisi jätetty leikkauksella. Minun kohdalla siitä on ollut enempi haittaa kuin hyötyä, mutta olen iloinen Ullan puolesta onnistuneesta leikkauksesta. Ritva myös kertoi omasta onnistuneesta polven leikkauksesta. Hänen tilanteensa oli ollut päinvastainen kuin Ullan, polvi oli ollut enempi koukku asennossa.

Niemisen Rauno, Saukkosen Veli-Matti ja Paason Esko tuloksia kirjaamassa?

Järjestöasiakin mahtui mukaan

Lauantaina Velma järjesti ryhmällemme vohvelikestit aurinkoisella parvekkeella. Tikkaa myös heitettiin ja kisan voitti Tuula. Sunnuntaina Rauski kertoi poliojärjestöistä. Eritoten Rauski halusi herättää keskustelua vammaispalvelulaista. Miten se saataisiin meidän jäsenten tietoisuuteen, ei pelkästään tiedoksi, vaan myös ”korvien väliin”. Yhdessä keskusteleminen lienee siinä tärkeää. Vamman korostaminen on tärkeää henkilökohtaisen avustajan hankkimisessa. Tuula ehdotti, että yksi Poliolihti voisi kertoa pelkästään vammaispalvelulaista ja ehdotus sai kannatusta.

Tuula kertoi Euroopan poliojärjestöistä ja erityisesti Euroopan poliounionista eli EPU:sta. EPU:n kokoukset järjestetään kerran vuodessa. Tuula oli osallistunut kokoukseen, joka järjestettiin Tsekeissä viime vuonna. Hän näytti kuvia matkaltaan siellä. EPU:n puheenjohtaja, irlantilainen John Mc Farlane on jämäkkä ja aikaansaava henkilö. Birgitta Oksa on Suomen yhdyshenkilö ja on säännöllisesti yhteydessä myös pohjoismaisiin poliojärjestöihin. Molemmat: Tuula ja Rauski olivat selkeäsanaisia luennoitsijoita. Tuula on

tottunut puhuja entisenä historian opettajana ja Rauski kokenut erilaisissa luottamustehtävissä toimiva puhuja.

Myöhäisoireet ja kipu puhuttavat

Lääkäri Matti Nykänen piti luennon polion myöhäisoireista. Vertaistukiryhmässä totesimme, että tuttua asiaa oli ja kivun hoito osio jäi vajaan. Kivusta heräsi sitten keskustelua vertaistuki ryhmässämme. Poliokipujen kanssa tulee päivällä jokseenkin toimeen, mutta sitten, kun asettuu yöunille, niin monelle tulee ihan ”pelottavia” kiputunteja. Epämääräinen hermo-kipu, joka jäytää esim. sormista olkapäähän. Puhuimme lääkähoidosta ja fysioterapiasta. Iiriksellä oli kokemuksia siitä, kuinka fysioterapia auttoi kipuun.

Iiris nauratti meitä hauskoilla tilanteilla, joihin hän on joutunut elämän varrella kyynärsauvojen ja pyörätuolin kanssa. Hän on mm. kerran pudonnut junasta lumihankeen, kun oli jäänyt ovelle aprikoimaan, miten kähän siitä pääsee ulos, kun konduktööriä ei näkynyt missään ja juna olikin lähtenyt yhtäkkiä liikkeelle. Olipahan silloin apua tullut nopeasti, kun Iiris ja laukku olivat olleet lumihangessa.

Palautelomake herätti kovasti keskustelua. Kurssimme oli ensimmäinen Polioliiton järjestämä ja RAY:n rahoittama kurssi Kruunupuistossa. Kurssia pyritään kehittämään mahdollisemman toimivaksi poliovammaisten tarpeita ajatellen. Minä en ensikertalaisena voinut kuin ihailla sitä tarmoa, millä ”järjestöihmiset” haluavat kehittää asioitamme.

Muista lepo!

Kuntoutuspsykologi Marja-Leena Turunen puhui ikääntymisestä. Parhaassa tapauksessa elämä voi olla vanhuudessa ihmisen luovinta aika. Silloin ei vastuut ja velvoitteet paina enää samalla lailla, kuin työelämässä. Sirkkan luovuus ilmenee pitsinnypläyksessä. Hieroja Pekka toppuutteli Sipia harrastuksen kanssa. Itselleni tuottaa iloa se, että nyt on aikaa itsensä hoitamiseen, joskin ristiriitaa tuottaa se, ettei voi kuntoilla niin kuin terveet, vaan on ajateltava, ettei rasita jäljellä olevia lihasoluja liikaa. Lepo on tärkeää ja ajattelinkin levätä seuraavan viikon kotiin päästyäni.

Ihminen muistaa hajut parhaiten ja maku on myös tärkeä aisti, unohtamatta kosketusta. Minulle on aina jotenkin ”vaikea” mennä vieraalle ihmiselle hierottavaksi. Ikään kuin kehoni muistaisi ne toimenpiteet, joihin piti vain ”alistua”. Silloin ajateltiin, ettei lapsi voi tuntea kipua. Jumpa lämpimässä vedessä on tärkeää. Vesi sopii minulle, siitä tulee hyvä olo niin fyysisesti kuin psyykkisestikin.

Kiitos kaikille mukana olleille! Toivottavasti näemme joskus vielä samoissa merkeissä!

Teksti: Sinikka Korvala

Kuvat: Tuula Pukkila, Velma

kuntoutus

Voimaannuttavaa valokuvausta

Pohjanmaan HEKU 27. – 29.5.2013

Hellettä, huh, huh!

Sireenit tuoksuu, kesä tuoksuu ja raparperipiirakka tuoksuu, se on kesää! niin asiaan...

Pohjanmaan poliotti oli kuntoutuksessa Lehtimäellä toukokuun lopulla! Kolme hellepäivää kului nopeasti mukavien ystävien kanssa jumpaten ja mukavia jutellen.

Kaikki oli hyvin järjestetty; majoitus asvassa, tuolijumppa ja vesijumppa kuuluivat ohjelmaan, tietenkin. Mihinnä muualle sitä voisi mennä kun Lehtimäki hoitaa hienosti polioitten kuntoutuksen? Leon osaavissa käsissä tuolijumppa ja vesijumppa oli tehokas ja tarpeellinen.

Istetuntemusta valokuvauksen keinoin

Meidän ohjelmaan kuului ”voimaannuttava valokuvaus”. Siinä tutkittiin valokuvauksen voimin omaa itseä, joka oli toisille vieras elementti olla kuvauksen kohteena. Hauskaa oli! Erkki otti upeita valokuvia valon ja varjojen leikkiessä kasvoilla. Anna luennoi valokuvauksen voimaannuttavasta eheytymisestä ja sen vaikutuksesta minäkuvaan. Mielenkiinnolla tutkittiin omia ja toisten kuvia ja löydettiin uusia ja vanhoja ilmeitä, ahaa, tämännäköinenkö minä olen toisten silmissä!

Saimme myös sitoa kirjan, johon oli tarkoitus laittaa itselle tärkeitä kuvia ja muistoja vuosien varrelta. Mutta kun aikaa oli niin vähän, niin kuvien laittaminen kirjaan jäi kotona tehtäväksi.

Priimaa pukkasi tulemaan

Lehtimäellä on mahdollisuus ratsastukseen, jota Tuulan kanssa myös kokeiltiin. Kauniissa kesäsäässä leppoisa keinuttelu (ratsastus) Vilin ja Hessun selässä oli rentouttavaa.

Taina, meidän kurssinvetäjä järjesti meille grillikauden avajaiset runsaine antimineen, jota osa porukasta nautti ulkotiloissa. Heikusta jäi mukava tunnelma ja jään odottamaan uutta kuntoutuksen jaksoa pohjanmaan polioitten kanssa.

Ja niin kuin täällä pohjanmaalla sanotaan; Kohtalaasta yritetähän, mutta priimaa pakkaa tulemahan.

Hauskaa ja lämpöistä kesää!

t. pohjanmaan poliotti

Kuntoutusjakson voimaannuttava valokuvaus auttoi löytämään uusia puolia minäkuvaan. Miltä minä toisten silmissä näytän?

Rohkeasti kurssilaiset heittäytyivät kuvattavaksi, vaikka monelle kameran kohteena oleminen oli aluksi hämmäntävää. Tuloksena hienoja, puhuttelevia kuvia.

Suomen Polioliitto ry: Haasteena ikääntyminen ja jaksaminen

Suomen Polioliitto ry:n vuosikokous pidettiin Kumpulantien toimiston neuvotteluhuoneessa 28.5.2013. Kokouksessa ei ollut esillä henkilövalintoja, sillä sääntöjen mukaisesti henkilövalinnat suoritetaan joka toinen vuosi. Vuosikokous keskittyikin vahvasti Polioliiton toimintaan ja haasteisiin. Kokouksen puheenjohtajana toimi Seppo Utriainen Tampereelta.

Poliokyselyä ja kurssiremonttia

Poliokysely, jolla kartoitetaan polion sairastaneiden tämänhetkistä tilannetta Suomessa, polion myöhäisoireiden vaikutusta sekä vammaan liittyvien palvelujen saatavuutta ja niiden laatua käynnistyi vuonna 2012. Kysely on jatkoa polion- ja polion myöhäisoireiden vaikutusta ihmisten arkielämään vuonna 2003 selvittäneelle projektille. Kyselyä työestetään yhteistyössä Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskuksen kanssa. asiantuntijoina lääkärit Eija Ahoniemi ja Kirsi Valtonen.

- Poliokysely on hanke, joka työllistää, mutta jolta odotamme paljon. Kyselyn tuloksia odotetaan paitsi täällä meillä myös Euroopan Poliounionissa. Näin pitkän aikavälin (yhdeksän vuotta) seuranta on ainutlaatuisia jopa koko maailmassa, kertoi toiminnanjohtaja Birgitta Oksa esitellessään sekä Polioliiton mennyttä että kuluva vuotta.

- Tuloksia alamme saada tänä keväänä.

Viime vuonna valmistui myös Polioliiton kuntoutus- ja sopeutumismuunnoskurssiremontti.

- Kurssisisältöjen tarkennukset, kilpailutus, uudet kurssipaikat ja sopimukset. Nyt on sitten käynnissä pilottivuosi, seuranta ja mahdollisten muutosten teko vuotta 2014 ajatellen, listasi

Oksa kurssitoiminnan kehittämisprosessin vaiheita.

Hän oli erityisen iloinen siitä, että kurssiremontti on saanut hyvän vastaanoton. Hakijoita loppusyksyn kurseille on jo nyt ja kiinnostus on kova.

Kurssipaikkojen valinnat herättivät keskustelua.

- Kilpailutuksen yhteydessä emme saaneet läheskään kaikilta kuntoutuspaikoilta, jonne tarjouspyynnöt lähetettiin. Hinta on tärkeä, mutta painotimme tietysti myös poliotuntemusta, tilojen esteettömyyttä jne. Valintaprosessi oli mielenkiintoinen, jossa jouduttiin yhdistämään asioita, tekemään kompromisseja ja hallitsemaan kokonaisuutta, valotti Juhani Kivipelto kurssipaikkojen valintaa.

- Kurssitoimintaa ja sen tuloksia seurataan koko ajan ja tarvittaessa tehdään korjausliikkeitä ja vahvistuksia. Unohtaa ei sovi rahoittajatahoa eli Raha-automaattiyhdistystä. Myös heillä on omat vaatimuksensa ja kriteerinsä kuntoutustoiminnalle, muistutti Kivipelto.

Vuodelle 2012 asetetuista tavoitteista jäivät saavuttamatta tiedotuksen hankkeista Polio-kirjan ja opaslehtisten päivitys

ja painattaminen sekä asiantuntijaseminaarit. Neuvontapalvelut ruuhkautuivat ajoittain eikä niihin voitu liittää käyttäjien kaipaamia asiantuntijalääkäriin palveluja.

Haasteena resurssit

Suomen Polioliiton puheenjohtaja Juhani Kivipelto piti vuosikokousta keskustelevana.

- Ymmärtääkseni Polioliiton toiminnasta välitetty tiedon määrä koettiin hyväksi. Avoimuus toiminnan ja talouden suhteen on Polioliiton toiminnan yksi perusjalka. Toimitiloihin ollaan selvästi myös jäsenjärjestöjen puolelta tyytyväisiä. Palveluja voisi tietysti aina olla enemmän, mutta voimavaroihin suhteutettuna voimme olla vain tyytyväisiä nykyiseen tasoon. Samaa suuntaan jatketaan.

Hän jakaa huolen siitä, että suurimpia näkyvissä olevia uhkia ovat jäsenistön ikääntyminen, hallinnon ikääntyminen ja väsyminen sekä taloudelliset resurssit.

- Lähivuosien kovimmat haasteet löytyvät taloudesta ja henkilöstön jaksamisesta, totesi Kivipelto.

Toimimme jo tällä hetkellä resurssiemme äärirajoilla. Pelkään

pahoin, että kovin kauan näin ei enää voida jatkaa.

Juhani Kivipelto toivookin, että poliojärjestöissä voitaisiin ilman suuria tunnekuohuja miettiä järjestöjen tulevaisuutta ja toimintaa. Pitäisi löytää rohkeutta keskustella ja visioida tulevaisuutta ilman turhia rajoja ja pelkoja.

- Tällä hetkellä kukin järjestö toimii omiensa parissa. Mikäli kaikki olisi yhdessä, saisimme enemmän aikaan? Päämäärä kaikilla poliojärjestöillä on sama, silti käytämme hallintoon kolminkertaisen työmäärän. Riittävätkö voimamme siihen jatkossakin vai löytyisikö joku malli, jossa työpanoksemme voisi enemmän painottua työhön poliovammainen ihmisten parhaaksi hallinnon sijaan?, kysyy Kivipelto.

Hän toivoo käynnistävänsä rakentavan keskustelun resurssien oikeasta kohdistamisesta.

Hän muistuttaa, että Suomessa elää tänä päivänä vähintäänkin 4 000 polion sairastunutta. Tärkeintä on tavoittaa heidät ajoissa kaikki. He tarvitsevat tietoa polion myöhäisoireista ja riittävästä levosta.

Teksti ja kuva: BO

vuosikokoukset

Polioinvalidit ry:

Vilkasta keskustelua toiminnasta ja vaikuttamismahdollisuuksista

Polioinvalidit ry:n vuosikokous keräsi Helsinkiin 74 yhdistyksen varsinaista jäsentä. Kokous pidettiin Valkan talon auditoriossa Haagassa 27.4.2013.

Polioinvalidit ry:n puheenjohtaja Rauno Nieminen korosti avauspuheessaan yhdistyksen paikallistoiminnan merkitystä kaikille suomalaisille poliovammaisille. Hän loi lyhyen katsauksen menneen vuoden toimintaan ja talouteen kiittäen erityisesti kaikkia niitä yhdistyksen jäseniä, jotka vapaaehtoistyönä jaksavat olla mukana toimintaa suunnittelemassa ja toteuttamassa.

Kokouksen jälkeen Rauno Nieminen luonnehti vuosikokousta seuraavasti:

- Kokous oli rauhallinen ja asiallinen. Kokouksen kuluessa käytiin jonkin verran tulevaisuuden luotaavaa keskustelua, ehkä enempi olisi paikallaan. Kokous oli erittäin hyvin valmisteltu, joten kokous sujui nopeasti ja päätökset syntyivät yksimielisesti.

Painopiste paikallistoiminnassa

- Polioinvalidit ry:n vuosikokouksessa on perinteisesti keskusteltu varsin vilkkaasti yhdistyksen toiminnasta ja toiminnan rahoituksesta. Paikalla olevat jäsenet ovat aidosti kiinnostuneita yhdistyksen tarjoamista osallistumismahdollisuuksista, toiminnasta ja erityisesti tietyistä edunvalvonnan haasteista ja tuloksista, kertoo toiminnanjohtaja Birgitta Oksa. Hän esitteli vuosikokoukselle johtokunnan laatiman vuosikertomuksen.

Polioinvalidit ry on voimakkaasti panostanut jäsentensä kuntoutusmahdollisuuksiin niin edunvalvonnan kuin ihan käytännön kuntoutuspalvelujen tuottajanakin. Rahaa kuntoutukseen yhdistys käytti vuonna 2012 80 700 euroa ja vuoden

2013 talousarviossa siihen on varattu jo 105 700 euroa.

Henkilökohtaisen jaksamisen projektit (Heku-jaksot), jotka toteutetaan paikallisina ja mukana seurantajaksot ovat saaneet erittäin hyvän vastaanoton ja niitä toteutettiin vuonna 2013 jo 12. Jaksoille osallistui yhteensä 238 henkilöä, kun vuonna 2011 osallistujia oli 139. Kasvun odotetaan jatkuvan.

Polioinvalidit ry:n vapaa-ajan toiminta pyrkii tarjoamaan jäsenille elämyksiä: mahdollisuutta toistensa tapaamiseen, yhdessäoloon ja kokemusten vaihtoon. Tapahtumien järjestelyissä pyritään ottamaan mahdollisimman hyvin esteettömyysnäkökohdat ja yhdistys järjestää tapahtumiin avustajia varmistaakseen vaikeavammaisten henkilöiden osallistumismahdollisuudet. Erilaisia vapaa-ajan tapahtumia järjestettiin viime vuonna yli 100 ja osallistujia lähes 1 000 henkilöä. Vapaa-ajantoiminnan kokonaiskulut olivat 95 900 euroa. Osallistumismaksuilla vapaa-ajantoiminnan kustannuksista

rahoitettiin 51 %. Myös vuoden 2013 toimintasuunnitelmassa erilaisilla vapaa-ajantapahtumilla on vahva asema.

- Vapaa-ajantapahtumien nimikkeen alla olevat tapahtumat ovat hyvinkin erilaisia. Tarjonta on monipuolista. Yhteistä niille on, että jokainen tapahtuma tarjoaa mahdollisuuden vertaistukeen. Se on meille tärkeää, painottaa puheenjohtaja Rauno Nieminen.

Osallistuminen ja vaikuttamismahdollisuudet

Ehkä vilkkainta keskustelua vuosikokouksessa käytiin johtokunnan kokoon ja johtokunnan henkilövalintojen käytännön toteuttamistavasta. Vuonna 2006 vuosikokous hylkäsi sääntömuutosesityksen, jossa yhdistyksen henkilövaaleissa käytettäisiin postiaänestystä. Nyt mahdollisuus etäosallistumiseen nimenomaan henkilövalintojen osalta nostettiin uudelleen esiin. Toimintasuunnitelmaan lisättiinkin, että johtokunta kokoaa sääntötyöryhmän. Sääntötyö-

ryhmän tehtäväksi annettiin tutkia netti-, posti- tai muun etäosallistumistavan käyttöä henkilövalintojen kohdalla.

Puheenjohtaja Rauno Nieminen näkee yhdistyksen suurimmat haasteet muualla kuin sääntöasioissa.

- Suurin haaste mielestäni on jäsenten ikääntyminen ja todennäköinen tulossa oleva jäsenmäärän väheneminen. Jäsenten vanhenemisen ohella heidän mahdollisuutensa liikkua rajoittuvat yhä enemässä määrin. Yhdistyksemme toiminta on täysin kiinni vapaaehtoisten jaksamisesta. Kuinka pystymme järjestämään toimintamme ja viemään tarvittavat, oikeat palvelut jäsentemme ulottuville?

Sääntömuutoskeskusteluun Rauno Nieminen toivoo kokonaisajattelua.

- Sääntömuutokset ovat aina iso asia, jotka tulee tarkoin harkita, sillä yksi muutos johtaa usein moneen muuhunkin sääntökohtaan. Meillä on nyt sääntö-

työryhmä, joka miettii sääntöjen toimivuutta ja muutostarpeita. Henkilövalinnat ovat osa sitä kokonaisuutta. Tällä hetkellä ei ole olemassa akuuttia sääntömuutostarvetta yhdistyksen toiminnan toteuttamisen kannalta.

Kun puhutaan säännöistä, nousee väistämättä esiin myös kysymys poliojärjestöjen tulevaisuudesta ja yhteistyöstä.

- Järjestöjen yhteistyö on asiallisella linjalla. Se, mitä meidän ehkä olisi syytä tehdä, on, että meidän tulisi perustaa poliojärjestöjen yhteinen työryhmä, jonka tehtävänä olisi tulevaisuuden visiointi ja toimintamallien kehittäminen.

Henkilövalinnat sujuivat sopuisasti

Yhdistyksen sääntöjen mukaisesti yhdistykselle valitaan puheenjohtaja kahdeksi vuodeksi kerallaan. Vuosikokouksessa oli asialistalla myös puheenjohtajan valinta. Ylimääräistä sähköistä jännitystä ei puheenjohtajan valinta tällä kertaa aiheuttanut. Puheenjohtajana vuodesta 2003 vuotta toimineelle Rauno Niemiselle ei ilmaantunut vastaehtokkaita, vaan hänet valittiin yksimielisesti seuraavalle kaksivuotiskaudelle.

Rauno Nieminen luonnehti omaa puheenjohtajan rooliaan seuraavasti:

- Joku on mielestäni sattuvasti kuvannut puheenjohtajan roolia siten, että on pitkä vene, jossa soutajina ovat johtokunnan jäsenet ja peräsimessä on puheenjohtaja. Puheenjohtaja pyrkii ohjaamaan venettä jäsenkunnan parhaaksi, pyrkien huomioimaan jäsenkunnan toiveet. Kyllä minä tämän vertauskuvan hyväksyn omalta osaltani.

Johtokunnan jäsenistä erovuorossa on vuosittain neljä. Toimikausi niin ikään aina kaksi vuotta. Johtokunta esitti vuosikokoukselle, että johtokunnan kokoonpanossa jokaisella paikallisosastolla olisi oma edustajansa. Tämä hyväksyttiin yksimielisesti. Henkilövaihdoksia ei johtokunnan varsinaisten jäsenten osalta tapahtunut, vaan erovuorossa olleet Sirpa Haa-

Polioinvalidit ry:n vuosikokoukseen osallistujat ovat kiinnostuneita yhdistyksen toiminnasta.

pala Satakunnasta, Lauri Jokinen Varsinais-Suomesta, Pirjo Karin-Oka Tampereelta ja Iiris Karvinen Savosta valittiin jatkamaan johtokunnan jäseninä vuosiksi 2013-2014. Johtokun-

nassa jatkavat sääntöjen mukaisesti vuoden 2013 Pirkko Ahola Pohjanmaalta, Ritva Jokela Lahdesta, Kaarina Lappalainen Pääkaupunkiseudulta ja Tuula Pukkila Pohjois-Suomesta.

Teksti: BO

Kuvat: Kai Arvinen

vuosikokoukset

Suomen Poliohuolto ry:

Toiminnassa ei suuria muutoksia näkyvissä

Suomen Poliohuolto ry:n vuosikokous pidettiin Ruskeasuon koululla 4.5.2013. Kokoukseen osallistui 14 yhdistyksen jäsentä avustajineen. Vuosikokouksessa oli esillä ns. sääntömääräiset asiat, joihin kuuluvat edellisen vuoden toiminnan ja talouden päättäminen ja tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen sekä kuluvan vuoden 2013 toimintasuunnitelman ja talousarvion hyväksyminen.

Yhdistyksen puheenjohtaja Leo Hänninen luonnehti kokousta seuraavasti:

-Suomen Poliohuolto ry: n vuosikokouksia on leimannut jo hyvin monen vuoden ajan se yleispiirre, että kokouksiin osallistunut jäsenistö on ollut tyytyväinen yhdistyksen toimintaan. Se ilmeni myös tässä kokouksessa. Olen tietenkin tyytyväinen siihen, että yhdistyksen hallitus on pystynyt toteuttamaan kohtuullisen hyvin jäsenistön toiveita. Pyrimme siihen myös jatkossa. Täytyy muistaa se asia, että yhdistys on olemassa jäsenistöään varten. Ei sen olemassaolo ruokkisi hallinnon pätemisen tahtoa.

Vertaistukea Marjolassa, kuntoutusta Virossa

Suomen Poliohuolto jatkaa loma ja kuntoutustoimintaansa. Lomaviikko Marjolassa ja kylpylämatka Viroon on tarjolla myös vuonna 2013. Ehkäpä vähemmän tunnetuiksi ovat jääneet yhdistyksen tuki Lehtimäen kurssilaisille ja Suomen Polioliiton valtakunnallisiin tapahtumiin.

- Pidän tärkeänä sitä, että yhdistyksen harjoittaman yleisen edunvalvonnan lisäksi pyrimme järjestämään kuntoutus- lomailu- ja virkistystoimintaa sitä lähtökohtaa silmällä pitäen, että myös vaikeimmin vammaiset jäsenemme, joista useat ovat

Jussi Mäki-Petäys, Anna-Liisa Hillo ja Leo Hänninen ovat Poliohuollon tuttuja järjestöaktiiveja.

Risto Korhonen ja Hilikka Jokivirta ovat uudempia hallituksen jäseniä.

suuren osan vuotta ns. "neljän seinän sisällä", pääsevät välillä irti arjesta. Se on myös hallituksen keskuudessa sovittu linjaus. Tätä tavoitetta toteutetaan siten, että jäsenillä joilla on voimassa-oleva päätös vammaispalvelulain mukaisesta henkilökohtaisesta, voivat ottaa mukaan avustajan esim. Marjolan lomille yhdistyksen kustannuksella. Avustaja pääsee myös jäsenhinnalla yhdistyksen tukemille kylpylämatkoille, korostaa Hänninen.

Toiminnassa ei lähitulevaisuudessa ole näkyvissä muutoksia, kertoo Leo Hänninen:

- Suomen Poliohuolto r.y:n toiminta on mielestäni vakiintunut tällä hetkellä sille tasolle, joka täyttää jäsenistön toiveet. Toiminnan rahoitus toteutuu valitettavasti pääosin "omaa omaa syömällä." Sitä taustaa vasten meillä ei ole suuria mahdollisuuksia sellaisiin toiminnan muutoksiin, jotka aiheuttaisivat lisäkustannuksia.

Sääntömuutoksia luvassa?

Vuosikokouksessa keskusteltiin yhdistyksen sääntöjen päivittämisestä.

- Yhdistyksen hallitus tutkii tämän vuoden aikana tarpeen vuodesta 2002 voimassa olleiden sääntöjen muuttamiseen. Kysymys tulee olemaan lähinnä sääntöjen päivittämisestä ajan tasalle; tarkistetaan toimintamuodot, tavat kokousten koolle kutsumiseen, hallituksen jäsenen valinta ja lukumäärä jne., toteaa puheenjohtaja Hänninen.

Hallitus tulee esittämään mahdolliset sääntöjen muutosehdotukset jäsenistölle seuraavassa vuosikokouksessa keväällä 2014.

Henkilövalinnat ilman äänestyksiä

Suomen Poliohuolto ry:n voimassaolevien sääntöjen mukaisesti hallituksessa on kahdeksan jäsentä, joista neljä vuorollaan erovuorossa. Hallitus valitsee keskuudestaan yhdistyksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä sihteerin. Erovuorossa tällä kertaa olivat Markku Huostila, Leo Hänninen, Hilikka Jokivirta ja Kaija Salmela. Heidät kaikki valittiin jatkamaan myös seuraavan kaksivuotiskauden.

Menehtyneen Riitta Pohjolan tilalle hallitukseen vuodeksi 2013 valittiin vuosikokouksen puheenjohtajana toiminut Risto Korhonen. Hallituksessa vuoden 2013 jatkavat Aira Hukka, Antti Mettiäinen ja Väinö J. Mäki-Petäys

Vuosikokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi yhdistyksen puheenjohtajana jatkamaan Leo Hännisen. Varapuheenjohtajana jatkaa Väinö J. Mäki-Petäys ja sihteerinä Kaija Salmela.

Teksti: BO

Kuvat: Poliohuollon arkisto

Satakunnan osasto

Kesäretki Lehtimäelle

Matkaan lähdetään torstaina 8.8. ja paluu sunnuntaina 11.8. Paikkoja on rajoitetusti, joten ilmoitathan tulostasi viimeistään 15.7.2013 Eijalle tai Sirpalle.

Lehtimäelle on yhteiskuljetus invabussilla. Kesäretken hinta on 120 euroa/ jäsen. Avustajat jäsenhinnalla.

Mahdolliset yksilöhoidot pitää sopia ja maksaa itse erikseen.

Ohjattu vesivoimistelu

Syyskauden vesivoimistelu alkaa 3.9.2013 klo 16. Omavastuu 3 euroa/ kerta.

Paikka: Sotainvalidien Sairaskoti ja Kuntoutuskeskus, Metsämiehenkatu 2, Pori

Kerho

Kerho jatkuu syksyllä. Kerhopäivät ja ohjelman ilmoitamme myöhemmin.

Kuntoutus- ja virkistyspäivät

Kankaanpään kuntoutuskeskus loka-kuussa, tarkemmat päivämäärät ovat vielä avoinna.

Osaston pikkujoulut

Marraskuun lopulla Kahvila-ravintola Pinjassa, Kairakatu 5, Rauma.

Lisätietoja tapahtumista antamista

Eija Laakso 040 - 7686 348

Sirpa Haapala 040 - 7742 620

Lämmintä kesää toivottaa

Johtokunta

Tampereen osasto

Vesijumppa ja salijumppa

Vesijumppa Viola-kodilla, Juhlatalonkatu 4, jatkuu syksyllä kerran viikossa 2.9. alkaen, 40€/kausi. Ryhmään ilmoitaudutaan sähköisesti kaupungin verkkosivulla: www.tampere.fi/ohjattuliikunta. Ilmoittautumisaika on 8-18.8.2013.

Salijumppa, jos olet kiinnostunut ja valmis sitoutumaan salijumppa-ryhmästä kerran viikossa ota yhteyttä. Tämä järjestettäisiin Tampereen kuntouttamislaitoksella, Kyttälänkatu 5. Vähintään 5-6 henkilön ryhmä pitäisi saada, että tämä onnistuisi.

Omatoiminen kuntosalitoiminta Fysio-centerissä, Pietilänkatu 5, jatkuu myös. Lisätietoja yhteyshenkilöiltä.

Kuuma kesä -85 kesäteatteriin Pyynikille menemme 29.6. Ilmoittautumisaika on päättynyt.

Osaston kesäretki tiistai 9.7.2013

Suuntana Lounais-Häme Tammela ja Forssa. Lähdemme Tampereen linja-autoasemalta aamulla klo 9, Ratinan puolelta. Vierailemme Museotila Hevossillassa, teemme kiertoaajelun Tyykikylässä ja käymme Forssan luonnonhistoriallisessa museossa. Nautimme lounaan Hämeen luontokeskuksessa Tammelassa ja tutustumme luontokeskuksen sekä ”Kurjen huuto” – näyttelyyn. Auditoriossa on taiteellinen multimedia esitys. Kotiinpaluu Hämeen Härkätien kautta Lepaalle, jossa iltapäiväkahvit. Jäsenhintaa 35€, henkilökohtainen avustaja jäsenhinnalla. Ei-jäsenhintaa 61€. Viimeinen ilmoittautumispäivä ja maksu tilillä ovat 28.6.2013. Tälläkin retkellä on huomioitu esteettömyys!

Eduskuntaan keskiviikko 25.9.2013

Syksyn retki tehdään pääkaupunkiin Helsinkiin. Käymme tutustumassa Polioinvalidit ry:n toimistoon, Kumpulantie 1, jonka jälkeen jatkamme eduskuntataloon tutustumiskäynnille. Kahvittelemme ministeri Piia Viitasen kanssa ja kotimatalla ruokailemme jossain mukavassa paikassa. Hinta selvää myöhemmin. Lisätietoja jäsenkirjeessä.

Heku-kuntokurssi Apilassa

Apilan kuntokurssi pidetään tänä syksynä La 14.9.13 sekä La 14.12.13 ja seuranta-päivä järjestetään 6 kk kuluttua eli keväällä 2014. Kurssiin kuuluu kuntotestit, luento, sisä- ja ulkoliikuntaa, uima-allasta sekä yksi henkilökohtainen hierontahoito. Jäsenhintaa kolmelle päivälle on yhteensä 87€. Ilmoittautuminen ja maksu tilillä 26.7.13 mennessä. Tarkempaa tietoa ohjelmasta yms. jäsenkirjeessä.

Ruokakurssi 22.10.2013

Marttojen järjestämä ruokakurssi on ohjelmaa tiistaina 22.10. klo 17 alkaen. Aiheena ovat ranskalaisen keittiön makunautinnot. Kurssin hinta on 30€/hlö. Osallistujamäärä on rajoitettu, ilmoittautumisjärjestyksessä.

Yhteydenotot

Pirjo Karin-Oka puh. 041 533 8755 tai Leila Lahti-Pätäri 040 700 1257

Tampereen osaston tilinumero Danske Bank FI62 8000 1070 1434 18

Savon osasto

TAAS ON ILON JA RIEMUN AIKA KESÄKIN ON VAIN HETKEN LAINA.

Osaston kesätapahtumissa mennään jäsenkirjeen tietojen mukaisesti.

Yhteydenotot:

Iiris Karvinen puh. 0400 649677 tai Esko Timonen puh.0400 645182

TERVETULOA MUKAAN!

Kaikille rentouttavaa ja hyvää kesää.

Nähdään tulevissa tapahtumissa.

Johtokunta

Pohjois-Suomen osasto

Tälle vuodelle olemme saaneet luvan järjestää kaksi Heku-kuntotapahtumaa. Ensimmäiseksi kohteeksi tarjoamme Rynnin Kylpylää Iisalmen suunnasta. Tule mukaan nauttimaan historiallisesta ympäristöstä savolaisten mailla. Näillä hinnoilla kutsumme mukaan myös sielläpäin asuvia poliolaisia.

Henkilökohtaisen jaksamisen kuntojakso Rynnillä 26-29.8.2013

Paikka ei ole yhtä moderni kuin tuttu Rokua, mutta kodikas ympäristö on helppokulkuista ja tasaista. Liikkuminen kesäkelillä nautittavaa.

Hinnat:

Jäseniltä 157,50 €

(yhdistys maksaa puolet kokonaishinnasta, joka on 315.00 €)

Ei-jäseniltä 215,00 €

Yhdenhengen huonelisä 25,00 €/vrk. Jäsenhintaa sisältää kaksi omavalintaista yksilöhoitoa. Ei-jäsenet voivat ostaa haluamiensa yksilöhoitoja lisähintaan.

Huoneet saadaan tulopäivänä klo 15.00 ja tuloinfo ja päivällinen klo 16.00. Senioritanssit klo 19.00

Päiväohjelmat suunnitellaan itsemme näköisiksi. Altaalle saadaan tarvittavat avustajat.

Ilmoittaudu mahdollisimman pian, viimeistään 15.7.2013 mennessä Ulla Kurviselle puh. 040-5320223 tai hkur@suomi24.fi

Ilmoittautumisesi kirjaantuu tietoihimme myös maksamalla osallistumismaksu

Polioinvalidit ry:n Pohjois-Suomen tilille FI9757413620349917. Käy katsomassa Runnin sivuja osoitteessa www.runni.fi.

Henkilökohtaisen jaksamisen kuntojakso Rokualla 27-30.11.2013

Toinen HeKu-kuntotapahtuma järjestetään Rokualla marraskuussa. Ohjelmaan kuntoutuksen ohella sisältyy Pikkujoulu ja Ulla Tapanisen "Lava ammuntaa" -talk show". Lisätietoa sitten syksymmällä.

Virkistyspäivä Jatulissa 11.9.2013

Syksy aloitetaan yhteisellä virkistyspäivällä Haukiputaan Jatulissa keskiviikkona 11.9.2013 klo 13.00 - 18.00. Johtokunnan kokous klo 16.30.

Kerhotoiminnat käynnistyvät entisen tapaan eri paikkakunnilla

Muistathan, että jokaisella on mahdollisuus osallistua toisten alueiden järjestämiin tapahtumiin jäsenhinnalla. Lue Poliolehdessä ja seuraa nettisivuilta www.polioliitto.com

Nautitaan kesän vihreydestä ja tavataan elokuussa Runnilla.

Johtokunta

Lahden osasto

"Hyttysen hyrinä, ukkosen jyrynä, purojen juoksu, mataran tuoksu, matojen tonkija, onnekas onkija, mansikkamaito - kesä on aito!"

Leppoosaa kesää kaikille!

Johtokunta

Pääkaupunkiseudun osasto

Heku- Ruissalo

Kuntoutusta Ruissalon kylpylässä Turussa

Varsinais-Suomen osasto ja Pääkaupunkiseudun osasto järjestävät yhdessä Ruissalon Kylpylän kanssa kuntoutuksen seurantajakson Ruissalon kylpylässä.

Ajankohta:

Tiistai 3.9. klo 10.00 -
torstai 5.9.2013 klo 15.00.

Majoittuminen:

Inva/perushuone 2-h tai
1-h huone Minisviitti 2-h tai 1h- huone

Kurssille osallistuminen:

HUOM! Kuntoutuksen seurantajaksoille voi osallistua myös henkilö, joka ei ole ollut mukana edellisillä jaksoilla. Edellisen jakson kävijät: OTTAKAA TESTIRAPORTTINNE MUKAAN, nyt niitä tarvitaan, koska teemme samat testit uudestaan.

Ohjelma:

Ryhmän vastuuvetäjänä toimii fysioterapeutti Nina Luukkainen ja tuotepäällikkö Mia Siutla He toimivat myös Ruissalon Kylpylän järjestämissä Kelan poliota sairastavien kuntoutuskurssien tuotevastaavina. Muut vetäjät ovat liikunnanohjaajia, kuntohoitajia ja fysioterapeutteja. Kurssin testit ovat samat kuin viimeksi, näin vertailukelpoisuus aikaisempiin suorituksiisi on helppoa.

Kurssilaisten on mahdollisuus käyttää vapaasti sauna- ja allasosastoa sekä kuntosalia. Ryhmän käyttöön varataan suihkupyörätuolit tilaussaunaan, jolloin altaalle meno helpottuu. Uima-altaaseen ei ole hissiä, mutta kylpylätä on luvassa avustajia. Veden lämpö porealtaassa 35 astetta. Allasosastolta pääsee myös mereen uimaan (ei hissiä).

Kurssilaisten vapaassa käytössä on kuntosali, sauna- ja allasosasto sekä kylpylän vapaa-ajanohjelma. Talon yhteiset vapaa-ajanohjelmat selviävät syksyllä, kun menemme Ruissaloon. Kurssiohjelma noudattaa aiempien kurssien ohjelmaa, uusiakin juttuja on otettu mukaan periaatteella tuttua turvallista hyväksi koettua ja ripaus uutta. Aikataulutettu ohjelma jaetaan vasta tervetulotilaisuudessa.

Entiseen tapaan olemme varanneet allasjumperaan ja ruokailuun avustajan.

Ilmoittautuminen:

Sitova ilmoittautuminen Polioinvalidit ry:n toimistolle puh.09-6860 9930 tai e-mail kirsti.paavola@polioliitto.com viimeistään perjantaina 2. elokuuta. Ilmoita samalla mahdollisesta erikoisruokavaliostasi.

Hinta:

Kuntoutuksen kokonaishinnat:

Maksettavat hinnat

Inva/perushuone	2-h	238€/hlö	119,00€/hlö
Inva/perushuone	1-h	318 €	199,00€
Minisviitti	2-h	258€/hlö	139,00€/hlö
Minisviitti	1-h	348€	229,00€

Polioinvalidit ry maksaa puolet kuntoutuksen inva/perushuoneen 2-h hinnasta. Hinta sisältää 2 vuorokauden majoituksen, ruokailun ja ohjelman mukaiset ryhmäliikunnat ja ohjaukset.

On mahdollisuus varata myös ylimääräinen majoitusyö ennen kurssin alkua (Ma-Ti, sis. aamiaisen)

45 €/hlö majoitus 2 hh perus- tai invahuoneessa
85 €/hlö majoitus 1 hh perus- tai invahuoneessa
55 €/hlö majoitus 2 hh minisviittissä
100 €/hlö majoitus 1 hh minisviittissä
Ylimääräisen majoitusyön jokainen maksaa kokonaan itse.

Maksaminen:

Pääkaupunkiseudun osastolaiset:

Kurssihinta sekä mahdollinen lisäyö maksetaan Polioinvalidit ry:n tilille Danske Bank FI8000 1300 2228 75 viimeistään 16. elokuuta. Henkilökohtaisen viitenumeron käyttäminen suotavaa

Matka Turkuun:

Matkasta sovimme, kun tiedämme ilmoitautujien määrän.

Seuranta: Tavoite seuraava kurssi vuoden päästä,

Lisätiedot:

Lisätietoja antavat Lauri Jokinen Polioinvalidit ry V-S os.
puh.040 594 8975,

Kaarina Lappalainen Polioinvalidit ry Päsö puh. 0400 354 131
tai Mia Siutla Ruissalo Spa
puh. 044-556 6287

Tervetuloa mukaan kuntoilemaan!

Johtokunta

Pohjanmaan osasto

Tulossa syksyllä 2013

Henkilökohtaisen kuntokurssin toinen osa. Suunnitteilla kaksipäiväinen Heku-kuntokurssi Härmän kuntokeskuksessa 22.-23.11.2013. Tarkemmat tiedot ilmoitetaan myöhemmin, mutta voit varata ajan jo kalenteriisi.

**Pohjanmaan osaston johtokunta
toivottaa hyvää kesää kaikille**

Sitkeydellä selviää

Tämä tarina Pentistä on alun perin kirjoitettu v.2008 ja nyt muokattu tähän päivään.

Pentti Lattu syntyi 1932 Lemillä, mutta muutti nuorena Helsinkiin, jossa on asunut siitä lähtien.

Perhe

Kaksi lasta, ja neljä lastenlasta. Harrastukset: Kalastus, rakentaminen sekä lintujen tarkkailu. Muuta: Rakensi korurasioita, korvakoruja, linnunpönttöjä, huonekaluja sekä kelloja vain toinen käsi käytössään.

Pentti on aina ollut kova rakentamaan ja näpertämään asioita. Rakentaminen on hänen intohimonsa, minkä on kuitenkin tehnyt haastavaksi se, että hän ei ole ikinä ollut täysin terve.

Lapsuuden sairaus (polio) vei häneltä toisen käden sekä jalan työkyvyttömäksi.

Pentti syntyi 5. lokakuuta 1932 Lemillä. Hänen lapsuudenkotinsa oli lemiläinen maatalo, jossa hän asui äitinsä, isänsä sekä seitsemän sisaruksensa kanssa. Pentti vietti normaalia lapsuutta, kunnes vuonna 1938 hänen elämässään tapahtui suuri käännekohta. Hän sairastui polioon ollessaan 6-vuotias. Tämän seurauksena hän halvaantui raajoista eli menetti täysin kävelykykynsä.

Kävelykyvyn uudelleen oppiminen vei monta vuotta, ja hän pääsi kouluun vasta 9-vuotiaana. Poliosta ja sen sivuvaikutuksista huolimatta hän kävi koulun läpi, ja lähti Helsinkiin 19-vuotiaana.

Syy Helsinkiin lähtöön oli sairaala, joka oli erikoistunut invalidien hoitoon ja kun-

toutukseen. Sairaalassa ollessaan hänelle tehtiin lukuisia leikkauksia polion aiheuttamia vammoja koskien. Sairaalassa oli myös mahdollisuus käydä ammattikoulua, ja niinpä Pentti opiskeli puutyö-alaa valmiste-
tuen lopulta huonekalukiillottajaksi sekä maalariksi.

Valmistuttuaan ammattikoulusta Pentti työskenteli useissa eri työtehtävissä alkaen ruiskumaalarista ja päätyen erään autoliikkeen keskusvarastoon lähettämön esimieheksi. Vuonna 1959 Pentti ja Anna-Liisa avioituivat ja lapset syntyivät vuosina 1962 ja 1966.

Lasten asuessa vielä kotona he asuivat Helsingin Puotilassa, muuttaen myöhemmin sieltä Roihuvuoreen ja lopuksi Herttoniemeen.

Vuonna 1982 eli 50-vuotiaana Pentti jäi sairaseläkkeelle sydänongelmien takia.

Aika kului eläkkeelläkin mukavasti Pentin askarrella puukäsitöitä sekä tehden puutarhahommia jo 1970-luvulla hankitulla siirtolapuutarhamökkillään Herttoniemessä.

Heillä oli oma pieni keltainen mökki, ja piha, joka oli täynnä kukkia ja omenapuita. Pihalla oli myös paljon vadelmapensaita ja pikkuinen kasvimaata, jonka sadosta sai kesäisin nauttia. Mökillä Pentti ja Anna-Liisa viettivät suurimman osan kesästä ja tuntui, että siellä he olivat jatkuvasti ystäviensä ympäröimänä.

Vuonna 2002 vaimo Anna-Liisa kuoli äkillisesti. Tämän jälkeen Pentin kunto heikkeni hiljalleen. Hän täytyi ottaa käyttöön rollaattori ja myymään asuntonsa muuttaessaan läheiseen palvelutaloon. Myös Pentin rakastamasta siirtolapuutarhamökistä hän joutui luopumaan liikuntakyvyn heiketessä.

Vuonna 2007 Pentin kunto ja liikuntakyky heikkeni niin paljon, että hän tarvitsi pyörätuolin ja muutti Kontulaan vanhusten palvelukeskukseen asumaan. Siellä hän sai asua tuttuun hoitajien hellässä huomassa aivan loppuun asti.

Pentti-pappani oli ihminen, jonka sinnikkyyttä ja ainaista positiivisuutta ihailen. Hän ei lannistunut sairaudestaan vaan pyrki elämään mahdollisimman jännittävää ja elämäniloista elämää.

Teksti Pinja Front

Penttin tyttärentytär

Kaarlo Hirvonen

Lähes 30 vuotta Sinibarettilehteen säännöllisesti ilmoituksia hankkinut Kaarlo Alfred Hirvonen kuoli Kotkan Keskussairaalassa 6. toukokuuta 2013. Hän oli syntynyt 8. lokakuuta 1931 Juuassa Pohjois-Karjalassa, ja viimeistä toivomustaan noudattaen hänen tuhkinsa sirotellaan elokuussa Tervavaaran Vuokon kylän Äyhkyrin kotitilan tilan maastoon.

Kalle muutti 17-vuotiaana Helsinkiin, suoritti asevelvollisuutensa Hennalassa ja valmistui Elannon ja Fazerin leipomoissa kondiittoriksi. Hän ehti myös avioitua ennen kuin vasta 25-vuotiaana sairastui polioon, joka sääтели hänen lopun elämänsä tahdin.

Vaikka poliohalvaus lopetti leipomotyöt, Kalle ei lannistunut. Ilmoitushankinta nousi pian päätyöksi. Kalle muutti Kotkaan vuonna 1965 ja toimi Kymen Poliohuolto ry:n toiminnanjohtajana. Yhdistys ylläpiti poliovammaisten hoitokotia Valkealassa. Sen toiminta päättyi, kun valtio aloitti hoitokodin rahallisen avustamisen. Sosiaalhallitus myönsi yhdistyksen hakemuksesta Hirvoselle tuloksellisesta toiminnasta Bene Volentia-mitalin v.1975 ja hopeisen ansiomitalin v. 1988.

Sinibarettilehti palkkasi Kalle v 1986 ilmoitushankkijakseen, kun hän työskenteli Kotkassa keittiökalusteita valmistaneen Forema Oy:n myyntiedustajana. Hänen toimintansa kohensi ratkaisevasti lehtemme taloutta ja suorastaan pelasti meidät 1990-luvun alkuvuosien laman kourista. Tästä hyvästä hänelle myönnettiin v.1996 pohjoismainen pronssinen ansiomitalimme. Yhteistyö jatkui täysipainoisena myös Rauhanturvaajassa aivan hänen elämänsä viimeisille viikoille.

Iloisena, elämänmyönteisenä ja ennen kaikkea epäitsekäänä miehenä tunnettu Kaarlo Hirvonen keräsi myös ilmoituksia Kymenlaakson reserviupseeriipiiriin Kymen Salpaan.

Hannu Levänen

Pentti Lehtosen muistolle

Pentti Lehtonen syntyi 19.05.1935 Helsingissä ja hän poistui joukostamme 17.04.2013 vaikean sairauden uuttamana.

Pentti liittyi 22.01.1994 Polioinvalidit ry:n jäseneksi ja oli myös mukana Pääkaupunkiseudun polioinvalidien johtokunnassa.

Pentti tunnettiin polioinvalidien joukossa erittäin positiivisena ja kaikkien ystävänä. Pentti osallistui aktiivisesti järjestämiimme retkiin ja matkoihin. Kunnostaan Pentti piti huolta osallistumalla ahkerasti kuntoutuskursseillemme.

Musiikki oli rakas harrastus Pentille ja saimme kuulla häntä eri tahtumiemme karaokelaulajana. Konsertit olivat Pentille mieluisia ja hänen nimi löytyikin poikkeuksetta osallistujalstalta.

Pentti oli erittäin idearikas ja kekseliäs suunnitellessaan apuvälineitä arjen helpottamiseksi.

Pentti jaksoi osallistua vielä syksyllä 2012 Pääkaupunkiseudun osaston 20-vuotisjuhlaan sekä marraskuussa joulujuhliin. Pentin omasta toivomuksesta kukkarahat ohjattiin Pääkaupunkiseudun osaston tilille Pentti Lehtosen muistorahastoon.

Hyvää ystävää kaivaten, Pentti Lehtosen muistoa kunnioittaen

Pääkaupunkiseudun polioinvalidit

HELTTA	KONTRABASSO	NILA	VAJAT	SOLUT
OLIO	HUUME	AMEN	ÄREYS	LAITA
MÄNTIT	MANIPULOIDA	KÄSI	RIMINI	IDEOIDA
MINI	IKINÄ	ARAT	ENNÄTYSAIKA	KLANI
ANUT			G N DALI	IKKALA
A S			NIMETÄ	ILAKOINTI
JÄTE			ITUNEN	OINAS
AROT			V N OSAT	T TUPSUT
T E			ANASTUS	TOMU E
TYNI			I A RESU	EKKE ELOISAT
EMÄS			VESIPUTKI	SEURALAISENA
LYYT			OLEMATTOMAT	O M R L U
AKTI			LUKOT	IPANA
S L			T A J	TIRSAT
HELA			IVASANA	TIETO
OTOT			TINAT	NAPA
I P			P L N U	O V K A A
TAUS			MUOVIVERHO	SUOJELIJANA
ALTA			ANNA	ELIEL
JAOS			SEKUNNIT	KUUMAT
ANNI			ANIS	ETANA
				SATAMA
				EDUT

Poliolehden
1/2013
ruudukon
voittajat

I palkinto 10 €
Raimo Tikkanen,
Järvenpää
II palkinto 6 €
Elli Pohjonen, Jyväskylä

Onnea!

PV91

Hyvää kesää !

*Suomen Polioliitto ry
Poliolehti*

